

Thế giới Mới

CƠ QUAN CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

SỐ 869 (18/01/2010)

Giá: 12.800đ

Góp nhặt yêu thương

▪ Đột phá công nghệ 2010

▪ Thăng trầm Hướng đạo

Chúc mừng năm mới

TRƯỜNG TRUNG CẤP TÀI CHÍNH KẾ TOÁN TIN HỌC SÀI GÒN

Bốn mùa Xuân, Hạ, Thu, Đông, mỗi mùa đều có những đặc điểm và cái đẹp của nó. Mùa Đông có gió lạnh lọt song đào, gợi cảnh gia đình ấm cúng, mùa Thu có lá vàng rơi với ngọn gió heo may, mùa Hạ có những chiều vàng trên bờ sông vắng, riêng mùa Xuân có muôn hoa đua nở dưới bầu trời xanh ngắt đem lại cho mỗi người những niềm vui mới.

Trường Trung Cấp Tài Chính Kế Toán Tin Học Sài Gòn còn đón nhận xuân 2010 để đánh dấu một chặng

đường đầy khó khăn, vất vả đã vượt qua và để lại quan vũng bước trong tương lai, có thể nói trồng cây đã đến ngày ăn quả, có những quả ngọt bùi, có những quả còn ương và có quả non. Ước mong rằng, những quả ương sẽ mau chín, những quả non sẽ lớn dần qua những thử thách trong cuộc sống và biết đâu chính những thử thách này sẽ là cho những quả non có mầm móng để vươn lên và ngọt bùi hơn những quả chín.

Mùa Xuân còn là mùa hy vọng của những tuổi xuân là những tuổi đầy nhựa sống. Hy vọng của trường Trung Cấp Tài Chính Kế Toán Tin Học Sài Gòn vẫn thể hiện phương châm “Đoàn Kết – Kỳ Cương – Đoàn Kết – Đổi Mới – Phát Triển” mà trong đó thấy và trò đóng vai trò chủ chốt bởi vì giáo dục và đào tạo con người với những gì cao đẹp nhất. Thiên đàn hay địa ngục, hạnh phúc hay bất hạnh đều do bàn tay con người tạo ra. Nhà thơ Hoàng Trung Thông :

“Bàn tay ta làm nên tất cả

Có sức người sỏi đá cũng thành công”

Chúc tất cả quý thầy cô, cán bộ công nhân viên, giáo viên, sinh viên sẽ là những bàn tay không những xây dựng đất nước mà còn đem lại hạnh phúc cho mọi người. Thân chúc quý thầy cô, cán bộ công nhân viên, sinh viên mọi mùa đều là mùa Xuân, mọi ngày đều là ngày vui, vui trong sự nghiệp trồng người và trong con người là trong con đường khoa học.

Bùi Hồng Trách

Xuân Canh Dần 2010

Trụ sở: 327 Nguyễn Thái Bình, P.12, Q.Tân Bình, TP.HCM
ĐT: (08) 3 9480837 / 3 9480838 / 3 8113033 - Fax: (08) 3 9485051

Soạn tin:

RN mã số gửi 8579

Gửi tặng, soạn tin: RN mã số sdtnhận gửi 8579

***** Thêm P vào ngay sau mã số để tải nhạc đa âm. Thêm M ngay sau mã số để tải nhạc đơn âm.

Tải nhạc chuông theo tên bài hát: Bạn có thể tải các bài hát yêu thích mà không cần nhớ mã số.

soạn tin: **VJ tênbài hát gửi 8579**

Ví dụ: Tải bài hát **Đôi mắt**, soạn tin: **VJ doimatt gửi 8579**

Nhận trọn bộ 30 bài nhạc chuông Tết hay nhất mọi thời đại:

Soạn tin: **GOB TET gửi 8779**

Gửi tặng cho người thân:

GOR TET SDT người thân gửi 8779

Cài đặt GPRS tự động

Nhắn tin: **GPHTA gửi 8779**

KHO NHẠC

Thưởng thức âm nhạc không biên giới cùng Vmusic

Nhạc chuông, nhạc chờ lớn nhất Việt Nam Cập nhật từng phút!

- Trên 10.000 bài nhạc chuông
- Trên 10.000 bài nhạc chờ.
- Nghe nhạc trực tuyến.
- Cập nhật thông tin, hình ảnh ca sỹ nóng hổi.

Nhanh tay đăng ký:

Soạn tin: **VTM gửi 8779**

THẾ GIỚI ÂM NHẠC TRONG TẦM TAY

Chi tiết, truy cập: <http://vmusic.8x79.com.vn> hoặc gọi tới tổng đài: 19001255.
Sản phẩm của Công ty truyền thông VMG

Giấc mơ nóng

Mái giầu tên anh	Thu Thủy	1953
Ký ức buồn	Khổng Tú Quỳnh	1954
Giấc mơ nóng	Ánh Kim Anh	1955
Ở lại và ra đi	Châu Gia Kiệt	1956
Khi người quay gót	Phạm Thanh Thảo	1957
Hoài niệm tuổi học trò	Hiếu Nghĩa	1958
Câu chuyện mùa thu	Ngô Kiến Huy	1958

Thiên sứ mưa

Think of you	Thu Thủy	2038
Thiên sứ mưa	Thiên Minh	2040
R&B buồn	Khổng Tú Quỳnh	1508
Hãy nói với em lời chia tay	Kar/Mai Mai Trang	2049
Bóng hồng biết nói	Anh Huy	2043
Tình yêu diệu kỳ	Nhóm Honey	2044

Ngu ngơ	Thiên Minh	5744
Rào cản vô hình	Chế Kinh Cường - Thanh Ngọc	5745
Ừ thôi mình chia tay	Đài Trang	5746
Vết mắt	Wendy Tuấn Anh	5747
Ngôi nhà hạnh phúc	Thủy Tiên	5768
Căn gác trống	Giang Hoàng Phúc	5769
1000 lời yêu	Nhật Tinh Anh	5854
Âm dương cách biệt	Ákita Phan	5856
Chiếc nhẫn	Lâm Quân Khang	5858
Đề anh được yêu	Chi Thiên	5859

Đảng cay lời cuối	Lệ Quyên	6070
Đành thôi quên lãng quên	Khánh Phương	6071
Đừng đợi em khóc	Hồng Mỹ	6072
Ngôi sao bay	Dan Trường	6076
Ngôi sao bay 2	Dan Trường	6077

Nàng giảng tiên

Nhật ký	Đặng Khôi	1964
Mây chiều hóa mưa hè	Wendy Tuấn Anh	1965
Hỏi hèn	Khánh Phương	1966
Chẳng còn gì đâu	Nhóm M.O.M	1967
Ánh sáng rừng sâu	Phạm Đình Tùng	1968
Thiên đường hạnh phúc	Đông Nhi	1969
Quên đi một cuộc tình	Cao Thái Sơn	1970
Ngôi sao may mắn	Khang Liên	1971
Nàng giảng tiên	Phạm Đình Tùng	1977
Mưa sao băng	Ngô Kiến Huy	1978

Giấc mơ màu tím

Vì sao không là em	Nhật Thy	2936
Tình yêu tuyệt vời	Phạm Đình Tùng	2937
Đồng thư với trao	Thiên Minh	2938
Người đầu biết	Yên Trang - Yên Nhi	2939
Ngọt ngào (stupid)	Bảo Thy	2940
Hot girl	Hoàng Hải	2941
Chuyện gió mây	Dương Triệu Anh	2942
And I love her	The Beatles	3648

Định mệnh ta gặp nhau

16 mắt nai	Jimmy Nguyễn	5721
Chàng trai tháng 12	Thủy Tiên	5735
Chơi với	Nhóm The Men	5736
Chuyện tình mưa	Khôi Mỹ	5737
Định mệnh ta gặp nhau	Ákita Phan	5738
Đôi mắt nâu	Đào Trọng Thịnh	5739

Khóc

Dance with me	Phạm Quỳnh Anh	1962
Vũ khúc Teen	Đông Nhi	1983
Rồi sẽ qua	Yên Trang - Yên Nhi	1984
Ngôi sao pha lê	Đặng Khôi	1985
Ngôi bên anh	Mây Trắng	1986
Hiếu làm	Nguyễn Phi Hùng	2007
Anh chính là người em yêu	Lý Hải	2008

Lột xác

Không có lửa làm sao có khói	unknown	5860
Lột xác	Nguyễn Hải Phong	5861
Một lời hứa	Nhóm The Men	5862
Mưa bất tận	Beno Bình	5863
Nước mắt vô nghĩa	Trương Quỳnh Anh	5864
Tạm biệt	Hoàng rapper	5865
Trở về ngày xưa	Phạm Anh Khoa	5866

THẨM MỸ HỒNG KÔNG

CHUYÊN NGHIỆP CHĂM SÓC DA VÀ DÁNG - CÔNG NGHỆ CAO - KHÔNG GIẢI PHẪU

Căng Da Mặt bằng công nghệ ThermoStar®

ThermoStar® là công nghệ làm đẹp cao cấp, có tác dụng làm săn chắc da, xóa nhăn và tạo đường nét trẻ trung cho khuôn mặt. ThermoStar có thể ứng dụng tốt với tất cả mọi loại da. Đặc biệt là da bị lão hóa, nhăn, nhão mà không cần giải phẫu.

Thiết bị hoạt động theo nguyên tắc tần số sóng vô tuyến với cường độ cao tác động lên lớp collagen của da và lớp mỡ dưới da, làm thay đổi cấu trúc da, xóa toàn bộ những nếp nhăn trên vùng trán, khía mắt, miệng và vùng cằm tăng nhiệt độ và tái tạo cấu trúc bề mặt da, giúp cho da trở nên săn chắc và mịn màng.

Ngay sau điều trị, khách có thể thấy da mịn, săn chắc và căng hơn. Khách cũng có thể cảm nhận được hiệu quả bất đối xứng thon gọn, trẻ trung của khuôn mặt. Giúp tái tạo da mới, giữ độ ẩm và làm mềm da, làm cho da sáng hơn chế sự xuất hiện của các nếp nhăn và vết chân chim.

Thiết bị ThermoStar® đã đáp ứng nhu cầu làm đẹp ngày càng cao của phụ nữ Việt Nam và phụ nữ thế giới như Mỹ, Pháp...

ThermoStar hiệu quả trong các lĩnh vực làm đẹp như:

Phục hồi da lão hóa

- Làm căng da mặt mà không cần phẫu thuật, làm săn chắc da, làm nhỏ gọn cằm, làm trẻ khuôn mặt chảy xệ.
- Tái tạo lại vùng da bị nhăn như: nhăn nông, sâu, hẹp, rộng. (toàn mặt và cổ)

Phục hồi da nhăn, nhão

- Giúp trẻ hóa da, căng mịn, khỏe, săn chắc rõ rệt (toàn mặt và cổ)

**Xóa nhăn nhanh
không phẫu thuật**

**Đạt kết quả nhanh
tuyệt đối an toàn
không lãng phí thời gian.**

51 Hàng Gà - Hà Nội * Tel: 04. 3824 6852 - 04.39233422

Tổng Biên tập:
NGUYỄN XUÂN ĐỨC

Phó Tổng Biên tập:
VŨ TRỌNG THANH

Trưởng Ban biên tập:
BÙI TIẾN DŨNG

Trình bày:
HOÀNG CAO HIẾN
LÝ HỒNG HƯƠNG XUÂN

Hội đồng Biên tập:
NGUT. NGÔ TRẦN ÁI
GS.TSKH CHÂU ĐIỀU ÁI
Nhà báo ĐỖ QUỐC ANH
TS. HÀ BÍCH LIÊN
PGS.TSKH BÙI MẠNH NHỊ
PGS.TS.BS NGUYỄN HOÀI NAM
GS.TSKH NGUYỄN DUY QUÝ
PGS.TS NGUYỄN THỊ MINH THÁI
TS. NGUYỄN QUÝ THAO
GS.TSKH LÊ NGỌC TRÀ
GS.TSKH NGUYỄN CHUNG TÚ

Phòng Phát hành:
THANH KHẢ - (08) 38399050
Phòng Quảng cáo:
XUÂN HOÀI - 0979574099
(08) 39293778 - 39293779

TÒA SOẠN:
322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh.
ĐT: (08) 38399050 - 38399055
Fax: (08) 38399053
Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn

VĂN PHÒNG LIÊN LẠC PHÍA BẮC:
25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội.
ĐT: (04) 22148838. Fax: (04) 39725701

PHÒNG VIÊN THƯỜNG TRÚ TẠI MIỀN TRUNG:
14 Nguyễn Văn Linh, Q. Hải Châu,
TP. Đà Nẵng. ĐT&Fax: (0511) 3837385

Giấy phép xuất bản số 241/GP của Bộ Văn
hóa - Thông tin cấp ngày 8/5/2001. ISSN
0868-3433. Chế bản và in tại: Nhà in báo
Nhân dân TP. Hồ Chí Minh.

Cơ cấu vàng và cơ hội vàng

Tuấn Anh

Ở những thời điểm cuối cùng của năm 2009, Tổng cục Thống kê đã chính thức công bố kết quả cuộc tổng điều tra dân số và nhà ở được thực hiện từ ngày 1/4/2009. Theo đó, tính đến 0 giờ ngày 1/4/2009, cả nước có 85.789.573 người, trong đó 43,8 triệu người thuộc độ tuổi lao động đang làm việc, chiếm 51,1% dân số. Trước đây, cứ một người trong độ tuổi lao động thì có một người trong độ tuổi phụ thuộc, nhưng hiện nay, nhóm dân số trong độ tuổi lao động cao gấp đôi nhóm dân số trong độ tuổi phụ thuộc, nghĩa là nước ta đang ở trong thời kỳ cơ cấu dân số tối ưu: cơ cấu dân số vàng - lần đầu tiên trong lịch sử nhân khẩu học của đất nước.

Số liệu từ Tổng cục Thống kê cho thấy, trung bình hiện nay mỗi năm lực lượng lao động nước ta lại được bổ sung từ 1,4 - 1,6 triệu người. Sự dồi dào của lực lượng lao động trẻ đang hứa hẹn tạo ra cơ hội vàng cho sự phát triển kinh tế. Nếu tận dụng được tối đa trí tuệ, sức lao động vào sản xuất, chắc chắn sẽ tạo ra khối lượng của cải vật chất khổng lồ, tạo ra giá trị tích lũy lớn cho tương lai của đất nước, đảm bảo an sinh xã hội khi vài chục năm nữa, nước ta bước vào giai đoạn "dân số già". Tuy nhiên, đồng hành với tiềm năng là những thách thức không nhỏ về việc làm, giáo dục và an sinh xã hội. Ông Bruce Campbell - Trưởng đại diện Quỹ Dân số thế giới tại Việt Nam từng nhận xét: "Thời kỳ dân số vàng sẽ là cơ hội nếu Việt Nam biết tranh thủ sử dụng của cải mà lực lượng lao động lớn này làm ra, để đầu tư cho giáo dục, y tế, đầu tư cho giới trẻ tức là đầu tư cho tương lai. Còn nếu không biết tận dụng cơ hội này, không đầu tư cho tương lai thì khi những thế hệ tương lai trưởng thành, họ sẽ không có việc làm kể cả khi họ đi cư tìm việc. Lúc đó sẽ xảy ra một kịch bản rất nguy hiểm là các tệ nạn sẽ phát triển".

Bên cạnh vấn đề tạo công ăn việc làm, ngăn chặn nguy cơ thất nghiệp, thì chất lượng và tay nghề của người lao động là vấn đề rất đáng quan tâm. Hiện nay mới chỉ có hơn 25% lực lượng lao động nước ta được đào tạo, gần 75% là lao động giản đơn. Nguồn nhân lực chất lượng thấp sẽ không thể tạo ra các sản phẩm có hàm lượng chất xám cao, tạo ra sức cạnh tranh tốt cho nền kinh tế trong thời toàn cầu hóa. Bên cạnh đó, trong thời kỳ dân số vàng này, chúng ta cũng cần có những chính sách phù hợp với sự già hóa dân số để đảm bảo an sinh xã hội cho người già, vì người già vốn dễ bị tổn thương trước những khó khăn trong cuộc sống.

Cơ cấu dân số vàng là một thời kỳ, cơ hội thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội nếu có các chính sách về lao động và việc làm phù hợp. Không phải quốc gia nào trên thế giới cũng tận dụng được cơ hội vàng này. Vì vậy, Chính phủ cần có các giải pháp phát triển đúng đắn, sử dụng nguồn lực hiệu quả, nhằm nâng cao chất lượng dân số và đáp ứng các mục tiêu tăng trưởng kinh tế - xã hội. Ngay từ bây giờ, cần lắm những quyết sách vàng, những biện pháp đồng bộ để biến cơ cấu dân số vàng thành cơ hội vàng cho sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. ■

Trân trọng kính mời quý độc giả đón đọc

Thế giới Mới

Giai phẩm Canh Dấn 2010

Giai phẩm Xuân Canh
Dấn 2010 sẽ xuất hiện
trên toàn quốc từ ngày
25/1/2010 (ngày 11
tháng Chạp năm Kỷ Sửu)

GS. PHẠM TẮT DONG với lời chúc đầu năm đầy suy tư nhưng cũng đầy tin tưởng vào sự nghiệp giáo dục; **GS. NGUYỄN MINH THUYẾT** thẳng thắn và trách nhiệm với 5 vấn đề lớn của giáo dục nước nhà; **GS. VĂN NHƯ CƯỜNG** dí dỏm và có lý với bình chọn "10 sự kiện giáo dục tiêu biểu" của riêng mình; **TS. BÙI TRẦN PHƯỢNG** sâu sắc với những phân tích và dự báo khoa học về sự "phức hợp" và "giản dị" của giáo dục thế kỷ 21; Chuyên gia giáo dục **GIẢN TƯ TRUNG** nhiệt huyết và tường minh với khẳng định thuyết phục về "vũ khí" lợi hại nhất trong công cuộc hội nhập hiện nay của đất nước; Nhà nghiên cứu **PHẠM TOÀN** độc đáo với những diễn giải về một hệ thống giáo dục phổ thông hiện đại...

"*Làm cho đất nước càng ngày càng Xuân*", chuyên đề chủ đạo của **Tạp chí Thế Giới Mới** giai phẩm Xuân Canh Dấn 2010, với những nhân vật tiêu biểu, nổi bật trên diễn đàn giáo dục nước nhà suốt một năm qua, như tên gọi của nó, hy vọng sẽ là món quà, câu chuyện đầu năm, để cùng quý bạn đọc suy tư, trầm trồ, định hướng cho sự học, sự đọc của bản thân, của gia đình và của toàn xã hội trong thời khắc linh thiêng của đất trời ngày Xuân.

Bên cạnh những cây bút quen thuộc của **Thế Giới Mới** như **PHẠM BÁ THỦY**, **PHAN XIPĂNG**, **ĐÀO QUỐC TOÀN**, **TRẦN QUỐC TOÀN**, **ĐINH THU HIỀN**, **TRẦN THỊ THU HƯƠNG**..., **Giai phẩm Xuân Canh Dấn** đây áp những

câu chuyện, những kỷ niệm, chiêm nghiệm, ký ức... của nhiều gương mặt tên tuổi như nhà thơ **TRẦN ĐĂNG KHOA**, **PGS.TS. NGUYỄN THỊ MINH THÁI**, nhà phê bình văn học **PHẠM XUÂN NGUYÊN**, nhà nghiên cứu văn hóa quân sự **DƯƠNG XUÂN ĐỒNG**, nhà báo **PHAN VĂN TÚ**, nghệ nhân Trà **HOÀNG NGHĨA SƯỞNG**, ThS. nhà phê bình điện ảnh **HỒ KHÁNH VÂN**, **PGS.TS. NGUYỄN HOÀI NAM**, BS. **TRẦN QUỐC LONG**, nhiếp ảnh gia **PHẠM HOÀI THANH**...

Kính mời quý độc giả đón đọc và cùng với Thế Giới Mới suy nghiệm để mỗi người, mỗi nhà và toàn xã hội "càng ngày càng Xuân"!

Nụ cười mùa đông Sa Pa -
Ảnh: Nguyễn Á

8. Chuyên gia sư phạm người Đức Ulrich Lipp: "Người Việt thường sợ sai sót..."

10. Khép lại diễn đàn "Chấm dứt dạy học đọc - chép", TS. Phạm Thanh Hải:
Nên kết hợp "đọc - chép",
"nhìn - chép" và "nghe - chép"

14. Thấy tơ ôu voi

16. Phong sự: Góp nhặt yêu thương

18. Kỷ niệm 50 năm phong trào Đồng khởi (1960-2010):
Nghe tiếng mõ và nghe tiếng súng

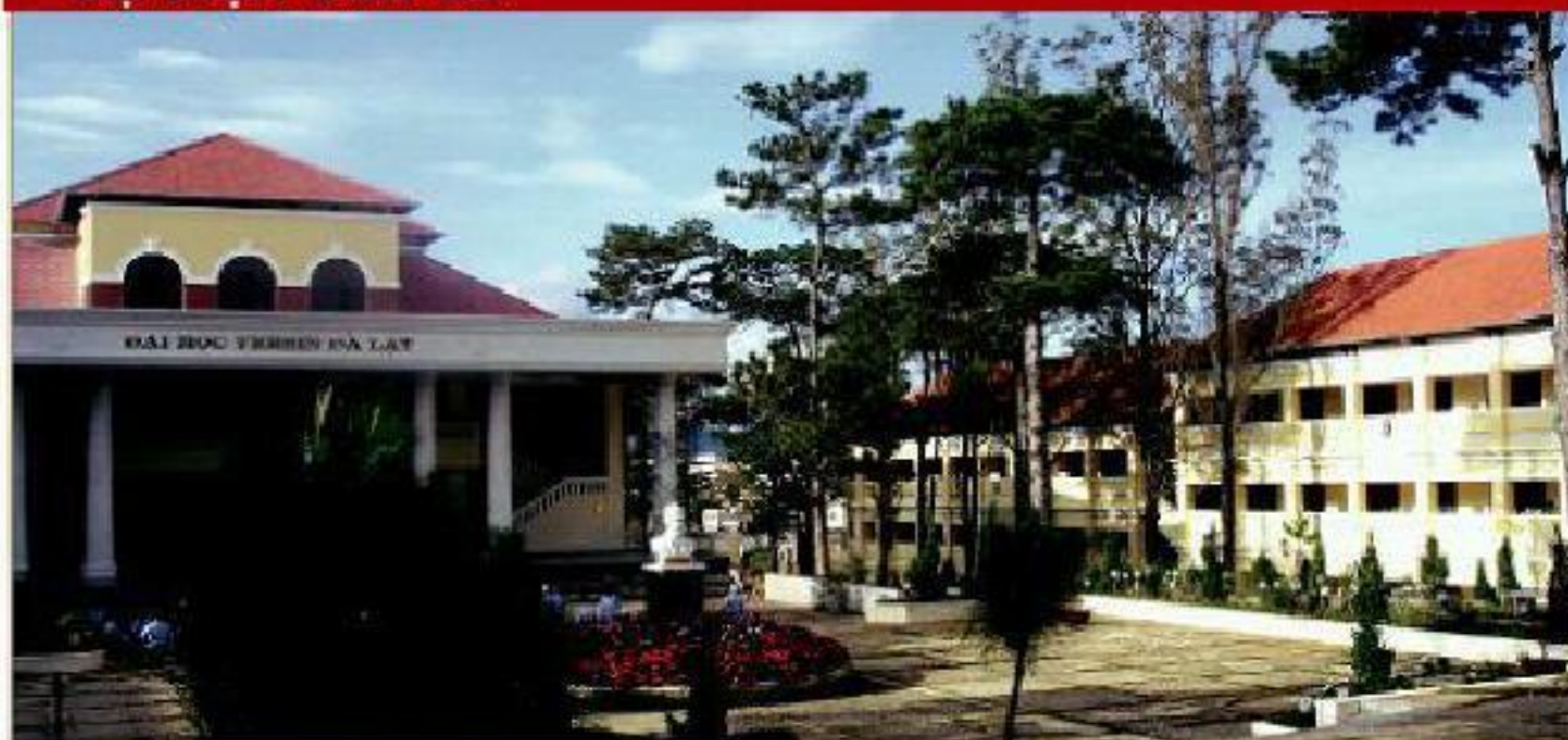
26. Tháp lọc không khí

28. Chiến thuật
dập tắt bạo lực học đường

36. Tránh ngộ nhận về mỹ phẩm

50. Tiếng lòng trong Việt ngữ hiện đại

Sự kiện văn đề

6. Điều kiện cần để các trường đại học
hàng tỉnh phát triển
Việc xác định hướng phát triển cho các trường đại
học mới ra đời, nhất là ở các tỉnh, là vấn đề sống còn...

Thi và tuyển sinh năm 2010:

Tạo điều kiện đối đa cho thí sinh.

Các phương án cơ bản về kỳ thi
tốt nghiệp trung học phổ thông
và tuyển sinh đại học, cao đẳng đã
được công bố. Tuy nhiên vẫn còn
một số điểm cần phải
xem xét lại...

12.

Đột phá công nghệ năm 2010

Cái gì sẽ đạt được bước đột phá
trong năm 2010: khay điện tử thay
thế sách báo, sóng
thay thế email?...

24.

Thăng trầm hướng đạo

Hướng đạo (Scouting) là một
phong trào thanh thiếu niên có
phạm vi toàn cầu với mục đích trợ
giúp giới trẻ trong việc phát triển
tâm linh, tâm trí và
sức khỏe để góp phần
xây dựng xã hội.

32.

Điều kiện cần để các trường đại học hàng tỉnh phát triển

Bùi Hữu Cường

Việc xác định hướng phát triển cho các trường đại học (ĐH) mới ra đời, nhất là ở các tỉnh, trong thời gian gần đây là vấn đề mang tính sống còn, tạo đà cho sự phát triển bền vững trong tương lai...

Chất lượng đào tạo của các trường ĐH Việt Nam, theo đánh giá của các chuyên gia nghiên cứu giáo dục trong và ngoài nước, là chưa đảm bảo và thiếu các đặc trưng cơ bản của giáo dục ĐH quốc tế, đó là sự đa dạng của công tác nghiên cứu và giảng dạy, nhất là ở cấp độ cao; khả năng duy trì, thúc đẩy, truyền bá, hỗ trợ cho việc ứng dụng kiến thức vào thực tiễn; tính độc lập về trí tuệ chưa rõ ràng... Cũng theo các nhà nghiên cứu, có mấy nguyên nhân chính làm cho giáo dục ĐH nước ta chưa theo kịp trình độ quốc tế, đó là cơ sở vật chất và phương tiện giảng dạy, nghiên cứu còn quá lạc hậu; cách thức tổ chức ĐH thiếu tính hệ thống, thiếu sự liên kết giữa các trường, làm giảm tính hiệu quả khai thác nguồn lực chất xám và cơ sở vật chất; hệ thống kiểm định, đo lường chất lượng giáo dục chưa đồng bộ. Đặc biệt sứ mệnh, mục tiêu và phương hướng phát triển của các trường ĐH không rõ ràng, thiếu minh bạch; trình độ chuyên môn và động cơ làm việc của giảng viên ĐH chưa tương xứng với

đòi hỏi của đất nước...

Trong bối cảnh ấy, việc xác định hướng phát triển cho các trường ĐH mới ra đời trong thời gian gần đây là vấn đề mang tính sống còn, tạo đà cho sự phát triển bền vững trong tương lai, từ đó mới có thể tạo ra thương hiệu, đủ sức cạnh tranh, thu hút sinh viên theo học. Đánh rằng, việc phát triển ĐH theo hướng đa ngành, đa cấp, đa hệ là một hướng đi đúng, phù hợp với xu thế quốc tế hiện nay, nhưng việc xây dựng lộ trình cụ thể cho từng bước đi, phù hợp với khả năng hiện có và sẽ có, tương ứng với quy mô và tốc độ tăng trưởng kinh tế - xã hội của từng địa phương, từng vùng miền; thỏa mãn nhu cầu sử dụng của xã hội là những vấn đề quan trọng và cấp bách hơn nhiều.

● Muốn tạo thương hiệu ĐH, trước hết **chất lượng đào tạo phải đảm bảo**. Muốn có chất lượng, phải có đội ngũ cán bộ giảng dạy vững vàng về chuyên môn, nghiệp vụ. Nói cách khác, mỗi thầy giáo, cô giáo muốn dạy tốt ở bậc ĐH phải có các kết quả nghiên cứu khoa học. Những công trình khoa học đó phải được đánh giá thông qua việc công bố trên những tạp chí khoa học uy tín quốc tế, hoặc chí ít là trên những tạp chí khoa học chuyên ngành ở trong nước. Kinh nghiệm của nền giáo dục ĐH ở miền Nam trước giải phóng (1975) cũng gợi ý cho chúng ta rất nhiều vấn đề về việc tuyển dụng, sử dụng đội ngũ cán bộ giảng dạy bậc ĐH. Ngày ấy dù một người có bằng cấp cao nhưng nếu không giỏi cũng khó trở thành giảng viên ĐH. Mặt khác, để được công nhận, giảng viên phải dạy giỏi thực sự, hàng năm phải công bố công trình nghiên cứu mới trên tạp chí ĐH và các sách xuất bản. Do đó, nguồn giảng viên thuộc diện biên chế thực thụ của từng trường thường rất ít, chủ yếu các trường mời thỉnh giảng, đặc biệt là người ta rất chú ý mời các học giả, đó là những người có thể không có bằng cử nhân, tiến sĩ nhưng là những nhà nghiên cứu có kiến thức chuyên môn sâu, có công trình nghiên cứu được xã hội công nhận, đến dạy. Đó là một việc làm bình thường của giáo dục ĐH. Vì suy cho

Thương hiệu của một trường đại học được quyết định bởi những tri thức mà nó cung cấp cho người học, chứ không phụ thuộc vào số lượng thạc sĩ, tiến sĩ nhiều hay ít.

cùng, thương hiệu của một trường ĐH được quyết định bởi những tri thức mà nó cung cấp cho người học, chứ không phụ thuộc vào số lượng thạc sĩ, tiến sĩ nhiều hay ít. Đó là chưa nói đến hiệu quả kinh tế, một bài toán mà bất cứ nhà quản lý giáo dục ĐH nào trong điều kiện hiện nay đều phải tính đến, nếu không sẽ dễ dẫn đến phá sản.

● Thứ hai là sự gắn kết giữa các cơ sở đào tạo với các viện nghiên cứu, các cơ sở sản xuất, doanh nghiệp, các đơn vị hành chính trên địa bàn. Sự gắn kết này sẽ tạo ra nhiều lợi thế. Trước hết, các trường ĐH dễ dàng nắm bắt nhu cầu về nguồn nhân lực, các tiêu chuẩn về đào tạo, kịp thời điều chỉnh quy mô, quy trình đào tạo hợp lý hơn. Mặt khác, sẽ tranh thủ được cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại, vốn sống thực tế để sinh viên thực tập, rút ngắn sự ngỡ ngàng của sinh viên sau khi ra trường, chưa kể qua đó các trường ĐH có thể thu hút vốn đầu tư từ các doanh nghiệp, qua các hợp đồng đào tạo, nghiên cứu khoa học theo đơn đặt hàng của các cơ sở sản xuất, các đơn vị trong và ngoài nước.

● Thứ ba, cần xây dựng kế hoạch đào tạo liên thông giữa các bậc học một cách khoa học, dựa trên cơ sở liên kết mật thiết giữa các cơ sở đào tạo trong và ngoài nước. Bởi, ngay cả tên gọi university (đại học) vốn đã có nghĩa đen là "liên hợp", nhằm tận dụng, khai thác tối đa các nguồn lực (nhân lực và vật lực), phát huy thế mạnh của từng trường, tiết kiệm chi phí đào tạo, góp phần phân luồng học

sinh sau trung học phổ thông, khuyến khích người học lựa chọn bậc học phù hợp với năng lực và khả năng tài chính của gia đình, tạo điều kiện để mọi người đều có thể học lên ĐH qua những ngã đường khác nhau. Muốn làm được điều này, theo chúng tôi, lãnh đạo của các trường, từ trung cấp đến ĐH cần có một cái nhìn thực tế về thực lực của mình như năng lực quản lý, tình hình đội ngũ, cơ sở vật chất, kinh nghiệm, nhu cầu xã hội... mà xây dựng kế hoạch đào tạo, quy hoạch cán bộ quản lý và giảng dạy, đầu tư cơ sở vật chất một cách thiết thực và phù hợp, tránh tình trạng đầu tư dàn trải, đào tạo chống chéo như hiện nay, dẫn đến chất lượng đào tạo không đảm bảo, lãng phí tiền bạc, gây tâm lý bất an cho người học. Mặt khác, muốn đào tạo liên thông, các trường phải ngồi lại với nhau, thống nhất chương trình, thời lượng học tập cho các bậc học. Bản thân người viết bài này từng tham gia học cao đẳng, điều treó ngoe là lên ĐH, học viên (đã có bằng cao đẳng) lại học lại những học phần trước đây đã học ở bậc cao đẳng, thậm chí lại học với thời lượng ít hơn, mà lẽ ra, cái gì đã học ở cao đẳng thì không học lại ở bậc học kế tiếp, hoặc nếu học lại phải đi sâu vào từng chuyên đề, có như vậy mới có thể phân biệt được thang bậc của từng loại bằng cấp, mới xác định được uy tín đào tạo của từng trường.

● Thứ tư, cần phải hiệu chỉnh chương trình đào tạo ở ĐH là một chương trình mở, hiệu trưởng các trường ĐH có quyền quyết định số lượng và thời lượng của các học phần. Theo chúng tôi, hiện nay bất kể chuyên ngành đào tạo nào ở ĐH cũng cần mạnh dạn cắt giảm số giờ lý thuyết, dành thời gian thỏa đáng để sinh viên tự học, thâm nhập thực tế, rèn luyện các kỹ năng nghề nghiệp, thích ứng với môi trường làm việc sau này. Bởi, theo ý kiến của GS.TSKH Lâm Quang Thiệp, thì các phân tích thống kê cho biết rằng khối lượng thông tin và tri thức đã và

đang tăng theo hàm mũ (đối với các loại khoa học cơ bản, tri thức tăng gấp đôi sau 5-7 năm, còn đối với các loại khoa học và công nghệ mới thì tri thức tăng gấp đôi sau 5-7 tháng). Trong tình hình đó, cách học nói chung và đặc biệt là cách học ở ĐH không thể giữ nguyên như khoảng nửa thế kỷ trước đây. Nếu trước kia người ta có thể sử dụng thời gian 4,5 năm ĐH để trang bị vốn tri thức về một nghề nghiệp cao cấp nào đó cho học viên để anh ta sử dụng hầu như trong cả cuộc đời hành nghề của mình, thì ngày nay điều đó là hoang tưởng. Với tốc độ phát triển nhanh chóng của khoa học kỹ thuật, vòng đời của mọi công nghệ đều rất ngắn, tri thức tiếp thu được qua mấy năm học ở ĐH lạc hậu rất nhanh. Nếu vẫn tập trung vào mục tiêu trang bị tri thức, thì dù có kéo dài bao nhiêu lần thời gian học ở ĐH cũng không giải quyết được mâu thuẫn đã nêu. Trong trường hợp đó, không có cách nào khác là chỉ trang bị kiến thức nền tảng, kỹ năng cơ bản và dạy cách học cho sinh viên, tạo cho họ khả năng, thói quen và niềm say mê học tập suốt đời.

● Thứ năm, phải cải tiến mạnh mẽ cách thức tổ chức thi cử và quy trình đánh giá kết quả học tập của sinh viên theo hướng phát huy tính độc lập suy nghĩ trong nhận thức, sáng tạo trong cách thể hiện, giúp họ hiểu đúng mục đích của thi là để học, chứ không phải mục đích của học là để thi. Nhiệm vụ của nhà trường trong việc tổ chức thi cử là nhằm sàng lọc, phân loại năng lực, giúp xã hội tuyển chọn, bố trí công việc phù hợp với khả năng của mỗi người. Có như vậy, người học và dư luận xã hội mới yên tâm đặt hết niềm tin vào cơ sở đào tạo.

Tất nhiên, những vấn đề nêu trên chỉ là những nhân tố góp phần tạo nên sự phát triển bền vững của các trường ĐH, nhưng đó là những nhân tố quan trọng và hoàn toàn khả thi trong điều kiện hiện tại của chúng ta, trước khi nói đến các nhân tố tiếp theo. ■

CHUYÊN GIA SƯ PHẠM ULRICH LIPP:

Người Việt thường sợ sai sót

Ulrich Lipp là một chuyên gia sư phạm người Đức. Ông thực hiện các dự án đổi mới phương pháp giảng dạy cho người lớn từ nhiều năm nay tại Việt Nam. Học viên của ông là giảng viên các viện, trường, cơ sở đào tạo, bồi dưỡng... khắp từ Bắc đến Nam.

■ Ulrich Lipp trong một giờ giảng ở Việt Nam

Lần đầu tiên Ulrich Lipp đến Việt Nam là giữa năm 2002 để bắt đầu khóa đào tạo các giảng viên khung về phương pháp giảng dạy hiện đại. Gọi là giảng viên khung vì những giảng viên này khi học xong sẽ trở thành chuyên gia đi truyền đạt những phương pháp giảng dạy mới cho các đồng nghiệp của mình. Từ đó đến nay, ông đã truyền đạt những phương pháp giảng dạy tích cực cho gần một trăm giảng viên Việt Nam đến từ khắp các tỉnh thành trong cả nước.

Học viên Việt Nam học được ở Ulrich Lipp trước hết hai nguyên tắc cơ bản nhất

của người giáo viên khi lên bục giảng: đó là người thầy luôn luôn lấy người học làm trọng tâm cho toàn bộ công việc giảng dạy của mình và luôn luôn liên hệ bài giảng với thực tế. Trước và trong khi giảng, ông lắng nghe, tìm tòi những mong đợi, kỳ vọng người học đặt ra để có một bài giảng đáp ứng được nhu cầu của người học. Những ví dụ tình huống từ thực tế luôn làm cho bài giảng của ông sống động, gần gũi. Ulrich Lipp khuyên giảng viên Việt Nam mà ông coi là đồng nghiệp của mình phải thường xuyên "rời khỏi tòa tháp ngà lý thuyết để đưa bài

giảng và dẫn dắt người học đến thực tế". Theo ông, một giờ giảng tốt là giờ giảng được bắt đầu và kết thúc bằng thực tế.

Các học trò quý mến Ulrich Lipp, vì ông là một nhà sư phạm yêu nghề và tận tâm vì học trò của mình. Ngoài giờ giảng, ông coi người học là đồng nghiệp,

Nhiều người Việt Nam hút kiến thức như một miếng xốp. Tất cả đều được tiếp thu, không xem xét xem kiến thức nào hữu ích hoặc quan trọng hơn.

là những người bạn của ông. Ông mừng và chia vui với những học trò thành đạt, ông buồn khi có ai đó gặp những chuyện buồn, chuyện không vui trong cuộc sống hàng ngày.

Trong 8 năm vừa qua, duy nhất chỉ có năm 2008 là ông không sang Việt Nam. Năm đó ông viết cho tôi những dòng sau đây: "Mọi năm đã thành thói quen, khi tôi xếp vali chuẩn bị đi công tác nước ngoài là ông bạn hàng xóm lại nói: ông lại đi Việt Nam phải không? Mọi năm, khi ngồi trên máy bay rời Frankfurt đi Việt Nam là tôi nghĩ mình bay đến với những người bạn của mình. Năm nay (2008) tôi thấy buồn làm sao, vì là năm đầu tiên từ 7 năm nay tôi không sang Việt Nam". Mùa Giáng sinh 2009 và trước khi bước vào năm mới 2010, Ulrich Lipp nhờ tôi chuyển tấm ảnh chụp hai ông bà đang chuẩn bị trang trí cây thông Noel và những lời chúc thành công, nhất là trong quá trình áp dụng những phương pháp giảng dạy tích cực, tới tất cả học trò của ông.

Trong thời gian công tác ở Việt Nam, Ulrich Lipp có nhiều nhận xét về việc dạy và học ở Việt Nam. Xin giới thiệu với các bạn bài đối thoại ngắn cùng Ulrich Lipp.

• Ông phát hiện những điều đặc biệt gì trong cách học của người Việt Nam?

Về cơ bản, tôi thấy việc học trên thế giới không hoàn toàn khác nhau. Bộ não của người Việt Nam hoạt động không khác bộ não của người Đức. Ở đâu cũng thế, động cơ học tập là động lực chính thúc đẩy việc học tập. Tuy nhiên tôi cũng nhận thấy những điểm đặc biệt sau đây:

- Quá trình học ở Việt Nam thường được bắt đầu một cách trừu tượng bằng một định nghĩa hoặc lý thuyết như "Tiền tệ là gì" hoặc "Học là gì?". Chúng tôi thường bắt đầu bằng thực tế và những ví dụ cụ thể.

- Nhiều người Việt Nam hút kiến thức như một miếng xốp. Tất cả đều được tiếp thu, không xem xét xem kiến thức nào hữu ích hoặc quan trọng hơn.

- Tôi ấn tượng nhất là văn hóa ghi chép của người học ở Việt Nam, điều mà ở châu Âu đang bị mai một dần đi.

• Ông nhận thấy điều gì tích cực và điều gì còn chưa tốt?

Tôi thích nhất văn hóa ghi chép trong lớp (xin xem thêm bài *Độc - chép trong mắt một nhà sư phạm Đức*, TGM 865, trang 12). Điểm mạnh này tôi cũng đã chuyển tải về Đức. Giờ đây khi lên lớp ở Đức, tôi thường động viên học viên của tôi phải ghi chép.

Điều chưa tốt là cả thầy và trò ít khi liên hệ với thực tế cuộc sống hàng ngày.

• Ông muốn thay đổi điều gì trong thói quen học của người Việt Nam?

Hiện tượng rất phổ biến ở Việt Nam là mọi người thường sợ sai sót. Có người không dám đặt câu hỏi, vì sợ người khác cho là mình kém và có người học chỉ trả lời câu hỏi, nếu chắc chắn 100% câu trả lời đúng. Nhưng ở mọi nơi trên thế giới chúng ta đều học hỏi từ những sai sót của mình. Chúng ta đều biết nguyên tắc học là "thử nghiệm và nhầm lẫn". Mỗi người chúng ta đều tự biết rằng, sai sót quan trọng như thế nào đối với tiến bộ trong học tập. Những người dám sử dụng máy tính mà trước đó chưa hề học kỹ từng bước thường là những người tiến bộ nhanh nhất.

Nếu có thể tôi sẽ giảm thời lượng học thuộc lòng. Tôi gặp hiện tượng học thuộc lòng trong nhiều cấp đào tạo khác nhau ở Việt Nam. Trong thời đại mà chỉ trong ít phút có thể truy cập được rất nhiều kiến thức, không cần thiết phải nhồi nhét quá nhiều kiến thức học thuộc lòng vào đầu nữa. Chúng ta phải học cách tiếp cận được thông tin, kiến thức nhanh và hiệu quả. Quan trọng hơn kiến thức là câu hỏi, tôi làm gì với kiến thức.

Điều đó cũng đúng với giờ học trong nhà trường. Tất nhiên trong giờ học ngoại ngữ, học sinh phải học thuộc từ mới, nhưng sau đó phải biết áp dụng những từ đó. Không chỉ học thuộc từ, mà học sinh phải nói, nói và nói thì mới học được ngoại ngữ.

• Nhận xét của ông về giờ giảng ở Việt Nam và ông muốn thay đổi điều gì?

Chủ yếu tôi mới chỉ thăm lớp học đào tạo người lớn. Thường thì các lớp đều rất đông học viên. Giờ giảng thường là

Trong thời đại mà chỉ trong ít phút có thể truy cập được rất nhiều kiến thức, không cần thiết phải nhồi nhét quá nhiều kiến thức học thuộc lòng vào đầu nữa.

một chiều, trong đó giảng viên thuyết trình. Đa số giảng viên Việt Nam áp dụng phương pháp thuyết trình rất giỏi. Bảng được sử dụng rất hiệu quả. Giảng viên châu Âu thường chỉ đứng một chỗ trong lớp. Giảng viên Việt Nam đi lại trong lớp và tôi thấy điều đó rất tốt.

Hợp lý nhất là nên giảm thời lượng thuyết trình trước lớp. Để tránh hiểu lầm, tôi khẳng định là tôi đánh giá rất cao phương pháp thuyết trình. Đây vẫn là một trong những phương pháp quan trọng nhất. Tuy nhiên chậm nhất là sau khi nghe thuyết trình 20 phút học viên sẽ không tập trung nữa hoặc sẽ ngủ gục, cho dù ở Hà Nội, Munich hay bất cứ nơi nào trên thế giới. Đề xuất của tôi: bên cạnh phương pháp thuyết trình, giảng viên nên sử dụng những phương pháp, mà trong đó người học phải tích cực tham gia, như làm việc nhóm, trao đổi, phát vấn, bài tập tình huống... Nguyên tắc là chỉ thuyết trình như mức độ cần thiết và áp dụng các phương pháp khuyến khích người học nhiều như có thể.

• Ông nhận xét thế nào về các giảng viên Việt Nam?

Qua công việc của tôi ở Việt Nam, tôi biết nhiều giảng viên ở đây. Họ đến từ nhiều cơ sở đào tạo khác nhau, từ trung ương đến địa phương. Trình độ chuyên môn của mọi người đều rất cao. Lúc đầu đa số giảng viên chỉ biết phương pháp thuyết trình. Tuy nhiên họ rất cởi mở học các phương pháp giảng dạy tích cực. Chúng tôi đã truyền đạt các phương pháp đó và sau khi tập luyện họ đã nhanh chóng áp dụng khi lên lớp. Nhiều giảng viên áp dụng các phương pháp đó sau khi sửa lại cho phù hợp với điều kiện cụ thể ở Việt Nam.

• Xin cảm ơn ông về cuộc trao đổi này.

Phan Trọng Hùng thực hiện

Nên kết hợp “đọc - chép”, “nhìn - chép” và “nghe - chép”

TS. Phạm Thanh Hải

LTS: Diễn đàn “Chấm dứt dạy học đọc - chép” trên Thế Giới Mới đã nhận được nhiều ý kiến trao đổi, góp ý của các nhà quản lý giáo dục, các chuyên gia và các thầy cô giáo trên cả nước. Các ý kiến đều tập trung trao đổi về những mặt hạn chế của phương pháp dạy học đọc - chép, đồng thời đưa ra những ưu điểm cần được kế thừa và đổi mới của phương pháp dạy học truyền thống này. Thế Giới Mới đã giới thiệu các ý kiến ở những góc độ và quan điểm khác nhau, để bạn đọc quan tâm đến sự nghiệp giáo dục cùng đồng cảm với các thầy cô giáo trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy trong nhà trường. Sau ý kiến của TS. Phạm Thanh Hải, xin được khép lại diễn đàn này và Thế Giới Mới sẽ tiếp tục đăng tải các bài viết về việc đổi mới phương pháp giảng dạy trên các số báo sau.

Đọc - chép

Đọc - chép có nghĩa là thầy đọc, trò chép. Ưu điểm của cách đọc này là: thầy và trò bám sát nội dung giáo trình, đảm bảo thời gian học theo quy định; các nội dung ghi được tương đối nhất quán giữa thầy và trò, giữa trò với nhau; bảo đảm yêu cầu cho học sinh (HS) đối chiếu sách giáo khoa, các tài liệu tham khảo, phục vụ ôn thi; tạo không khí trang nghiêm, giữ trật tự trong lớp; rèn luyện kỹ năng viết, luyện chữ cho HS (nhất là các môn khoa học xã hội, kinh tế); các từ đọc từ

thầy tương đối chuẩn xác. Nhược điểm: HS học thụ động theo thầy, không phát huy sáng tạo, chỉ ghi, ghi nhiều dẫn đến nhàm chán, không thích hợp với các môn thi trắc nghiệm (nhất là các môn khoa học tự nhiên, kỹ thuật), dựa nhiều vào bài ghi không mở rộng tham khảo; sách giáo khoa chỉ phát huy tác dụng ở phần bài tập.

Một số chuyên gia nước ngoài đánh giá hình thức “đọc - chép” như sau: “Chúng tôi từng dùng các phương pháp khác thay nó, như soạn trên máy tính, chiếu trên màn hình rộng cho HS nhìn chép; photo bài giảng phát trước giờ học, cho HS mang máy tính xách tay đến lớp, máy ghi âm nhỏ bỏ túi, chia nhóm thảo luận v.v. Sáng hôm sau kiểm tra bài, không em nào nắm được nội dung tối thiểu của bài”. Khi sang công tác ở Việt Nam, các chuyên gia này đề nghị dạy trực tiếp một số buổi cho HS phổ thông bằng phương pháp nói ghi (tức đọc - chép). So với phương

pháp “đọc - chép” truyền thống, chỉ có chút ít điều chỉnh do cách diễn đạt của giáo viên như: giơ tay, đưa mắt, nói to, nói nhỏ, các em lưu ý, thứ nhất, thứ hai, trọng tâm là... Hôm sau chính thầy giáo thu vở ghi, hỏi trực tiếp HS, thấy đa số các em nắm được nội dung bài, không khí trong lớp hào hứng, nghiêm túc, các em tự giác ghi chép, không mất trật tự. Cuối cùng chuyên gia nhận xét: phương pháp dạy học: “đọc - chép” đâu phải là không hiệu quả, vấn đề là phải đổi mới cách giảng - học, giáo viên phải biết thổi hồn vào các em qua bài giảng.

Nhìn - chép

Thực chất của phương pháp này là biến tướng của phương pháp “đọc - chép”. Ở phương pháp đọc - chép: thầy đọc, trò chép; còn ở đây chỉ có khác thầy soạn sẵn giáo án điện tử rồi chiếu qua màn ảnh để các em chép. Phương pháp này có ưu điểm: lớp học dù có lớn, số HS đông, giọng thầy nhỏ, lớp chưa ổn định trật tự, các em nghe chưa rõ lời thầy, nhưng khi chiếu lên bảng tất cả đều chép đầy đủ, ghi chép chính xác những phần chuẩn bị của thầy. Nhược điểm lớn của phương pháp này là biến người thầy thành người “thừa” trong lớp học (nếu chỉ có cho các em chép liên tục trong tiết học).

Nghe - chép

Nghe - chép tức là thầy nói, trò tự ghi. Phương pháp này đã có từ những năm 1950, 1960, khi chúng tôi mới bắt đầu vào học cấp 2 phổ thông, tức là từ lớp 5, 6, 7. Thấy giảng bài trên bục, trò vừa chăm chú nghe giảng vừa tự động ghi chép. Mới đầu còn bỡ ngỡ, mỗi người ghi một cách, có người không ghi được, khi về nhà mượn vở của bạn ghi lại. Nhưng chỉ sau vài tháng thầy trò quen nhau, hiểu cách giảng, giọng nói, điệu bộ, cách chỉ tay, ra hiệu, đưa mắt của thầy là chúng tôi ai nấy tranh thủ ghi, ghi rất giống nhau. Có lần tôi ốm nhờ bạn chép hộ bài, sau đó một bạn khác cũng cho mượn vở để chép, thấy các bạn chép gần giống nhau. Kết thúc buổi học, khi về nhà học bài trước hết phải đọc bài ghi của thầy để biết nội dung chính thầy giảng, sau đó học sách giáo khoa, làm bài tập, đọc một số sách khác thấy yêu cầu. Thầy thường xuyên nói với chúng tôi trên lớp rằng: các em phải thuộc bài ngay trên lớp, về nhà chỉ có học thêm, làm bài tập. Kết thúc môn học, qua thi học kỳ, chúng tôi đều đạt kết quả cao.

Một số kiến nghị

1. Cần phải phân tích rõ khái niệm “đọc - chép” có ưu điểm, tồn tại gì để có hướng khắc phục. Với ưu điểm cần nhân rộng, cải tiến; ngược lại hạn chế cần khắc phục, không phủ định một cách chủ quan.

2. Sách giáo khoa, thời lượng giảng nhìn chung chưa cần giảm tải, tăng thời gian; cần Bộ GD&ĐT hướng dẫn thống nhất khung kiến thức tối thiểu cho việc dạy và học (hiện nay vấn đề này mỗi nơi hiểu và thực hiện một kiểu).

3. Ở những cơ sở có điều kiện trang bị cơ sở vật chất phục vụ cho công tác giảng dạy và học tập cứ tiến hành (máy tính, máy chiếu,

giáo án điện tử...) nhưng chỉ coi đây là phương tiện hỗ trợ, không phải là linh hồn của bài giảng (linh hồn thuộc về người thầy).

4. Kết hợp một cách nhuần nhuyễn các phương pháp “đọc - chép (ghi),” “nhìn - chép”, “nghe - chép”, “chia nhóm thảo luận” theo tỉ lệ kết cấu về nội dung bài học và thời lượng quy định cho một tiết học.

Nguyên tắc và phương pháp thực hiện

● Hình thức “đọc - chép”

Hình thức này chỉ được sử dụng khi thầy ra chủ đề, nội dung cho HS chuẩn bị bài, giao bài tập, các kết luận sau khi thảo luận.

+ Nội dung này coi như “khung kiến thức tối thiểu do Bộ quy định” để HS phải hiểu, nắm được nội dung cơ bản của bài, học thực hành, chuẩn bị phát triển theo khả năng sáng tạo của mỗi em.

+ Kết cấu nội dung: tùy theo vấn đề, nội dung, khối lượng của môn học, có thể phân ra: trước giờ học thầy ra đầu bài, chuẩn bị nội dung bài giảng, dự kiến các tình huống, số lượng bài tập, thực hành; sau giờ học: các kết luận của thầy sau khi thảo luận tại các nhóm hoặc trên lớp học.

+ Kết cấu thời lượng: khoảng 10 phút trên tổng số 45 phút cho một tiết học.

Sau mỗi giờ học thầy kết luận, HS ghi.

● Hình thức “nhìn - chép”

Hình thức này chỉ dùng cho nội dung bài có nhiều hình vẽ, biểu bảng, hình ảnh, công thức, số liệu.

+ Tùy theo số lượng, nội dung mà thời lượng dự kiến khoảng 10 phút.

+ Gợi ý những vấn đề, nội dung sẽ phải thảo luận, HS chuẩn bị trong thời gian tới.

+ Khi lớp mất điện, hoặc trong tình trạng lớp chưa trở lại trật tự bình thường (do say sưa tranh luận, chưa chuyển kịp sau mỗi loại học), hình thức này có tác dụng đưa lớp trở lại học được ngay.

+ Bổ sung cho hình thức thứ nhất, tạo không khí trong học tập sôi động, không tẻ nhạt do thay đổi trạng thái học tập. Đây là hình thức bổ trí lao động khoa học mà các nhà tổ chức lao động đã phát hiện cách đây nhiều thế kỷ.

● Hình thức “nói - ghi” (còn gọi là “nghe - ghi”)

Hình thức này đòi hỏi thầy phải truyền hồn vào trò qua bài giảng.

+ Là hình thức chủ yếu, kết hợp hai hình thức trên: “đọc - chép”, “nhìn - chép”.

+ Về trình tự, hình thức này phải tiến hành sau hình thức thứ nhất: “đọc - ghi” và sau hình thức thứ hai: “nhìn - ghi”.

+ Những nội dung của hình thức này phải thể hiện khung kiến thức tối thiểu (bắt buộc đối với HS).

+ Qua hình thức này có thể nhìn vào lớp học mà đánh giá ngay được kết quả dạy của thầy và học của trò.

+ Kết cấu thời lượng: nếu các nội dung trên được tiến hành khoảng 20 phút thì thời lượng ở hình thức này chiếm khoảng 25 phút.

Các kết cấu thời lượng trên chỉ đưa ra con số kết hợp. Trường hợp bài giảng ít biểu mẫu, hình ảnh, công thức (môn xã hội) thì kết cấu này phải được chuyển linh hoạt về thời lượng, còn về nguyên tắc “kết hợp” các hình thức dạy và học vẫn phải được tuân thủ.

● Hình thức chia nhỏ nhóm thảo luận

Đây là hình thức thầy chủ động nêu chủ đề, HS tự do chuẩn bị theo hướng thầy ra.

+ Thực hiện hình thức này phần lớn là do HS chuẩn bị trước ở nhà, hoặc tại lớp, sau khi thầy ra chủ đề qua hình thức dạy và học thứ nhất, hoặc thứ hai.

+ Mỗi HS tự chuẩn bị trước, sau đó nhóm trưởng tổng hợp lại.

+ Mỗi nhóm cử nhóm trưởng lên trình bày. Để theo dõi, đánh giá, bình xét kết quả, nên chia nhỏ bảng thành 2 phần hoặc 4 phần tùy theo số nhóm được hình thành.

+ Các nhóm bổ sung cho nhau, căn cứ kết luận của thầy mà đánh giá cho điểm công khai.

+ Các nhóm viên cũng được thầy cho điểm căn cứ vào hai kết quả: của lớp trưởng và của sự chuẩn bị cá nhân, sau khi thầy thu bài (các nhóm phải thay đổi nhóm trưởng).

+ Thời lượng thực hiện theo hình thức này chiếm tới 80%, tức 35 phút, còn 20%, tức 9-10 phút, dành cho thầy tổng kết, coi như các kết luận. Chính đây lại quay về hình thức “dạy-học” thứ nhất, hoặc thứ hai đã nêu ở trên. ■

THI VÀ TUYỂN SINH NĂM 2010:

TẠO ĐIỀU KIỆN TỐI ĐA CHO THÍ SINH

Ngày 9/1/2010, Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) Nguyễn Thiện Nhân đã chủ trì hội nghị “Thi và tuyển sinh năm 2010” qua cầu truyền hình, với sự tham gia của gần 1.200 cán bộ lãnh đạo các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp (ĐH, CĐ, TCCN) và 63 sở GD&ĐT, tại 6 điểm cầu: Thái Nguyên, Hà Nội, Vinh, Đà Nẵng, TP.HCM, Cần Thơ. Các phương án cơ bản về kỳ thi tốt nghiệp trung học phổ thông (THPT) và tuyển sinh ĐH, CĐ năm 2010 đã được công bố. Tuy nhiên, vẫn còn một số điểm cần phải xem xét lại.

Đào Quốc Toàn

Thi tốt nghiệp trung học phổ thông: không bắt buộc thi Ngoại ngữ

Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2010 có những điều chỉnh cần thiết để tập trung triển khai hiệu quả hơn. Cụ thể: thí sinh dự thi tốt nghiệp THPT năm 2010 phải thi 6 môn, trong đó có 2 môn bắt buộc là *Ngữ văn và Toán*; 4 môn còn lại sẽ được Bộ GD&ĐT chọn luân phiên trong số 6 môn: *Ngoại ngữ, Vật lý, Hóa học, Sinh học, Lịch sử, Địa lý* và được công bố chính thức vào cuối tháng 3/2010. Riêng thí sinh học Ngoại ngữ không đủ theo quy định của chương trình GD phổ thông hiện hành và thí sinh tại các vùng khó khăn về điều kiện dạy học có thể được thi môn thay thế cho môn Ngoại ngữ.

Điều chỉnh cấu trúc đề thi và quy định cho thí sinh: đối với các môn thi mà đề thi có phần bắt buộc và phần tự chọn, thí sinh chỉ được chọn một phần tự chọn

thích hợp để làm bài; nếu làm cả hai phần tự chọn thì bài làm cả hai phần tự chọn đều không được chấm.

Tiếp tục tổ chức chấm chéo bài thi tự luận như năm 2009, có điều chỉnh theo hướng: sở GD&ĐT có bài thi cử 1 giáo viên của mỗi môn thi tham gia thảo luận, thống nhất hướng dẫn chấm và chấm chung ít nhất 15 bài thi tại các tổ chấm thi của hội đồng chấm thi ở nơi chấm bài thi cho đơn vị mình; nếu thấy việc chấm thi có xu hướng không đúng đáp án, biểu điểm thì đề nghị chủ tịch hội đồng chấm thi chỉ đạo hoặc báo cáo giám đốc sở GD&ĐT tỉnh mình xin ý kiến chỉ đạo.

Các đơn vị chủ động chọn phương án làm phách tại hội đồng chấm thi, đảm bảo nguyên tắc bảo mật và an toàn. Đồng thời, rút ngắn thời hạn nộp đơn xin phúc khảo của thí sinh để đẩy nhanh tiến độ phúc khảo bài thi, tạo điều kiện thuận lợi cho thí sinh có đơn xin phúc khảo dự thi kỳ thi tuyển sinh ĐH, CĐ. Điều chỉnh điều kiện phúc khảo, hạ mức chênh giữa điểm bài thi và điểm tổng kết năm học lớp 12 của môn thi từ *thấp hơn 2,0 điểm xuống thấp hơn 1,0 điểm* để mở rộng diện phúc khảo; hạ mức chuẩn chênh lệch để được điều chỉnh điểm sau phúc khảo, đảm bảo quyền lợi cho thí sinh: điểm của bài thi các môn thi được điều chỉnh khi

điểm chấm phúc khảo chênh lệch so với điểm chấm lần trước từ 0,5 điểm trở lên. Riêng điểm bài thi môn *Ngữ văn* được điều chỉnh khi điểm chấm phúc khảo chênh lệch với điểm chấm lần trước từ 1,0 điểm trở lên.

Về công tác thanh tra thi, năm nay Bộ GD&ĐT sẽ thành lập các đoàn thanh tra uỷ quyền tinh gọn, khoảng 5-10 người, phối hợp với cán bộ thanh tra của sở GD&ĐT, làm việc hiệu quả, tránh gây

Các đợt thi đại học, cao đẳng năm 2010:

- + Đợt 1: Ngày 4 và 5/7/2010, thi ĐH khối A và V.
- + Đợt 2: Ngày 9 và 10/7/2010, thi ĐH các khối B, C, D và các khối năng khiếu.
- + Đợt 3: Ngày 15 và 16/7/2010, thi CĐ.

Thời hạn thu nhận hồ sơ đăng ký dự thi, lệ phí đăng ký dự thi thống nhất trên toàn quốc: từ ngày 10/3 đến hết ngày 10/4/2010 theo hệ thống của sở GD&ĐT; từ ngày 11/4 đến hết ngày 17/4/2010 tại các trường tổ chức thi.

phiến hà cho các địa phương.

Thi tuyển sinh năm 2010: thí sinh được nộp hồ sơ xét tuyển tại trường

Về cơ bản, công tác tuyển sinh ĐH, CĐ hệ chính quy năm 2010 vẫn giữ ổn định theo giải pháp 3 chung và có một số điểm mới: đối tượng dự thi tuyển sinh ĐH, CĐ, ngoài HS đã tốt nghiệp THPT theo hình thức GD chính quy hoặc GD thường xuyên, TCCN, năm nay có thêm đối tượng HS trung cấp nghề và tương đương (HS trung cấp nghề, hệ tốt nghiệp trung học cơ sở, đã học đủ khối lượng kiến thức và thi đạt các môn văn hóa THPT theo quy định của Bộ GD&ĐT).

Bộ GD&ĐT quy định: thí sinh dự thi tại trường nào thì nộp hồ sơ đăng ký dự thi cho trường đó qua hệ thống thu nhận hồ sơ của các sở GD&ĐT. Khi hết thời hạn nộp hồ sơ tại sở GD&ĐT, thí sinh nộp hồ sơ trực tiếp cho các trường theo đúng thời hạn. Tại mục 2 của phiếu đăng ký dự thi, tất cả thí sinh có nguyện vọng 1 đăng ký vào học tại các trường có tổ chức thi tuyển sinh đều phải ghi đầy đủ tên trường, ký hiệu trường, khối thi, mã ngành của trường mà thí sinh sẽ dự thi và có nguyện vọng vào học.

Riêng thí sinh có nguyện vọng học tại trường ĐH, CĐ không tổ chức thi hoặc hệ CĐ của trường ĐH phải khai hồ sơ như sau: mục 2 chỉ ghi tên trường, ký hiệu trường và khối thi của trường mà thí sinh dự thi (không ghi mã ngành); mục 3: ghi đầy đủ tên trường, ký hiệu trường, khối thi và mã ngành của trường không tổ chức thi hoặc của hệ CĐ của trường ĐH, trường CĐ thuộc các ĐH mà thí sinh có nguyện vọng 1 vào học. Đồng thời, nộp thêm một bản sao mặt trước của tờ phiếu đăng ký dự thi số 1.

Về việc đăng ký xét tuyển, năm nay Bộ GD&ĐT quy định: các điều kiện xét tuyển và thủ tục xét tuyển vẫn như năm 2009. Điểm mới của kỳ thi năm nay là cho phép thí sinh có thể nộp hồ sơ và lệ phí đăng ký dự thi qua đường bưu điện chuyển phát nhanh hoặc dịch vụ chuyển phát ưu tiên, hoặc nộp trực tiếp tại trường (vì có những thí sinh nhà gần trường, phải ra bưu điện gửi hồ sơ là bất tiện). Hồ sơ và lệ phí đăng ký dự thi của thí sinh dù nộp qua đường bưu điện hoặc nộp trực tiếp tại các trường trong thời hạn quy định của lịch công tác tuyển sinh đều hợp lệ và

Tại Hội nghị thi và tuyển sinh năm 2010, ông Nguyễn Văn Chiến, Chánh thanh tra Bộ GD&ĐT đã công bố danh sách 38 trường ĐH, CĐ tuyển vượt chỉ tiêu từ 15% trở lên. Ngoài việc phải chịu tiền phạt, các trường này cũng sẽ bị khấu trừ chỉ tiêu năm học 2010-2011. Vượt chỉ tiêu nhiều nhất là Trường ĐH Phan Thiết với tỉ lệ vượt lên tới 91,73% (từ 750 chỉ tiêu tăng lên 1.438 thí sinh trúng tuyển nhập học); đứng thứ hai trong top những trường vượt chỉ tiêu nhiều nhất năm 2009 là CĐ Cần Thơ với tỉ lệ vượt 88,64% (2.075 thí sinh trúng tuyển nhập học/1.100 chỉ tiêu). Số tiền phạt áp dụng cho các trường thấp nhất là 20 triệu đồng và cao nhất là 60 triệu đồng.

có giá trị xét tuyển như nhau.

Thí sinh cần lưu ý: theo quy định mới của Bộ GD&ĐT, thí sinh đã trúng tuyển ĐH, nếu có nguyện vọng học tại trường CĐ địa phương cùng khối thi và trong vùng tuyển, phải làm đơn kèm giấy báo trúng tuyển gửi trường CĐ có nguyện vọng học để trường xét tuyển. Thí sinh dự thi ĐH và CĐ theo để thi chung chỉ được tham gia xét tuyển khi có tổng điểm 3 môn thi từ điểm sàn (ĐH và CĐ) trở lên (không có môn nào bị điểm 0).

Đặc biệt, năm nay Bộ GD&ĐT quy định: ngoài phiếu điểm các trường ĐH đã cấp cho thí sinh có kết quả thi dưới điểm sàn CĐ trong kỳ thi tuyển sinh ĐH, CĐ hệ chính quy năm 2010 theo để thi chung, thí sinh có thể dùng bản sao hợp lệ giấy chứng nhận kết quả thi số 1 hoặc số 2 (nếu chưa trúng tuyển vào ĐH hoặc CĐ) để đăng ký xét tuyển vào các trường TCCN.

Để đảm bảo quyền lợi cho những thí sinh có nguyện vọng 1 học tại các trường ĐH, CĐ không tổ chức thi tuyển sinh, hoặc hệ CĐ của trường ĐH, Bộ GD&ĐT quy định: thí sinh có nguyện vọng 1 học tại trường ĐH, CĐ không tổ chức thi hoặc hệ CĐ của trường ĐH phải nộp hồ sơ đăng ký dự thi, lệ phí đăng ký dự thi và dự thi tại trường ĐH tổ chức thi có cùng khối thi. Các trường ĐH, CĐ có tổ chức thi, sau khi chấm thi xong, không xét tuyển thí sinh diện này, mà gửi giấy chứng nhận kết quả thi số 1 và số 2 (nếu kết quả thi từ điểm sàn trở lên), phiếu báo điểm cùng dữ liệu kết quả thi cho trường không tổ chức thi hoặc hệ CĐ của trường ĐH trước ngày 10/8/2010, để các trường này thống kê điểm trên máy tính, xét tuyển thí sinh trong đợt 1, gửi giấy triệu tập trúng tuyển, giấy chứng nhận kết quả thi (số 1 và số 2), phiếu báo điểm cho các sở GD&ĐT, để các sở chuyển cho thí sinh.

Tại Hội nghị thi và tuyển sinh năm 2010, lãnh đạo một số sở GD&ĐT đề nghị nên đưa môn Ngoại ngữ là môn thi bắt buộc trong kỳ thi tốt nghiệp THPT, để nâng cao chất lượng dạy và học ngoại ngữ trong trường phổ thông. Tuy nhiên, theo Bộ trưởng Nguyễn Thiện Nhân, hiện nay còn nhiều địa phương chưa có điều kiện cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên... đảm bảo cho việc dạy và học Ngoại ngữ đạt mức sàn, nếu bắt các địa phương này thi Ngoại ngữ như các nơi có điều kiện sẽ không công bằng, vì Ngoại ngữ cũng là một môn công cụ như các môn khác.

Việc tăng số môn thi bằng phương pháp trắc nghiệm, Bộ trưởng Nguyễn Thiện Nhân cho rằng, cần cân nhắc xem xét thêm, vì việc thi trắc nghiệm vừa qua vẫn còn có những hạn chế. Mặt khác, vẫn có môn thi cần thể hiện khả năng diễn đạt, cảm xúc, thi trắc nghiệm không được. Việc tổ chức chấm thi theo cụm (2-3 tỉnh) là khó khả thi, vì các địa phương vùng khó khăn không thể thực hiện được.

Việc tuyển thẳng những thí sinh đoạt giải (nhất, nhì, ba) HS giỏi quốc gia vào ĐH, theo Thứ trưởng Nguyễn Vinh Hiển là không nên tái thực hiện, vì rất dễ gây ra tình trạng "luyện gà nòi" ở các địa phương, làm sai lệch mục đích kỳ thi HS giỏi, khiến HS học lệch, không thực hiện được GD toàn diện. Thực tế, HS đoạt giải HS giỏi quốc gia cũng đã có những ưu tiên cụ thể trong khâu tuyển sinh ĐH rồi.

Riêng việc xét tuyển thẳng vào ĐH, CĐ đối với những thí sinh khiếm thị, thí sinh đoạt giải trong các cuộc thi tay nghề quốc tế và khu vực, Bộ trưởng Nguyễn Thiện Nhân cho biết, lãnh đạo Bộ GD&ĐT sẽ họp bàn cụ thể và quyết định sớm. Việc các trường ĐH đề nghị tăng lệ phí đăng ký dự thi và lệ phí dự thi, nếu Bộ Tài chính và Bộ GD&ĐT không thống nhất được thì Chính phủ sẽ quyết. ■

Thầy tơ ầu vơ!

Ayun chỉ cách trung tâm huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai 17 cây số đường bộ, nhưng lại “được tiếng” là một xã vùng 3 đặc biệt khó khăn, bởi nằm trong một thung lũng cách biệt. Nhưng chính nơi “khỉ ho cò gáy” ấy lại có những chuyện thật cảm động về sự học...

Hải Âu - Phương Duyên

Những chuyện đau lòng

Từ trung tâm xã Ayun vào làng Keo, 1 trong 2 ngôi làng xa nhất của xã, mất 9km. Xa, nhưng không phải vì khoảng cách địa lý mà vì những vất vả, khó khăn suốt dọc đường đi. Cái nắng nghiệt ngã như thiêu như đốt từ trên cao vẫn chiếu rọi trên từng vạt đất xơ xác cỏ, rơm. Lúc nào chúng tôi cũng phải ghi thật chặt tay lái, 2 chân rã rời vì phải chống chọi với những đoạn đường cong, gập ghềnh, xộc xệch - dấu vết cày xới của những chiếc xe công nông để lại hầy còn nguyên trạng từ mùa mưa. Đặc biệt là những đoạn đường đầy dốc đá lởm chởm, những đoạn đường hẹp vắng vẻ không bóng dáng con người, chỉ có đám cỏ may lao xao. Nắng, gió, bụi đỏ mặt mù bám lấy chúng tôi.

Đình Đ. vui vẻ chào đón chúng tôi bằng nụ cười tươi và hớn nhiên của lứa tuổi 17 “bè gãy sừng trâu”. Nhìn gương mặt tươi tắn, bình thân đến lạ của cô học trò nhỏ, thầy giáo Trần Bá Độ chợt lắc đầu xột xa, bảo nhỏ chúng tôi: “Đừng hỏi, đừng nhắc lại gì cả!”. Câu chuyện đau lòng mà anh không hề muốn chúng tôi khơi dậy ấy đã xảy ra cách đây hơn năm rồi. Chuyện tưởng chừng như có thể đánh gục ý chí của bất kỳ cô gái trẻ mới lớn nào, thế nhưng với Đình Đ. thì khác! Đình Đ. rất chăm chỉ. Hàng tuần, cứ mỗi buổi sáng thứ hai là Đình Đ. lại khăn gói đi bộ từ nhà tới trường học ở trung tâm xã, đến chiều thứ bảy lại đi bộ về nhà. Nghĩa là em phải vượt qua đoạn đường

dài đặc lắm nổi vất vả mà chúng tôi vừa đi qua. Thông thường em phải mất hơn 2 giờ vật lộn với con đường cam go ấy. Đường xa, cách trở nhưng cô học trò nhỏ vẫn không hề bỏ buổi học nào cả, duy chỉ có một hôm. Đó là một buổi sáng thứ hai bình thường như mọi thứ hai khác, trời quang, mây tạnh, nhưng các thầy cô giáo rất ngạc nhiên khi cả ngày hôm ấy vắng bóng Đình Đ. trong trường. Mọi người đều nghĩ Đình Đ. ốm! Hôm sau, đã thấy mẹ và chị gái của Đình Đ. linh kinh tay cầm tay xách đồ đạc và cơm nắm đưa em trở lại trường. Hỏi ra mới biết, sáng thứ hai định mệnh ấy, trên đường đi học, Đình Đ. đã bị 2 con quỷ đốn mặt tàn nhẫn cưỡng bức! Cái giá phải trả cho sự học của cô bé quá đắt và quá bất nhân! Thế nhưng, thật đáng phục, em quyết không bỏ thêm buổi học nào sau ngày thứ hai kinh hoàng ấy! Mới đây Đình Đ. là một trong số lứa học sinh đầu tiên của xã tốt nghiệp trung học cơ sở. Trong ngôi làng có 35 nóc nhà ấy, mới chỉ có Đình Đ. là học xong lớp 9. Đình Đ. cười bên lên khi nghe chúng tôi hỏi có muốn học lên lớp 10 nữa không: “Em thích đi học một cái nghề gì đó hơn nếu có điều kiện!”. Ừ, mà Đình Đ. cũng vừa mới “bắt” chống theo phong tục địa phương, sẽ có nhiều lo toan hơn là việc học?

Chia tay Đình Đ., chúng tôi ghé thăm Đình Đét đang bị bệnh nặng. Trong cơn đau, Đình Đét, người làng H'run H'rang, học sinh lớp 3, thở hắt một tiếng, cất lời

■ Học sinh vùng cao trong giờ tập thể dục

than đến xé lòng: “Yàng ơi! Nếu Yang thương cho mình được sống thì mình sẽ tiếp tục đi học!”. Nhưng tất cả dường như đã quá muộn! Các thầy cô giáo đến thăm, ai cũng rưng rưng nước mắt. Ngoài kia, bố mẹ cậu bé vẫn đang lăm răm cùng Yang bằng một con heo to...

“Thầy tơ ầu vơ!”

Kể về trường hợp em Đình Ba, học sinh lớp 3 làng Trưng, các thầy cô giáo nơi đây cũng không nén được xúc động. Đình Ba mất cha mẹ từ rất sớm, đang sống với ông nội. Nhà nghèo, nghèo lắm! Đã có nhiều hôm em phải ăn lá mì thay cơm trước khi đến trường... Rồi Đình Xót cũng có hoàn cảnh tương tự Đình Ba, có hôm phải ăn lá rừng chấm muối lột dạ nhưng cả hai em vẫn cứ ham học đến lạ!

Ayun nghèo đến xác xơ, nhưng nếu năm 2000 toàn xã chỉ có 340 học sinh thì đến năm học này đã tăng lên hơn gấp đôi với 690 em. Năm học 2008-2009, 19

■ Học sinh làng Keo sau giờ tan học phải đi rừng phụ giúp cha mẹ

em thuộc lứa học sinh đầu tiên của xã thi tốt nghiệp trung học cơ sở đã có 18 em đậu. Gần 1/2 trong tổng số giáo viên của trường (44 giáo viên) đã nói được lưu loát tiếng Jrai và tiếng Bana. Trong sự ham học của học sinh xã Ayun có công hàng đầu của các thầy cô đang tận tâm lo lắng cho các em từng ngày.

Trưa, cái nắng ở làng Keo thật oi ả. Chúng tôi rất ngạc nhiên khi chợt thấy thầy giáo Nguyễn Đức Trung mặc áo sơ mi và... quần đùi đi dạy học! Không giấu được sự lúng túng, ngượng ngùng, gương mặt đỏ bừng, thầy giáo 26 tuổi người Bình Định, dạy học ở đây được 3 năm, vội giải thích: "Vì tôi phải bơi qua bên kia sông dạy học mà!". À, thì ra từ làng Keo muốn sang làng Kpaih dạy học chỉ có một con đường duy nhất - chinh phục một đoạn sông rộng gần 50m. Khi Trung vừa nhón bước xuống mé sông, bên kia bờ, lũ trẻ lem luốc - như thường lệ - đứa tốt lên lưng chừng cây cổ thụ, đứa thì lố nhố

dưới gốc cây, tất cả tập trung chờ thầy sẵn. Chúng hét lên: "Thầy tơ ầu vơ!" (Thầy đến kia rồi!). Trung nhoèn miệng cười khi nhìn đám học trò nhỏ hồn nhiên, rồi anh cời áo quần ngang trên đầu, vung tay bơi nhanh về phía chúng trong tiếng cổ vũ "Cố lên, cố lên!" thật đáng yêu của lũ trẻ... "Ở đây, người làng quý thầy cô giáo lắm! Họ đã làm cho thầy cô một chiếc bè để làm phương tiện qua sông. Nhưng khi nước chảy xiết, không chống nổi bè thì chỉ còn cách bơi qua thôi!" - Bên này bờ, thầy giáo Trần Bá Độ tâm sự.

Kể chuyện người dân nơi đây, anh không giấu được xúc động: "Người dân ở đây tội lắm! Có lẽ hội nào họ cũng đều mời các thầy cô đến dự, có thứ gì ngon cũng đem cho. Có bạn một học sinh đem đến nhà cho tôi một gói thức ăn nhỏ được gói kỹ trong lá dứa, cậu bé bảo: "Thầy ơi, thầy ăn "cút" đi thầy! Bất ngờ, tôi đỏ mặt tía tai vì có bao giờ gặp trường hợp như thế đâu. Thế là tôi lên lớp cho cậu học trò

kia một hơi dài thườn thượt. Cậu bé mếu máo bảo: "Thầy à, mình thương thầy, quý thầy mới đem cái "cút" đến cho thầy ăn mà!". Nhìn điệu bộ của cậu bé tội nghiệp quá, tôi mới lần mở gói thức ăn do em lặn lội mang tới ra xem thử. Ô hay, thì ra đó chính là một gói thịt... ếch rất ngon! Vậy mà do chưa hiểu tiếng địa phương, mình lại hiểu lầm lòng tốt của cậu học trò nhỏ...!".

Những tình huống sư phạm dở khóc dở cười như thế không phải là hiếm, nhưng là những "tai nạn nghề nghiệp" vô cùng đáng nhớ trong đời giáo viên vùng sâu vùng xa như anh và nhiều đồng nghiệp khác. Trừ những thầy cô dạy ngay ở xã và có điều kiện đi đi về về, các thầy cô khác phải "cắm" ở những làng xa xôi như: Trung, Kpaih, Keo... sống khá thiếu thốn, chật vật. Điện không có. Mùa khô cũng phải ăn cơm với lá mì, cà đắng dầm muối ớt, hoa chuối, rau lang... Mùa mưa đỡ hơn, lại có thêm món măng tươi và cá đánh bắt được ở dưới sông. Ai đến đây để "gieo chữ" cũng phải trải qua "cửa ải" sốt rét thâm cả môi, vàng cả mắt và có nguy cơ bị sỏi thận, sỏi bàng quang bởi nguồn nước đã bị nhiễm vôi rất nặng. Không ngần ngại, như để minh chứng cho lời nói của mình, thầy giáo Độ lấy ra một cục "xi măng" bằng đốt ngón tay đưa cho chúng tôi xem. Bạn biết đấy là gì không? Đó chính là cục sỏi bàng quang của anh vừa mới "trục ra" cách đây hơn 2 tháng sau 6 năm lặn lội bám làng, gieo chữ ở mảnh đất này! ■

Góp nhặt yêu thương

Huỳnh Văn Mỹ

Đã gần mười năm nay cái tên “Kim Cương làm từ thiện” ở thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum, được nhiều người biết đến. Chị được xem như người nối vòng tay nhân ái, góp nhặt yêu thương cho những số phận không may ở khắp Kon Tum...

Đang ở quầy bán thịt buổi chợ sớm, chị được tin có người gặp hoàn cảnh thương tâm cần đến sự giúp đỡ, sẽ chia. Không chậm trễ, chị tìm cách bán nhanh chỗ thịt còn lại rồi tất tả đi vận động quyên góp, mang đến cho người bất hạnh những gì cần thiết.

Những suất ăn tình nghĩa

11 giờ rưỡi, vừa từ chợ về nhà, chị Nguyễn Thị Kim Cương nhìn ngay lên tờ lịch đánh dấu công việc. “Ngày mốt tui này tổ chức bữa bồi dưỡng cho bệnh nhân ở bệnh xá làng phong Đắk Kia. Công việc tuy nhỏ nhưng phải lo sao cho đàng hoàng, chu đáo...” - Nói rồi chị bật điện thoại nhắc nhở những người trong nhóm từ thiện của mình. Chị cho biết, thực đơn bữa bồi dưỡng chỉ là bún thịt, đơn giản thôi, nhưng với bệnh nhân phong, đó là cả một bữa tiệc. Càng đáng phần lớn chi phí cho những bữa bồi dưỡng thiện nguyện như thế này, chị thường vận động chị em đồng nghiệp ở chợ Kon Tum góp vào mỗi người một ít, rồi cùng nhóm từ thiện nấu nướng và mang đến tận nơi cho “thực khách”.

Là một người con đất Bình Định lên Pleiku, Gia Lai, rồi đến TP. Kon Tum lập nghiệp, trải nhiều nhọc nhằn, nhưng từ lâu chị đã muốn làm một chút gì đó để sẻ chia với những hoàn cảnh đáng thương. Không chờ đến ngày mình giàu sang, ngay khi tạm ổn định cuộc sống tại phố chợ Kon Tum, chị bắt đầu thực hiện điều mình hằng ấp ủ. Ngoài việc giúp đỡ những người có hoàn cảnh thương tâm, chị nhắm tới các em nhỏ ở các trại trẻ mồ côi, khuyết tật. “Tìm gặp được các em là mình nghĩ ngay đến việc cho

chúng
những bữa
ăn bồi dưỡng.

Bọn trẻ đang tuổi ăn

tuổi lớn, lâu lâu cho chúng bữa ăn ngon là điều rất cần...” - Chị Kim Cương nhắc lại khởi điểm công việc từ 9 năm trước. Từ việc hỗ trợ bếp ăn của Trung tâm Nuôi dạy trẻ khuyết tật tỉnh Kon Tum, Cô nhi viện Vinh Sơn 2, chị cùng những người trong nhóm thiện nguyện do chị lập nên lại góp thêm thực phẩm cho bếp ăn từ thiện dành cho thân nhân người bệnh của Bệnh viện đa khoa tỉnh Kon Tum. “Cứ buổi chợ nào mình thấy đã bán được kha khá là lại mang số thịt còn lại cho bếp ăn từ thiện của bệnh viện hay cùng các anh chị em trong nhóm tổ chức nấu bún cho các em ở trại khuyết tật, ở cô nhi viện...” - Chị kể. Ánh mắt hân hoan của những người khốn khó đã động viên chị và những người trong nhóm luôn cố gắng. Kết nối thêm những tấm lòng, chị lại đến vận động các chủ quầy bán rau củ, thực phẩm ở chợ, để họ bán hàng cho chị với giá rẻ, sau đó chị mang đến cho những bếp ăn từ thiện. “Thình thoảng lại có người báo cho tui này đến nhận khẩu phần thức ăn dư từ các bữa tiệc ở các nhà hàng hoặc tư gia trong thành phố. Những lần như vậy tui này mừng lắm, cùng nhau đến ngay để nhận mang về cho các em...” - Kim Cương kể cách chị đã “huy động” để có thêm nguồn cho những suất ăn tình nghĩa.

Trái dài yêu thương

“Mình làm từ thiện được cũng là nhờ có điều kiện, có môi trường” - Chị Kim Cương tri ân những tấm lòng đóng góp vào việc xoa giảm nỗi đau của những người bất hạnh. Phố chợ Kon Tum không lớn, nhưng người dân nơi đây giàu lòng nhân ái,

nhờ vậy nên thông tin nhân đạo dễ lan đến chợ và khi chị ngỡ lời quyên góp là bà con sẵn lòng ủng hộ.

Kim Cương không nói nhiều về những gì mình đã làm. Nhưng nhiều người ở chợ Kon Tum nói năm nào họ cũng thấy chị lúc dắt, lúc đẩy người trên xe lăn dạo quanh phố chợ để xin sự giúp đỡ của bà con. Với họ, đáng nhớ nhất là chuyện chị công bà Đoàn Thị Nguyệt đi xin. Người mẹ tử cố vô thân, bị bại liệt (mất ở tuổi 54 hồi cuối năm 2008), đã qua

những tháng năm cuối đời bằng sự giúp đỡ của bà con trong phố nhờ bước chân diu công đi xin của chị. Đến khi bà Nguyệt qua đời, cũng chính chị rảo quanh phường phố quyên tiền mua áo quan và lo chôn cất cho bà. Mới đây, chị lại đẩy xe lăn đưa anh Lê Công Danh, 39 tuổi, ở phường Thống Nhất, bị tai nạn giao thông, đi xin bà con giúp để nhập viện ghép lại mảnh xương sọ được Bệnh viện Gia Lai bảo quản khi gia đình Danh lâm cảnh cùng khốn.

Giữa năm 2008, chị đi xin tiền giúp đưa thi hài một thanh niên người dân tộc thiểu số từ Bệnh viện Kon Tum về quê nhà ở xã Tân Lập, huyện Kon Rẫy, Kon Tum, để an táng sau khi đã quyên góp giúp cho thanh niên này nằm chữa bệnh gần hai tháng. "Thấy những cảnh đời như thế ai cũng thương. Nhưng thấy Kim Cương tận tụy, mình lại càng phải giúp nhiều hơn..." - Nhiều người ở chợ Kon Tum đều nói như thế.

Kim Cương rất vui trước những tấm lòng hảo tâm ngày càng nổi dài theo cuộc sống. Nhờ vậy chị cùng những người trong nhóm mới có thể mở rộng thêm nữa công việc thiện nguyện của mình. Không gói gọn hoạt động từ thiện của mình ở phố thị Kon Tum, mấy năm nay, chị cùng anh chị em trong nhóm đã nhắm đến những đối tượng cần giúp đỡ ở vùng sâu vùng xa trong tỉnh. Tết năm 2008, với 60 triệu đồng quyên góp được, chị cùng anh chị em trong nhóm chia đều niềm vui đến cư dân các làng phong Đắk Tía, Đắk Rin ở huyện Đắk Tô. Dịp Tết năm 2009, chị và nhóm quyên góp được 75 triệu đồng cho bà con dân tộc thiểu số ở xã Đắk Tô Lung, huyện Kon Rẫy. "Cả hai đợt tặng quà chúng tôi đều mời người góp tiền cùng đi, mỗi chuyến gần cả trăm người. Người tặng quà vui vì thấy được ý nghĩa món quà mình tặng. Còn người nhận quà thì như thêm được một món quà tấm lòng..." - Chị Kim Cương bày tỏ.

Không dừng lại ở sự trợ giúp bằng đồng tiền hạt gạo, ba năm

- 1. Bà cụ Nguyễn Thị Kỳ xúc động nhận món tiền lì xì của chị Kim Cương
- 2. Chị Nguyễn Thị Kim Cương thăm anh Lê Công Danh
- 3. Anh Nguyễn Phúc - thành viên trong nhóm từ thiện (bìa trái) cùng chị Kim Cương thăm bà cụ Nguyễn Thị Kỳ cùng con cháu của bà - hai người đã được chị Kim Cương và nhóm từ thiện xây tặng cho hai ngôi nhà tình thương hồi năm 2007. Ảnh: Huỳnh Văn Mỹ

lại đây, chị còn giúp xóa nhà tạm cho một số người. Ngoài khoản đóng góp của mình, chị cùng anh chị em trong nhóm quyên góp được trên 50 triệu đồng để xây bốn ngôi nhà tình thương ở thôn Phương Quý (xã Thành Công, TP. Kon Tum). "Nhờ có cô Kim Cương với bạn bè giúp cho, tui với đứa con trai mới được ở trong ngôi nhà xây chắc chắn thế này. Rồi cứ lâu lâu cố lại đến thăm, cho tui tiến nữa đó..." - Bà Nguyễn Thị Kỳ, 92 tuổi, nói, mắt ngân ngấn nước.

Tháng 6/2009, thêm một ngôi nhà tình thương được xây cho vợ chồng anh chị Nguyễn Thành Tàu - Nguyễn Thị Ánh Hiệp ở ngay giữa phố thị Kon Tum cũng từ mối yêu thương gom góp của chị Kim Cương. Ngôi nhà trị giá trên 20 triệu đồng là cả một hạnh phúc to lớn với đôi vợ chồng nghèo khó, bệnh tật. "Không có chị Kim Cương vận động giúp cho, vợ chồng tui còn lâu mới có được ngôi nhà như thế này. Mùa mưa này hết cảnh dột ướt rồi, mừng lắm đó..." - Người chồng với nghề làm thuê và người vợ đang bị bệnh ung thư cùng nói. Chị Kim Cương khiêm tốn: "Cái chính là nhờ tấm lòng của các anh chị em tiểu thương ở đây. Nghe mình đề xuất xóa nhà tạm cho những hoàn cảnh đáng thương là các anh chị hưởng ứng ngay..." ■

Anh Nguyễn Phúc - thành viên cốt cán trong nhóm từ thiện của chị Kim Cương nhận xét: "Có Kim Cương đi đầu, năng nổ nên chúng tôi rất phấn chấn với công việc. Mấy năm nay chúng tôi đã hợp tác được với các bếp ăn từ thiện, vận động giúp đỡ những hoàn cảnh khó khăn tại địa phương. Cũng nhờ Kim Cương giới thiệu nên nhiều người nghèo khổ ở những nơi xa xôi hẻo lánh mới nhận được sự giúp đỡ của người ở phố phường. Việc xây nhà tình thương tặng người nghèo cũng là sáng kiến của Kim Cương".

KỶ NIỆM 50 NĂM PHONG TRÀO ĐỒNG KHỞI
(17/1/1960-17/1/2010)

Nghe tiếng mõ và nghe tiếng súng

Đêm giao thừa đón năm mới 1961, nghe Đài Tiếng nói Việt Nam phát câu thơ: *"Nghe tiếng mõ và nghe tiếng súng, miền Nam dậy hò reo náo động..."* (Chào Xuân 1961 - Tố Hữu), đám trẻ xóm tôi hò reo khua trống mõ. Hết Tết, đến trường học, trong lễ chào cờ, nghe thầy hiệu trưởng phấn khởi thông báo: "Ở trong Nam đã nổi lên phong trào Đồng khởi, chống lại ách thống trị của Ngô Đình Diệm...", thấy chưa dứt lời, cả sân trường cấp II quê tôi ở miền Bắc lại dậy lên tiếng vỗ tay reo mừng của đám học trò làng quê trong những bộ quần áo nâu giản dị giữa cái rét của mùa đông còn kéo dài sang xuân. Mới đó mà đã 50 năm trôi qua. Bây giờ lắng lại bên những cuốn sách viết về lịch sử chống Mỹ, cứu nước, tôi đọc kỹ những trang viết về phong trào Đồng khởi ở tỉnh Bến Tre với một lòng cảm phục sâu sắc.

Thanh Khê

Bến Tre là một tỉnh bốn bề sông, biển. Ngoài sông Tiền là con sông lớn chảy qua, còn có sông Hàm Luông, sông Ba Lai, sông Cổ Chiên. Đó là một tỉnh được tạo thành bởi ba cù lao lớn: cù lao Minh, cù lao Bảo, cù lao An Hóa. Trải qua hơn 5 năm (1954-1959), sống trong vòng kim kẹp của chính quyền tay sai Ngô Đình Diệm, đồng bào miền Nam nói chung, đồng bào tỉnh Bến Tre nói riêng vẫn âm thầm nung nấu lòng yêu nước và quyết tâm vùng dậy khi có thời cơ.

"Tháng 5/1959, Hội nghị lần thứ 15 của Ban chấp hành Trung ương Đảng đã phân tích những đặc điểm tình hình và xác định nhiệm vụ cơ bản của cách mạng miền Nam và khẳng định con đường phát triển của cách mạng miền Nam là dùng bạo lực. Đường lối dùng bạo lực là lấy sức mạnh

của quần chúng, dựa vào lực lượng chính trị của quần chúng là chủ yếu kết hợp với lực lượng vũ trang để đánh đổ quyền thống trị của đế quốc và phong kiến, dựng lên chính quyền cách mạng của nhân dân" (Trích Cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước 1954-1975, NXB Quân đội nhân dân, Hà Nội). Đầu tháng 12/1959, hội nghị đại biểu Khu 8 họp để truyền đạt Nghị quyết 15 của Trung ương và bàn chủ trương biện pháp chuyển hướng phong trào. Cuối tháng 12/1959, Tỉnh ủy Bến Tre nhận được điện của Khu ủy Khu 8 về chủ trương tổ chức khởi nghĩa. Bí thư Tỉnh ủy Võ Văn Phấn họp với các đồng chí thường trực, quyết định triển khai chủ trương và kế hoạch ở cù lao Bảo, cù lao Minh.

Ngày 30/12/1959, bà Nguyễn Thị Định, Phó bí thư Tỉnh ủy về đến xã Minh Đức, huyện Mô Cày. Ngày 1/1/1960, tại nhà chị Bảy Tốt ở ấp Tân Huế, xã Minh Đức,

■ Bà Nguyễn Thị Định

huyện Mô Cày, bà Định truyền đạt tinh thần Nghị quyết 15 của Trung ương và chủ trương cụ thể của Khu ủy cho các đồng chí lãnh đạo huyện Mô Cày. Hội nghị quyết định phát động một tuần lễ nổi dậy đồng loạt trong toàn tỉnh, bắt đầu từ ngày 17/1/1960. Ba xã Định Thủy, Phước Hiệp, Bình Khánh được chọn làm điểm chỉ đạo của Tỉnh ủy. Đúng theo kế hoạch, ngày 17/1/1960, cuộc khởi nghĩa nổ ra và nhanh chóng giành thắng lợi tại ba xã nói trên.

Khí thế của phong trào nổi dậy Đồng khởi dốn dập như thế chè tre. Ngày nối tiếp ngày, từ xã này, huyện nọ trong khắp ba cù lao vang lên tiếng mõ, tiếng súng, tiếng hò reo đi phá đồn bót giặc, phá ấp chiến lược. Ngày 19/1, tại xã Bình Khánh, huyện Mô Cày, ba tiểu đội vũ trang đầu tiên được thành lập. Ngày 24/1, trong một tuần lễ, 47 xã thuộc các huyện Mô Cày, Giồng Trôm, Châu Thành, Ba Tri, Thạnh

Phủ nhất tể nổi dậy, trong đó 22 xã đã lấy được đồn, đập tan bộ máy kim kẹp, 25 xã khác đã bao vây đồn, diệt ác...

Cuối tháng 4/1960, Hội nghị Tỉnh ủy mở rộng tại căn cứ Châu Bình, huyện Giồng Trôm, tổng kết cuộc Đồng khởi mùa xuân 1960 đã kết luận: "Hiện nay phong trào đang ở thế chủ động tiến công. Khi thế quần chúng sôi nổi. Hàng ngũ địch hoang mang dao động. Thời cơ thuận lợi cho những cuộc nổi dậy liên tục sẽ diễn ra..." Hội nghị đã bầu bà Nguyễn Thị Định làm Bí thư Tỉnh ủy, ông Võ Văn Phấn làm Phó bí thư Tỉnh ủy.

Tháng 6/1960, từ kinh nghiệm cuộc Đồng khởi ở Bến Tre, Xứ ủy Nam Bộ quyết định phát động Đồng khởi ở Nam Bộ... và sau đó lan ra khắp miền Nam. Thắng lợi của cuộc Đồng khởi Bến Tre và Đồng khởi toàn miền Nam đã đưa đến việc thành lập Mặt trận dân tộc Giải phóng miền Nam vào ngày 20/12/1960, luật sư Nguyễn Hữu Thọ (1910 -1996) được bầu làm Chủ tịch, mở ra thời kỳ

■ Chiếm đồn Vàm Nước Trong, ngay trong đêm Đồng Khởi 1960

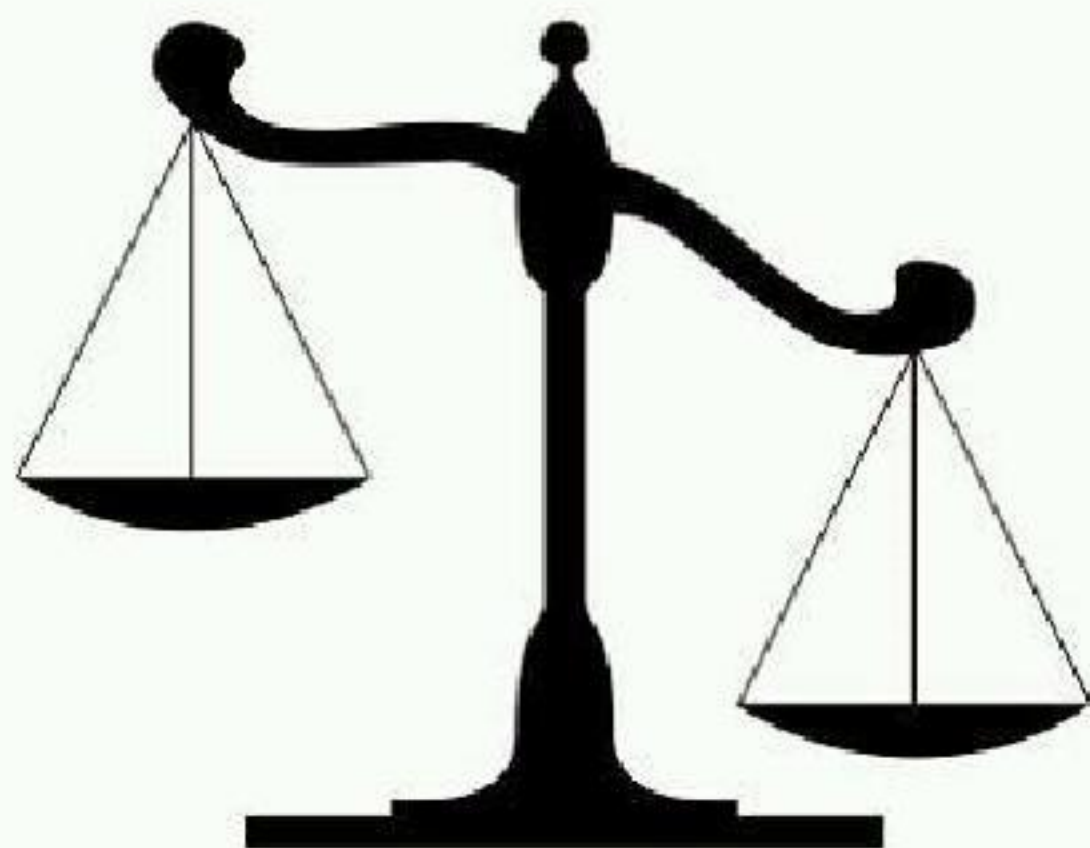
● **Tổng bí thư LÊ DUẨN (1907-1986)**, người chỉ đạo trực tiếp cách mạng miền Nam qua các thời kỳ, đánh giá về phong trào Đồng khởi: "Cao trào cách mạng ấy thực chất là phong trào khởi nghĩa của quần chúng, một cuộc khởi nghĩa từng phần, từng bước của cách mạng, của nhân dân để giành lấy lực lượng chính trị, xây dựng một hình thức chính quyền cách mạng của nhân dân trong thôn xã, xây dựng một tổ chức đầu tiên của quân đội nhân dân trong xã, trong huyện, trong tỉnh" (Thư gửi Xứ ủy Nam Bộ, ngày 28/4/1961).

● **Đại tướng HOÀNG VĂN THÁI (1915-1986)**, nguyên Tư lệnh mặt trận B2 trong kháng chiến chống Mỹ, khẳng định vị trí của Bến Tre: "Trong phong trào Đồng khởi, Bến Tre đã mở đầu cho cuộc tiến công và nổi dậy lần thứ nhất của cách mạng miền Nam. (...) Rõ ràng phong trào Đồng khởi ở Bến Tre đã đi vào lịch sử như một ngọn cờ đầu. Nó đã có một vị trí xứng đáng trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước ở miền Nam và xứng đáng được gọi là Quê hương Đồng khởi với tất cả nội dung và hình thức của nó" (Bài phát biểu tại Hội nghị tổng kết cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của nhân dân Bến Tre ngày 17 và 18/7/1982).

mới của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, dẫn đến thắng lợi hoàn toàn vào 30/4/1975.

Sau 35 năm giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, đến nay, tỉnh Bến Tre lại viết tiếp những trang "đồng khởi" mới trong công cuộc làm giàu cho tỉnh nhà. Hôm nay, về Bến Tre dự lễ kỷ niệm 50 năm phong trào Đồng khởi, từng đoàn người và dòng xe phấp phới cờ

hoa, nườm nượp chạy thẳng một mạch qua cầu Rạch Miễu mới khánh thành, vào trung tâm thành phố trên con đường đẹp, thẳng tắp, rộng thênh thang. Hai bên đường, những vườn dừa (cây đặc sản của Bến Tre) cứ vươn cao những tàu lá sum suê che chở cho những buồng dừa trĩu quả, cho ra những đặc sản và hàng mỹ nghệ cho người tiêu dùng cả nước và nhiều nước trên thế giới. ■

● Tôi làm quản lý một trung tâm giáo dục tự hạch toán thuộc trường đại học nên hưởng lương theo kết quả công việc. Xin hỏi chúng tôi phải đóng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế (BHXH, BHYT) như thế nào nếu mức lương hàng tháng cao hơn quy định về thang bảng lương hiện hành? Đối tượng đã hưởng lương hưu có phải đóng bảo hiểm không? Chúng tôi có được phép giữ lại một phần tiền bảo hiểm để chi trả cho người lao động? (thanhhang70@gmail.com)

Quyết định số 902/QĐ-BHXH ngày 26/6/2007 của Bảo hiểm Xã hội Việt Nam quy định căn cứ đóng BHXH, BHYT:

1. Người lao động thuộc đối tượng thực hiện theo chế độ tiền lương do Nhà nước quy định: tiền lương, tiền công tháng đóng BHXH là tiền lương theo ngạch, bậc, cấp bậc quân hàm và các khoản phụ cấp chức vụ, phụ cấp thâm niên vượt khung, phụ cấp thâm niên nghề (nếu có). Tiền lương, tiền công tháng đóng BHYT là tiền lương, tiền công tháng đóng BHXH cộng với phụ cấp khu vực. Tiền lương, tiền công của người lao động được tính theo mức lương tối thiểu chung tại thời điểm đóng.

2. Người lao động đóng BHXH, BHYT theo chế độ tiền lương do người sử dụng lao động quy định thì tiền lương, tiền công tháng đóng BHXH, BHYT là mức tiền lương, tiền công ghi trong hợp đồng lao động nhưng không được thấp hơn mức lương tối thiểu chung tại thời điểm đóng.

- Tiền lương, tiền công để tính đóng BHXH, BHYT của người quản lý doanh nghiệp là chủ sở hữu, giám đốc doanh nghiệp tư nhân, thành viên hợp danh công ty hợp danh, chủ tịch hội đồng thành viên, chủ tịch công ty, thành viên hội đồng quản trị, tổng giám đốc, phó tổng giám đốc, giám đốc, phó giám đốc, kế toán trưởng và kiểm soát viên là mức tiền lương do điều lệ của công ty quy định nhưng phải được đăng ký với cơ quan quản lý nhà nước về lao động tỉnh, thành phố.

- Tiền lương, tiền công tháng đóng BHXH, BHYT của

người lao động trong hợp tác xã là mức tiền lương, tiền công được đại hội xã viên thông qua và phải đăng ký với cơ quan quản lý nhà nước về lao động theo phân cấp quản lý.

- Tiền lương, tiền công tháng để đóng BHXH của người lao động thuộc các hộ kinh doanh cá thể, tổ hợp tác và cá nhân là mức tiền lương, tiền công do người sử dụng lao động quy định nhưng phải đăng ký với cơ quan quản lý nhà nước về lao động theo phân cấp quản lý.

- Người lao động có tiền lương, tiền công ghi trong hợp đồng lao động bằng ngoại tệ thì tiền lương, tiền công tháng đóng BHXH, BHYT được tính bằng đồng Việt Nam trên cơ sở tiền lương, tiền công bằng ngoại tệ được chuyển đổi sang đồng Việt Nam theo tỉ giá giao dịch bình quân trên thị trường ngoại tệ liên ngân hàng do Ngân hàng Nhà nước Việt Nam công bố tại thời điểm ngày 2/1 cho 6 tháng đầu năm và ngày 1/7 cho 6 tháng cuối năm. Trường hợp trùng vào ngày nghỉ mà Ngân hàng Nhà nước Việt Nam chưa công bố thì được lấy tỉ giá của ngày tiếp theo liền kề.

3. Người lao động làm việc theo hợp đồng lao động thuộc các công ty nhà nước chuyển thành công ty cổ phần, công ty trách nhiệm hữu hạn nhà nước một thành viên trở lên nếu áp dụng thang, bảng lương do Nhà nước quy định thì thực hiện đầy đủ các quy định dưới đây:

- Phải đăng ký với cơ quan quản lý nhà nước về lao động của tỉnh, thành phố nơi đóng trụ sở tại thời điểm chuyển đổi.

- Thực hiện chuyển xếp lương, nâng bậc hoặc chuyển ngạch lương phải đúng theo quy định của Nhà nước đối với công ty nhà nước trên cơ sở thang lương, bảng lương đang áp dụng.

- Đóng BHXH, BHYT trên cơ sở mức lương quy định nêu trên.

4. Người lao động có mức tiền lương, tiền công cao hơn 20 tháng lương tối thiểu chung thì mức tiền lương, tiền công tháng đóng BHXH bằng 20 tháng lương tối thiểu chung.

Đối với những người lao động đã hưởng chế độ hưu trí, trợ cấp BHXH hàng tháng mà vẫn tiếp tục làm việc tại đơn vị, chỉ cần tham gia đóng BHYT. Mức đóng BHYT hàng tháng bằng 4,5% mức lương hưu, trợ cấp BHXH. Hàng tháng, người sử dụng lao động được giữ lại 2% số phải nộp để chi trả kịp thời hai chế độ ốm đau, thai sản cho người lao động. Hàng quý thực hiện quyết toán, trường hợp tổng số tiền quyết toán nhỏ hơn số tiền giữ lại thì người sử dụng lao động phải nộp số chênh lệch này vào tháng đầu quý sau.

Đại học Pháp ngữ chuyên ngành Công nghệ đầu tiên sẽ đặt tại Hà Nội

Ông Michel Flesch - tham tán hợp tác và hoạt động văn hóa, Giám đốc Trung tâm Văn hóa Pháp Espace, cho biết: Chính phủ và các cơ quan hữu quan Pháp đã và đang xúc tiến các nội dung chuẩn bị cần thiết, sớm thành lập Trường ĐH Pháp ngữ chuyên ngành Công nghệ, đạt chuẩn quốc tế về chất lượng đào tạo đầu tiên đặt tại Hà Nội. Cùng với các tùy viên, ông Michel Flesch đã đến miền Trung (trong 2 ngày 8 và 9/1/2010) và công bố chính thức khai trương, đưa vào hoạt động Văn phòng Thông tin và định hướng du học Pháp (CampusFrance) Chi nhánh Đà Nẵng (đặt tại Trung tâm tiếng Pháp - ĐH Đà Nẵng, số 41 đường Lê Duẩn, Đà Nẵng) và Chi nhánh Huế (đặt Trung tâm Văn hóa Pháp, số 1 Lê Hồng Phong, TP.Huế). Hai chi nhánh này của CampusFrance giữ vai trò tư vấn, hướng dẫn; tiếp nhận và giải quyết các thủ tục hành chính liên quan, giúp các sinh viên, du học sinh ở miền Trung rút ngắn lộ trình đi lại giải quyết các yêu cầu liên quan, khi họ quyết định đến du học tại Pháp. CampusFrance cũng sẽ giữ vai trò là nhịp cầu trong thiết lập quan hệ hợp tác giữa các trường, viện ĐH Việt Nam với các viện, trường, trung tâm đào tạo có uy tín ở Pháp. (T. NGỌC)

Vườn xuân tặng mẹ

Ngày 10/1/2010, Vụ Giáo dục Tiểu học - Bộ GD&ĐT và nhân hàng OMO - Công ty Unilever Việt Nam đã phối hợp tổ chức chương trình "Vườn xuân tặng mẹ" tại Trường Tiểu học Đinh Tiên Hoàng, Q.1, TP.HCM, sau 2 tháng triển khai cho hơn 14.000 học sinh tại 39 trường tiểu học trên toàn quốc tham gia trồng hoa và tự thiết kế những tấm thiệp xinh xắn làm quà Tết tặng mẹ để bày tỏ lòng biết ơn. Tại Hà Nội, chương trình được tổ chức tại Trường Tiểu học Đoàn Thị Điểm, Q. Ba Đình. Sự kiện này là một phần của chương trình "Trẻ học cảm ơn, cảnh vườn lộc Tết" chào đón Xuân Canh Dán 2010 do OMO khởi xướng. Đây là năm thứ 5 liên tiếp, nhân hàng OMO - Công ty Unilever Việt Nam phối hợp cùng Vụ Giáo dục Tiểu học - Bộ GD&ĐT thực hiện các hoạt động nhằm nâng cao chất lượng giáo dục thể chất cho học sinh Việt Nam. (T.T)

Giúp sinh viên sớm tiếp cận thực tiễn doanh nghiệp

Đây là một trong những chương trình hành động mang tính tập trung và ưu tiên của Hội Doanh nhân Trẻ TP. Đà Nẵng. Ngày 8/1/2009, được sự phối hợp của ĐH Đà Nẵng, chương trình giao lưu giữa sinh viên với doanh nhân "Khởi đầu để thành công" đã được tổ chức, tập trung vào các chủ đề: Chia sẻ kinh nghiệm khởi nghiệp, Những kỹ năng cần thiết cho sinh viên chuẩn bị khởi nghiệp... Chủ tịch Hội Doanh nhân Trẻ Đà Nẵng Lê Văn Hiếu cho biết: Hội và lãnh đạo ĐH Đà Nẵng đã đồng thuận cao trong việc tổ chức thường xuyên những chương trình giao lưu, chia sẻ những trải nghiệm của các doanh nhân đến với sinh viên. Như vậy, ngoài lý thuyết, sinh viên sẽ sớm được bổ sung một lượng kiến thức rất thực tế. Mặt khác thông qua nội dung giao lưu, các doanh nghiệp cũng có thêm thông tin để xây dựng kế hoạch tuyển dụng và thu hút chất xám ngay từ các trường ĐH. (T. NGỌC)

Sân khấu dân gian phải vào đến học đường

Trao đổi với *Thế Giới Mới* nhân Hội diễn sân khấu tuồng và dân ca kịch chuyên nghiệp toàn quốc 2010 (diễn ra tại Đà Nẵng từ ngày 8 đến 15/1/2010), nghệ sĩ nhân dân Hoàng Khiêm - Giám đốc Nhà hát Tuồng Việt Nam khẳng định: "Dù còn rất nhiều khó khăn, nhà hát chúng tôi vẫn tiếp tục đưa tuồng đến với học sinh phổ thông. Năm 2009, Nhà hát Tuồng Việt Nam đã có 50 suất diễn giới thiệu với các em cái hay, cái đẹp, cái thiêng liêng của bộ môn nghệ thuật này...". Trước đây, các hoạt động đưa sân khấu dân gian, các loại hình nghệ thuật biểu diễn truyền thống đến với học đường có nhận được sự tài trợ của một tổ chức phi chính phủ về văn hóa. Đến nay, việc tài trợ đã kết thúc. Tuy nhiên, nghệ sĩ nhân dân Hoàng Khiêm cho biết, đây không phải là khó khăn lớn, bởi nhà hát đã có sự chủ động bổ sung tài chính, sử dụng các nguồn thu có được từ hoạt động nghệ thuật để đầu tư cho các chương trình đưa sân khấu dân gian vào học đường. Được biết, Hội diễn sân khấu tuồng và dân ca kịch chuyên nghiệp toàn quốc năm nay có 11 đoàn nghệ thuật chuyên nghiệp trên cả nước tham dự. (T. NGỌC)

Visa phát hành hơn một triệu thẻ tại Việt Nam

Tổ chức thẻ quốc tế Visa vừa công bố các đối tác ngân hàng của Visa đã vượt mốc phát hành một triệu thẻ tại Việt Nam, đạt tốc độ tăng trưởng 900% trong vòng chưa đầy 5 năm kể từ khi mở văn phòng đại diện tại thị trường này. Đến nay đã có 28 ngân hàng và tổ chức tài chính ở Việt Nam phát hành thẻ Visa, trong đó, hiện có 13 ngân hàng phát hành cả hai loại thẻ: thẻ ghi nợ (Visa Debit) và thẻ tín dụng (Visa Credit). Hoạt động của Visa trên thị trường thanh toán điện tử đã góp phần tăng trưởng doanh thu, giảm chi phí giao dịch bằng tiền mặt, tăng lợi nhuận của ngành kinh doanh thanh toán bằng thẻ, đồng thời mang lại nhiều tiện ích cho người sử dụng, thúc đẩy nền kinh tế phát triển, đặc biệt là các ngành du lịch bán lẻ. Trong tháng 12/2009, Sacombank là ngân hàng đầu tiên phát hành thẻ quà tặng trả trước (Visa Prepaid Gift) tại Việt Nam. (P.V)

Ứng dụng Phần mềm lớp giữa Oracle tại Việt Nam

Hơn 90.000 doanh nghiệp trên thế giới đã và đang ứng dụng giải pháp Phần mềm lớp giữa Oracle (Oracle Fusion Middleware) để cắt giảm chi phí công nghệ thông tin, tích hợp các quy trình nghiệp vụ chủ chốt và quản trị công nghệ thông tin, giảm thiểu rủi ro, bảo vệ thông tin doanh nghiệp và tăng cường hiệu quả, đồng thời trao quyền cho người sử dụng. Riêng Ngân hàng Nhà nước Việt Nam đã triển khai hệ thống Tuxedo của Oracle cho hệ thống thanh toán liên ngân hàng nhằm cung cấp các dịch vụ thanh toán trực tuyến cho 89 ngân hàng thương mại với gần 700 chi nhánh trên toàn quốc. Nền tảng Oracle Tuxedo đã tích hợp giúp Ngân hàng Nhà nước đảm bảo tính ổn định cao, linh hoạt về ứng dụng và khả năng mở rộng đa chiều trong việc phát triển hệ thống thanh toán liên ngân hàng. Gần đây, Oracle Vietnam chính thức giới thiệu phiên bản mới Oracle Fusion Middleware 11g (OFM11g) cho thị trường Việt Nam tại Ngày hội công nghệ Oracle, khẳng định vị thế dẫn đầu thị trường vững chắc trong ngành và cung cấp nền tảng cho các ứng dụng doanh nghiệp. (T.H)

Đột phá công nghệ năm 2010

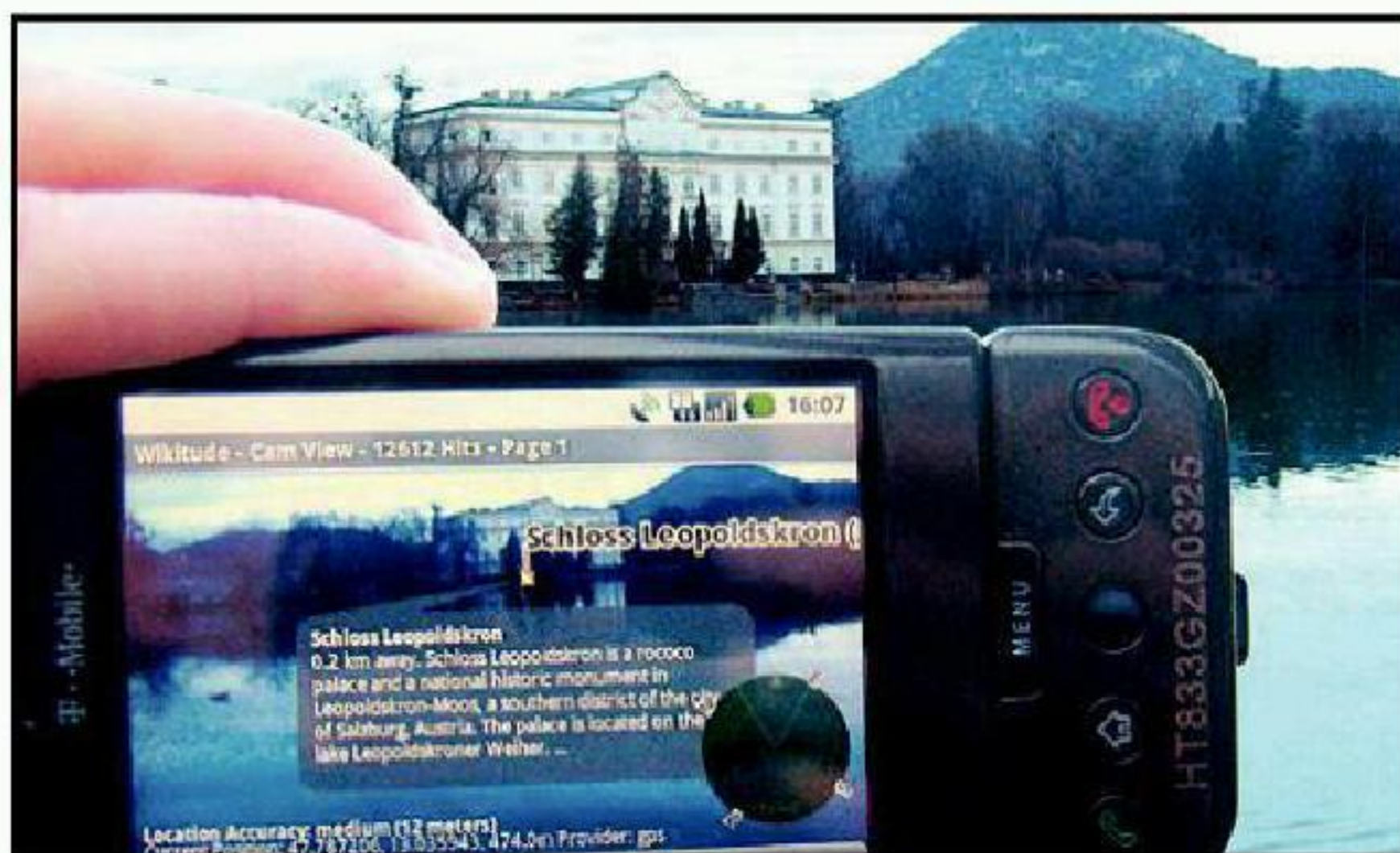
Cái gì sẽ đạt được bước đột phá trong năm 2010: khay điện tử thay thế sách báo, sóng thay thế email? Ranh giới giữa trang web và thế giới thực tại sẽ dần dần bị xóa bỏ?

Trọng Hùng

Thế hệ máy tính hoàn toàn mới: khay điện tử

Không ít người trông đợi năm 2010 sẽ là năm của những máy móc thiết bị cơ động. Nguyên nhân của mong đợi này là sự ra đời của thế hệ máy tính hoàn toàn mới, được gọi là *khay điện tử* vì chúng sẽ mỏng như một cái khay đựng cốc, chén. Đặc điểm chính của thế hệ máy tính này là nhỏ hơn và nhẹ hơn notebook hoặc laptop, nhưng lớn hơn và mạnh hơn điện thoại di động. Tuy nhiên những cái khay điện tử này không chỉ đơn thuần là máy tính cá nhân thông thường nay được lắp trong một cái vỏ mới, mà nó hướng đến những tín đồ của thời đại Internet - những người cảm thấy không tồn tại được, nếu họ không thường xuyên cập nhật thông tin từ các trang web trên mạng.

Đại diện đầu tiên của thế hệ khay điện tử đã xuất hiện trên thị trường, trong đó có máy đọc số hóa Amazon-Kindle. Tới đây một loại thiết bị mới tương tự như báo, tạp chí số hóa sẽ được chính thức trình làng. Một trong những sản phẩm như vậy đã được giới thiệu là Joojoo

■ Thông tin đến từ trang web qua điện thoại di động GPS và camera

(www.thejoojoo.com). Đó là một màn hình màu khổ A4. Khi dựng nó lên theo chiều thẳng đứng, ta có thể dễ dàng đọc báo, tạp chí trên mạng. Khi để nó nằm ngang, có thể dùng nó quay video. Nó không có bàn phím. Khi đọc báo, muốn lật trang hoặc dịch chuyển trong trang chỉ cần chạm vào màn hình (cảm ứng). Tất nhiên khay điện tử này duy trì kết nối thường xuyên với Internet thông qua mạng điện thoại di động và như vậy truy cập được thường xuyên các blog, báo chí trên mạng, diễn đàn video....

Liệu Apple có quảng được mề lưới lớn?

Sản phẩm thế hệ mới Kindle, Joojoo khác hẳn loại máy tính dạng khay Microsoft tung ra thị trường cuối năm 2002. Loại máy tính đó tuy chỉ lớn bằng quyển sổ ghi chép, nhưng lại có bàn phím gập vào được và có một cái bút, kèm theo chương trình nhận dạng chữ viết. Những phụ kiện đó làm sản phẩm của Microsoft quá nặng, đắt, cồng kềnh và sử dụng không thuận tiện.

Trong khi đó thế hệ khay điện tử không nhằm đến mục đích tạo ra một hình thức mới cho máy tính đa năng nữa. Khay điện tử hoàn toàn là một dạng cổng để người sử dụng vào đọc và lướt mạng, không cần bàn phím và bút, nhưng lại được trang

bị một cơ chế tương tác hoạt động theo nguyên tắc cảm ứng. Phiên bản Windows 7 cũng hỗ trợ hình thức điều khiển bằng cách chạm tay lên màn hình và như vậy cũng sử dụng được trong các khay điện tử. Năm 2010 này chắc chắn Windows 7 sẽ xuất hiện nhiều trong những thiết bị tương tự khay điện tử.

Liệu năm 2010 có thực sự trở thành năm của khay điện tử không cũng phần nào phụ thuộc vào cái gọi là iPad của Apple. Tuy chưa có chi tiết cụ thể về iPad, nhưng trên thị trường sản phẩm này được quảng cáo là một thiết bị đọc sách báo điện tử. Theo đúng triết lý về hệ thống sản phẩm của Apple, iPad cũng sẽ được nối với các iTunes Store để người sử dụng có thể kéo những gì muốn đọc từ đó xuống.

Trong năm 2010, Apple cũng có cơ hội làm đảo lộn thị trường in ấn, như Apple đã làm với sản phẩm iPod trên thị trường âm nhạc. Người ta dự đoán rằng, Apple sẽ mời các nhà xuất bản vào cuộc chơi và tạo điều kiện cho họ xuất bản số hóa các ấn phẩm với những điều kiện thuận lợi hơn. Với sản phẩm Kindle được coi là thành công nhất cho đến nay, Amazon chỉ có thể cung cấp cho người sử dụng những ấn phẩm số hóa do chính Amazon xuất bản mà thôi. Trong khi đó sản phẩm mới của Apple hứa hẹn sẽ cung cấp một

tủ sách toàn cầu cho các ấn phẩm số hóa, nơi các nhà xuất bản lớn nhỏ trưng bày được các ấn phẩm của mình. Liệu cuối cùng có thể kiếm được tiền trên Internet nhờ iPad với các nội dung số hóa không? Dù sao thì Apple cũng đã nhiều lần cho thấy, với iTunes Store và App Store có thể xây dựng được một cơ sở hạ tầng như thế nào.

Hiện nay mức độ tiêu thụ điện khá cao của thiết bị với màn hình màu và giá còn đắt đang là trở ngại cho thành công đột phá của dòng iPad. Ví dụ, dự kiến ban đầu sản phẩm Joojoo có giá dưới 300 USD, nhưng giá bán hiện nay vọt lên đến 500 USD, cộng thêm 30 USD trả cho chiếc giá đỡ.

Sóng có đến không?

Mọi dự án hoàn toàn khác và đầy hứa hẹn mới xuất phát nhưng còn phải chịu thử thách là Google Wave. Sản phẩm giao tiếp này thường được coi là hình thức giao tiếp kế nhiệm thay thế cho email. Tuy nhiên thực chất Wave (sóng) là một sự kết hợp giữa mail, chat, phần mềm Collaboration và phần mềm mở Wiki. Sự giao tiếp được thực hiện theo làn sóng. Người ta có thể tưởng tượng sóng là từng tuyến giao tiếp. Mỗi sóng có thể được hiểu là sự trao đổi, giao tiếp giữa nhiều người về một chủ đề nhất định.

Khác với hình thức giao tiếp bằng email gồm một hỗn hợp (để bị rối) các tin tức được trao đổi, giao tiếp bằng sóng đối với một chủ đề được thực hiện ổn định trên một sóng cố định. Mọi thành viên tham dự đều cùng nhìn thấy chu trình giao tiếp và đó là một lợi thế so với email, nơi mà sự trao đổi, thảo luận bị dàn trải, phân tán qua việc chuyển tiếp và trả lời đi tất cả mọi hướng.

Sóng cũng được thiết kế để phù hợp với phần mềm Collaboration - có nghĩa là phù hợp để những người tham gia giao tiếp cùng xử lý tài liệu. Nó ghi lại những sửa đổi và dùng chức năng Playback tua lại quá trình hình thành một tài liệu, chủ

đề. Ngoài ra có thể thực hiện giao tiếp theo kiểu truyền hình trực tiếp, có nghĩa là ta nhìn thấy, khi một thành viên khác trong nhóm đưa một đoạn văn bản nào đó vào và thậm chí còn có thể bằng máy dịch ngay một đoạn văn bản mới đưa vào sang một ngôn ngữ khác. Vẫn còn chưa biết được, liệu những cách tân về kỹ thuật của Google có đột phá được trên diện rộng không. Nếu điều đó không được thực hiện kịp thời, có thể sóng sẽ lại đi. Một phương tiện truyền thông chỉ được sử dụng, nếu nhà sản xuất đưa nó đến được những đối tượng quan trọng.

Hãy chỉ cho ta thế giới của ta!

Ai cũng muốn biết nhiều hơn về môi trường trực tiếp xung quanh mình, nhất là khi ta đi du lịch: ngôi nhà bên kia đường là nhà gì? Ai là tác giả bức tượng trên quăng

trường? Hồ nước kia tên là gì? Từ lâu đã có những câu trả lời cho những câu hỏi đó rồi, nhưng công nghệ mới nhất sẽ giúp ta tìm ra câu trả lời đơn giản hơn rất nhiều: chỉ cần hướng điện thoại di động có camera vào vật cần tìm hiểu là có thể tự động truy cập từ Internet những thông tin cần thiết về vật đó.

Công nghệ đó được gọi là *Total Information Awareness* (tạm dịch: tiếp nhận thông tin toàn phần) và hiện nay đã được áp dụng ở dạng ban đầu (ví dụ với Wikitude trong iPhone hoặc với Google Goggles trong Android). Phương thức hoạt động của nó đã tồn tại từ nhiều năm nay. Năm 2010 sẽ là năm mà lần đầu tiên

công nghệ này đến được với mọi người.

Các dịch vụ này không chỉ hữu ích khi đi du lịch, mà nhờ chúng ta có thể nhận biết được những sản phẩm bày trong một cửa hàng (sách báo, rượu bia hoặc biểu tượng, nhãn mác của nhà sản xuất) hay các tác phẩm nghệ thuật trong một viện bảo tàng và chỉ nhấn nút là truy cập được thêm thông tin về những sản phẩm, tác phẩm đó. Người ta sẽ không bao giờ còn phải scan danh thiếp, vì chỉ cần dùng Smartphone-Camera chụp là xong, phần việc còn lại sẽ tự động được hoàn tất.

Các đại gia sản xuất phần mềm (trong đó có Google) và cả các nhà

sản xuất điện thoại di động (trong đó có Nokia) đang chuẩn bị tiến thêm một bước nữa để trả lời câu hỏi: người (bất kỳ) ngồi trước mặt ta là ai? Ai (bất kỳ) đang đi bên kia đường? Bằng

cách kết hợp việc nhận dạng với việc xác định vị trí của chiếc điện thoại di động của người đặt câu hỏi có thể tìm ra được người (bất kỳ) ngồi trước mặt người đó là ai. Như vậy ranh giới giữa điều làm được và điều không thể tưởng tượng được sẽ bị vượt qua. Google cho biết, trước mắt tạm thời chưa kích hoạt chức năng này, vì e ngại sẽ gây hậu quả ảnh hưởng đến đời tư của từng người. Sau này chúng ta sẽ nhìn nhận lại công nghệ Google Street View hiện nay đang là chủ đề tranh luận và sẽ thấy rằng, chẳng qua đó chỉ là một công nghệ vô hại mà thôi.

(Tổng hợp)

Tháp gió và Giọt nắng ở Paris

Tháp lọc không khí

Thế Giới Mới số trước (868) có đăng bài *Kiến trúc xanh*, nói về xu hướng thân thiện với môi trường trong lĩnh vực kiến trúc hiện đại. Số này xin nối dòng thời cuộc bằng một trong những ý tưởng mới của kiến trúc sư Vincent Callebaut (ông cũng chính là tác giả của dự án Lylipad - xem bài *Thành phố... bồng bênh*, TGM số 866): tháp lọc không khí trên cao cho những thành phố đông dân có nhiều cao ốc.

Bá Duy

Về cơ bản "tháp lọc không khí" là những công trình kiến trúc rỗng ruột, có chiều cao tương đối lớn, bên ngoài được bao phủ bởi một "màng lưới" bằng cây xanh, chủ yếu là dây leo, cỏ và cây thân mềm. Khi không khí đi xuyên qua tháp, cỏ cây quanh tháp sẽ lọc bụi và những chất ô nhiễm. Ở các thành phố lớn, những chất này có rất nhiều trong không khí ngay cả trên độ cao hàng trăm mét tính từ mặt đất. Tên gọi chính thức của dự án là *Anti-Smog* (Chống sương khói), nhưng Callebaut thích gọi nó bằng cái tên "Tắm gội". Quả thực, nhìn từ bên ngoài, tháp lọc không khí được bao phủ bởi những chùm cây cỏ

lòa xòa chẳng khác gì những cụm tằm gửi trên một thân cây khổng lồ. Ngoài chức năng lọc sạch không khí, tháp còn được sử dụng để phục vụ nhu cầu vui chơi, thưởng ngoạn phong cảnh thành phố từ trên cao. Bên trong tháp có lối đi hình xoắn ốc dẫn từ đáy lên tận đỉnh. Đứng bên trong tháp, người ta có cảm giác như đang du ngoạn trong một vườn treo thời hiện đại.

Với kết cấu rỗng, nhẹ, tháp lọc không khí Anti Smog dễ xây dựng cũng như dễ tháo dỡ (nếu cần) và không quá tốn kém ở khâu nền móng. Vì không có chức năng phục vụ ăn ở, làm việc, sản xuất... nên tháp Anti Smog không chiếm nhiều mặt bằng xây dựng. Tuy nhiên, tại các thành phố lớn, tắc đất tắc vàng, không dễ

kiếm địa điểm xây dựng tháp. Một khó khăn nữa: ai sẽ là người bỏ tiền ra xây dựng khi mà thời gian hoàn vốn rất dài vì chỉ có nguồn thu duy nhất là tiền bán vé cho người muốn vào tham quan tháp. Nhưng tác giả dự án vẫn rất tự tin cho rằng vì đây là công trình công ích phi lợi nhuận nên có thể thuyết phục chính quyền sở tại (nơi tọa lạc những ngọn tháp tương lai) dành cho *Anti-Smog* một quỹ đất nhất định và cấp kinh phí xây dựng từ nguồn ngân sách địa phương hoặc ngân sách quốc gia.

Hiện tại, Callebaut đang tiến hành đàm phán với chính quyền thành phố Paris về việc dựng tháp trên nền ga xếp và cây cầu xe lửa gần đó của

một nhánh đường sắt đã bị bỏ phế từ lâu không sử dụng nữa. Như vậy, công trình này, ngoài chức năng góp phần thanh lọc bầu không khí đầy ô nhiễm của Paris còn có tác dụng chỉnh trang diện mạo thành phố, thay thế những thành phần cổ lỗ, lạc hậu bằng những kiến trúc khang trang, hiện đại. Tổ hợp kiến trúc mới gồm một ngọn tháp cao 45m trên nền ga xếp, có tên gọi *Tháp gió* (Wind Tower), với lối đi xoắn ốc bên trong dành cho khách du ngoạn và một kiến trúc thấp hơn, tọa lạc ngay trên cây cầu xe lửa, có tên gọi *Giọt nắng* (Solar Drop), bên trong là một nhà hàng sang trọng.

Ngoài Paris, Callebaut còn

Rừng thơm ở Hong Kong

Họ tên thật của Tăng Bạt Hổ?

● Kính nhờ Zaza cho biết họ tên thật của nhà yêu nước Tăng Bạt Hổ. Trong sách Văn hóa cổ đồ của Nguyễn Đức Xuân (NXB Thuận Hóa, Huế, 1997) có bài Hồn thiêng Tăng Bạt Hổ gắn bó với đất thần kinh. Bài này ghi rằng Phan Bội Châu thuở sinh thời từng nói "tên thật của cụ Tăng là Lê Thiệu Hổ". Điều này đúng hay sai? (Đình Tứ Thành - Hà Đông, Hà Nội; Lê Hiếu Lam Diễm - Hội An, Quảng Nam; ngodinhai@yahoo.com.com)

■ Các nữ sinh viếng thăm đền thờ Tăng Bạt Hổ ở Ân Thạnh, Hoài Ân, Bình Định. Ảnh: Phanxipăng

Vấn đề sử học khá lý thú này đã được Phanxipăng giải quyết qua bài *Tăng Bạt Hổ có họ tên thật là gì?* đăng trên Thế Giới Mới số 757, nay xin tóm lược những nét chính yếu.

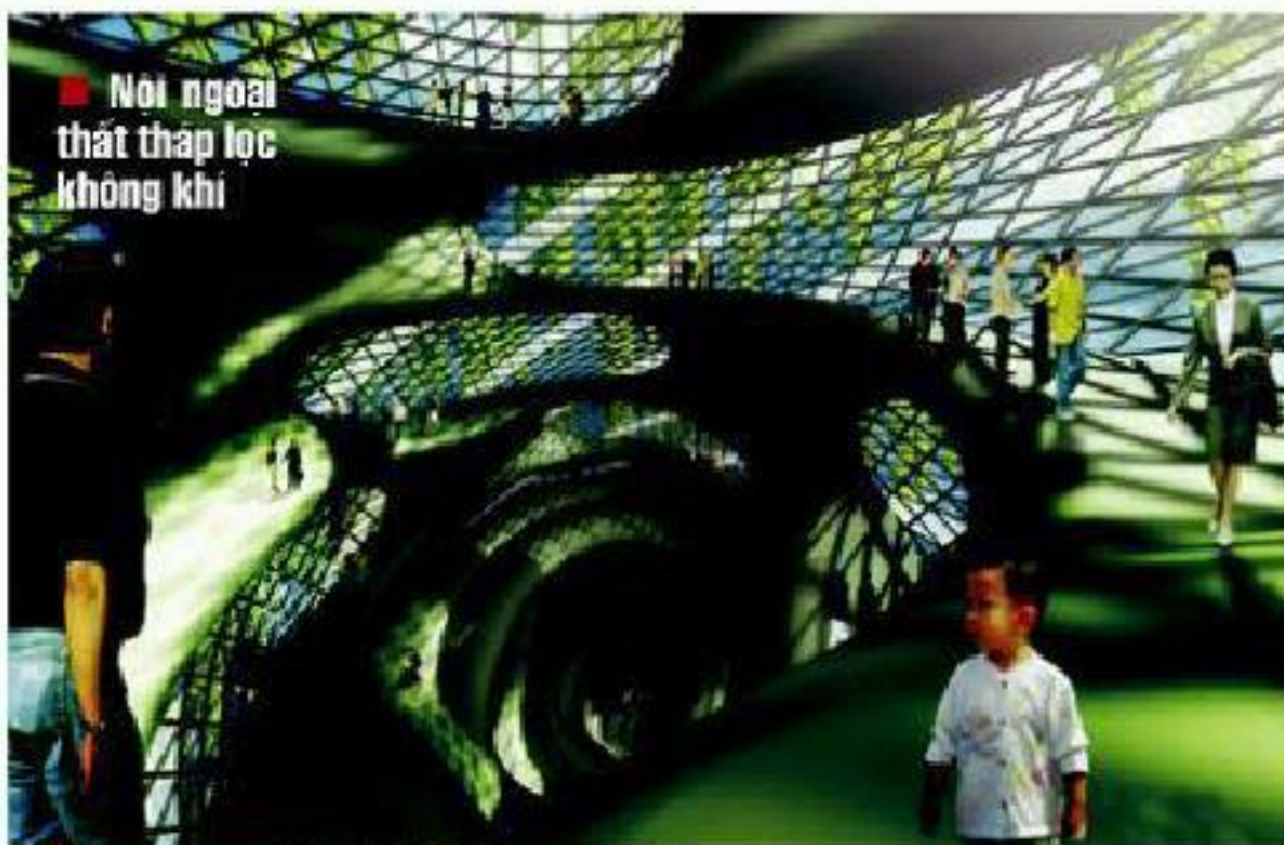
Nhiều người biết nhà yêu nước Tăng Bạt Hổ (1858 - 1906) tự Điển Bát, hiệu Sư Triệu, bí danh Nguyễn Ba. Nhưng Tăng chỉ sĩ mang họ tên thật ra sao?

Tại TP. Huế, trên đỉnh dốc Bến Ngự, trong vườn nhà cụ Phan Bội Châu có lăng mộ của Tăng Bạt Hổ với tám bia đá được khắc dòng chữ Hán: *Điển Bát Tử Tăng Bạt Hổ chí sĩ chi mộ*.

Tại tỉnh Bình Định, ở nơi Tăng Bạt Hổ chào đời là xóm Cửi, làng Ân Thường, xã Ân Thạnh, huyện Hoài Ân, lâu nay có nhiều bà con của Tăng chí sĩ sinh sống quanh đền thờ Tăng Bạt Hổ (đã được xếp hạng di tích cấp tỉnh ngày 20/10/2003). Những người đó mang họ Tăng. Biển bảng *Tóm tắt thân thế và sự nghiệp nhà yêu nước Tăng Bạt Hổ* trong đền thờ để rõ: "Tăng Bạt Hổ tên thật là Tăng Doãn Văn". Kỷ yếu 90 năm sau nhìn lại cuộc đời và sự nghiệp của nhà yêu nước Tăng Bạt Hổ do Sở Văn hóa - Thông tin Bình Định và Viện Khoa học xã hội tại TP. HCM ấn hành năm 1996 cũng khẳng định điều đó.

Vậy Tăng Bạt Hổ có họ tên thật là Tăng Doãn Văn chứ không phải Lê Thiệu Hổ.

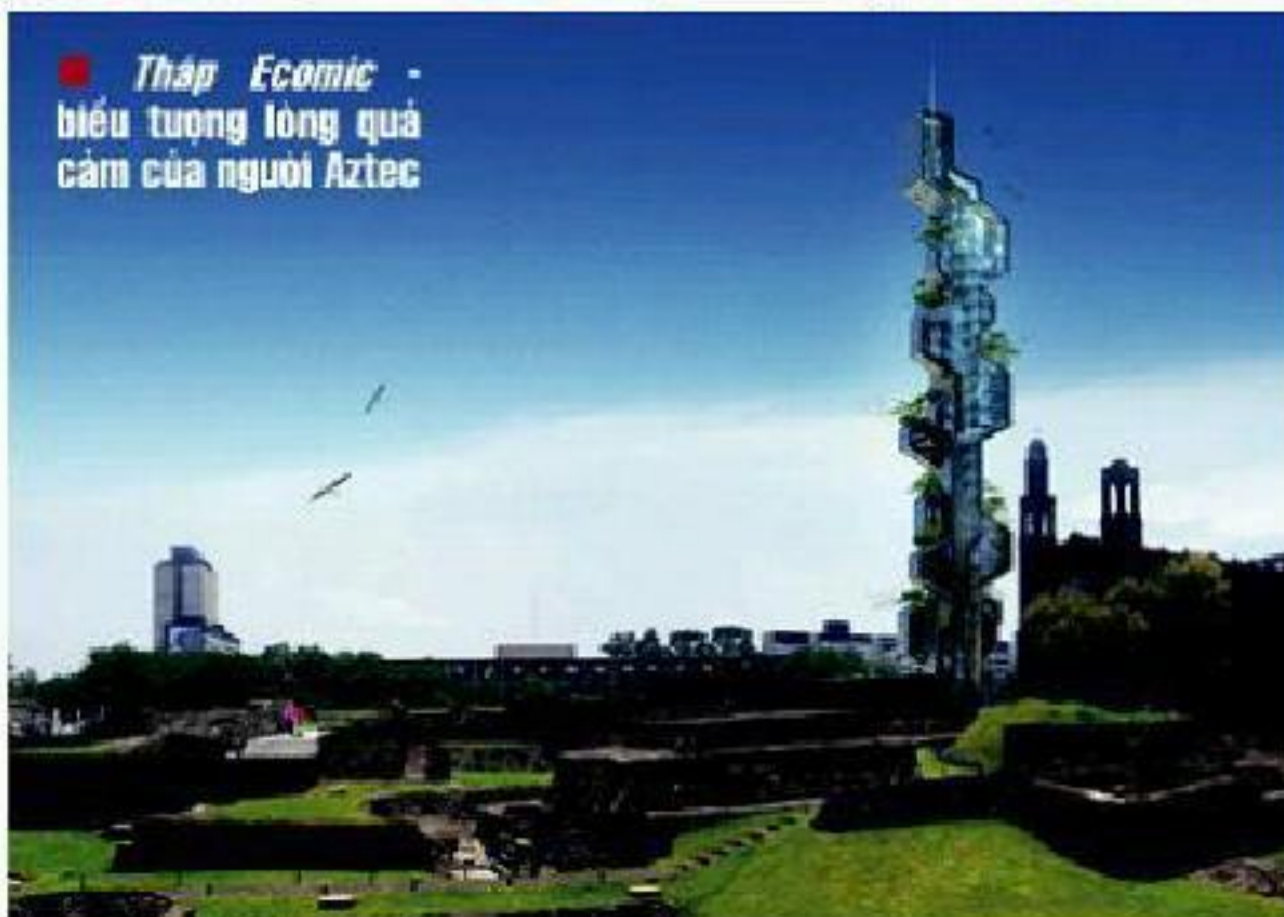
ZAZA thực hiện - bptriethuc@yahoo.com.vn

■ Nơi ngoài thất tháp lọc không khí

■ Tháp Ecomic - biểu tượng lòng quả cảm của người Aztec

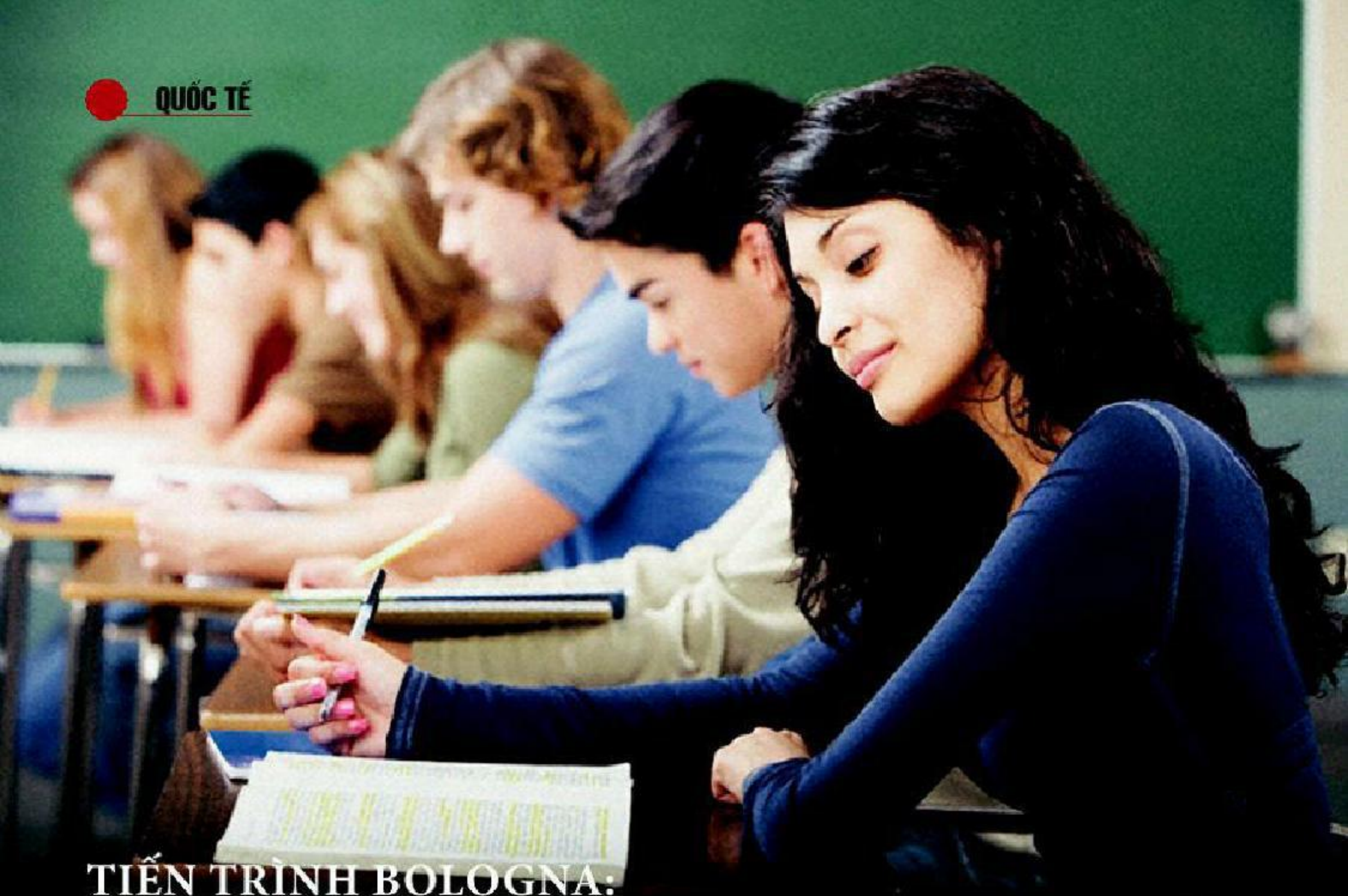

nhằm tới các thành phố đông dân khác trên thế giới, những nơi mà tình trạng ô nhiễm không khí rất đáng báo động. Chẳng hạn, ven bờ biển Hong Kong sẽ mọc lên những ngọn tháp bên ngoài phủ đầy... rong biển, bên trong là những vườn hoa đua hương sắc. Dự án này được ông đặt tên *Rừng thơm*. Callebaut còn muốn dựng một ngọn tháp lọc không khí ở Mexico City, ngay tại khu Tlatelolco (khu phế tích kinh đô của người Aztec). Ngoài tác dụng lọc không khí, ngọn tháp này (có tên gọi Ecomic) còn là biểu tượng

cho tinh thần bất khuất của người Aztec (năm 1521, họ đã chiến đấu quyết liệt chống lại đội quân xâm lược do thủ lĩnh thực dân người Tây Ban Nha là Fernando Cortes cầm đầu, bảo vệ thành công kinh thành, dù phải hy sinh hơn 40.000 sinh mạng).

Điều cuối cùng muốn nói là tất cả các ngọn tháp lọc không khí của Callebaut, theo tác giả, đều có thể thay đổi công năng nội thất, chẳng hạn bớt đi một phần không gian vui chơi giải trí để làm văn phòng, cơ sở dịch vụ...

(Theo Membrana)

TIẾN TRÌNH BOLOGNA:

Bước ngoặt của đại học châu Âu

Nền đại học (ĐH) hiện đại khắp thế giới bắt nguồn từ châu Âu và được nuôi dưỡng bởi tinh thần ĐH châu Âu từ cả ngàn năm nay. Nhưng châu Âu có đến 40 quốc gia và mỗi quốc gia lại tổ chức ĐH khác nhau. Sự khác biệt về bằng cấp là một cản trở lớn cho việc trao đổi và giao lưu văn hóa giữa sinh viên các nước.

Văn Hòa

Hiến nhiên, bản thân giới ĐH không phải không cảm nhận từ nhiều năm trước về áp lực của hội nhập trong khối Liên minh châu Âu, khi mà các biên giới đã dần bị bãi bỏ, khi cơ hội làm việc dành cho thanh niên Pháp, Ý, Anh... ở Anh, Đức, Bồ Đào Nha ngày càng nhiều. Giao lưu văn hóa, giáo dục chưa bao giờ mở rộng như ngày nay.

Nhiều chương trình trao đổi sinh viên song phương hay đa phương đã hình thành. Ủy ban châu Âu cũng đã vào cuộc với những trợ cấp cho các ĐH muốn thiết lập hay mở rộng quan hệ với một ĐH bạn ở một nước khác, cấp học bổng cho sinh viên muốn học thêm ở nước ngoài. Một thỏa thuận về sự công nhận các mức đào tạo ĐH đã được ký kết vào năm 1997 tại thành phố Lisbonne của Bồ Đào Nha, trong đó có một số điều kiện cơ bản được

đề ra nhằm tạo điều kiện thúc đẩy mạnh hơn trào lưu du học này.

Cam kết của Tuyên bố Bologna

Trong bản tuyên bố chung ngày 25/5/1998 tại Đại học Sorbonne, Pháp, nhân buổi lễ kỷ niệm 800 năm ngày thành lập ĐH này, các bộ trưởng giáo dục Pháp, Ý, Anh, Đức đã nhấn mạnh đến tình trạng ngày nay còn có quá nhiều sinh viên các nước lấy được bằng cấp mà chưa hề trải qua một thời gian học tập ngoài biên giới của nước mình. Trong bản tuyên bố chung Sorbonne, các vị bộ trưởng hữu quan đã nhấn mạnh đến tình trạng không bình thường này. Đây chính là lý do khiến các người đứng đầu ngành giáo dục của các quốc gia cam kết khuyến khích sự ra đời của một khung quy chiếu chung, nhằm cải tiến tính đồng nhất

của bằng cấp, nhằm tạo dễ dàng cho sự chuyển dịch của sinh viên cũng như cho việc sử dụng họ sau này.

Đáp lời kêu gọi này, một hội nghị các bộ trưởng giáo dục đại học của 29 quốc gia trong và ngoài Liên minh châu Âu được tổ chức ở Bologna, Ý, vào ngày 19/6/1999 và được gọi là *Tuyên bố Bologna* hay *Tiến trình Bologna*. Đây là bản thỏa thuận được ký kết sau hội nghị. Các nước ký tên dưới bản tuyên bố cam kết sẽ thúc đẩy những cải tổ cần thiết trong hệ thống giáo dục ĐH của mình, trong thời hạn tối đa là đến năm 2010, nhằm đạt được sự tương thích trong các hệ thống ĐH quốc gia, để chuẩn hóa bằng cấp giữa các ĐH, sự đa dạng văn hóa và ngôn ngữ cũng như những đặc thù của các hệ thống giáo dục của mỗi nước.

Cụ thể, những cải tổ sau đây được ghi trong Tuyên bố Bologna:

- Thông qua một hệ thống bằng cấp dễ nhận ra và so sánh được với nhau.
- Thông qua một hệ thống cơ bản dựa trên hai cấp học, dựa theo ĐH Anh - Mỹ với văn bằng tốt nghiệp là cử nhân và thạc sĩ.
- Thiết lập một hệ thống tín chỉ chung như hệ thống ECTS.
- Thúc đẩy sự chuyển dịch bằng cách vượt qua những trở ngại thực tế đối với sinh viên cũng như đối với giáo chức và những người làm công tác nghiên cứu hoặc hành chính ở ĐH.
- Thúc đẩy sự cộng tác châu Âu về việc bảo đảm chất lượng học tập.

ECTS là gì?

Theo định nghĩa chính thức, ECTS là một hệ thống tín chỉ đánh giá việc học của sinh viên trên cơ sở khối lượng công việc của mỗi hoạt động học tập. Một sinh viên được tính phải dành cho hoạt động

học tập của mình khoảng từ 1.500 đến 1.800 giờ một năm học, kể cả nghe giảng, giờ làm bài tập có hướng dẫn, giờ thực tập trong phòng thí nghiệm ở các môn khoa học thực nghiệm và giờ học riêng ở nhà. Giá trị chung của hệ thống tín chỉ ECTS được ấn định theo chuẩn mực là sinh viên phải đạt được trong một năm học khoảng 60 tín chỉ. Bằng cử nhân sẽ được cấp cho sinh viên đạt 180 ECTS và bằng thạc sĩ tương ứng với 300 ECTS. Mỗi hoạt động học tập sẽ được nhà trường định sẵn bằng một bội số của ECTS. Chẳng hạn, giáo trình 4 bằng 4 ECTS, thời kỳ thực tập B bằng 3 ECTS.

Như vậy, ECTS hoàn toàn chỉ có tính định lượng. Số ECTS cần đạt được để được cấp cử nhân hay thạc sĩ như đề cập ở phần trên chỉ có ý nghĩa khi trình độ các trường ĐH xấp xỉ ngang nhau. Điều này khó lòng được quy định chi tiết hơn nhưng không phải hoàn toàn vô lý trong tình hình ĐH châu Âu. Dĩ nhiên, có những trường ĐH nổi tiếng hơn các trường khác, nhưng một cử nhân vật lý ở Séc, Pháp, Anh có thể có những kiến thức cơ bản tương đương với nhau. Việc học và thực nghiệm chỉ ngang nhau... Mặt khác, để giúp cho việc chuyển dịch của sinh viên được dễ dàng hơn (ít ra trong phạm vi châu Âu), tiến trình Bologna đặt ra một tài liệu mang tên *Phụ lục bằng cấp* (DS). Sinh viên có yêu cầu đi nước khác, hay chuyển trường khác, có thể xin trường mình đang học cấp một DS, trong đó, ngoài các thông tin cá nhân về sinh viên, sẽ có các thông tin về văn bằng được cấp, nội dung và chương trình các môn học cũng như kết quả học tập của sinh viên và thông tin liên quan đến hệ thống giáo dục ĐH của các quốc gia cấp bằng.

Một DS phải được chứng thực như bằng cấp chính. Cầm tấm bằng và tờ phụ

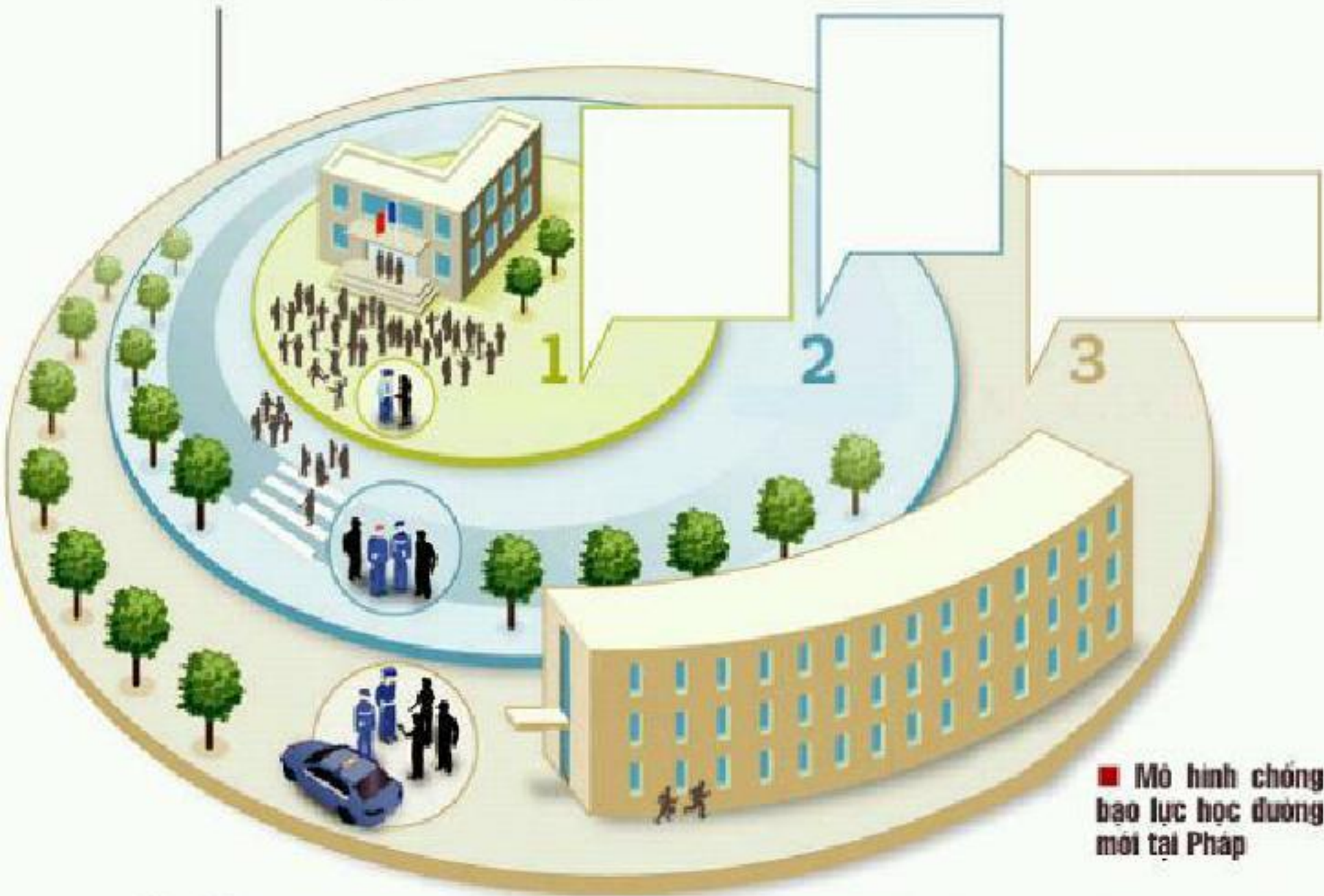
lục này, một sinh viên ở bất kỳ ĐH châu Âu nào cũng có thể đến một ĐH khác xin học tiếp. Dĩ nhiên, ĐH này giữ quyền nhận hay không và nếu nhận thì cho học tương đương cấp nào, tùy theo đánh giá của họ về học lực của sinh viên, trong đó có phần đánh giá về trình độ chung của ĐH gốc của sinh viên.

Ngoài khía cạnh tạo điều kiện liên thông giữa các trường ĐH châu Âu, hệ thống chứng chỉ này còn mở ra khả năng mới: sự uyển chuyển trong đào tạo và học tập. Trong đào tạo, các trường có thể dễ dàng kết hợp các chuyên ngành để mở ra một bằng cấp mới "liên ngành". Chẳng hạn một bằng cử nhân khoa học với nội dung chính là tin học và sinh học có thể được cấp cho một số sinh viên có một số ECTS về sinh học và một số khác về tin học. Trường không cần mở ra một khoa riêng cho bằng này, chỉ cần thông báo quy định những tỉ lệ các môn cần học để được cấp văn bằng có ghi những nội dung này. Tổ chức học theo tín chỉ cũng tạo điều kiện dễ dàng hơn để xây dựng bằng cấp dành cho sinh viên nhiều quyền chọn lựa các môn học hơn trước đây (ví dụ, một bằng cử nhân tin học với khoảng 2/3 các tín chỉ phải đạt được trong một số môn học được trường quy định sẵn, còn lại ai muốn học gì khác - toán, lý, hóa, thì tùy nghi).

Hiện nay, các quốc gia châu Âu đang bước vào giai đoạn cuối cùng của tiến trình Bologna và được gọi là "sự cải cách đầy tham vọng và vươn xa nhất của giáo dục ĐH". Hầu hết mọi việc đều hướng đến việc bảo đảm tính công khai và công nhận bằng cấp lẫn nhau vượt qua ngoài phạm vi quốc gia, cho thấy khả năng áp dụng trực tiếp đối với giáo dục ĐH của nhiều quốc gia trên thế giới.

(Theo EU Education)

PHÁP: Chiến thuật dập tắt bạo lực học đường

Nhằm hạn chế sự xâm nhập của những thành phần "đầu gấu" vào trường học và tóm cổ những kẻ buôn bán ma túy trong học đường, Chính phủ Pháp mới đây đã áp dụng một chiến thuật hoàn toàn mới. Được phối hợp tổ chức chặt chẽ giữa nhà trường, phụ huynh học sinh và lực lượng cảnh sát, được thí điểm tại nhiều cơ sở đào tạo "có vấn đề", đến nay chiến lược mới này đã thu được nhiều kết quả đáng khích lệ.

Duy Hưng

Chiến thuật mới này được lực lượng Vệ binh quốc gia xây dựng nhằm bảo vệ những trường học bị nạn bạo lực hoành hành, được gọi là SAGES (Trong sạch hóa môi trường học đường). Biện pháp này là sự hiện thực hóa quyết

tâm của Tổng thống Nicolas Sarkozy đưa ra hôm 18/3/2009 tại Gagny, nơi từng diễn ra một cuộc thanh toán đẫm máu của khoảng 10 thanh niên bị bắt và có trang bị vũ khí trong một trường trung học nghề.

"Tôi sẽ không để bất cứ một mảnh đất nào trên đất nước này cho các băng đảng tội phạm. Chúng ta phải triệt tiêu những

hiện tượng băng đảng được dựng lên để chống lại hai trụ cột của nền cộng hòa, đó là nhà trường và cảnh sát" - Tổng thống Sarkozy khẳng định.

Để áp dụng chiến thuật trên, các chuyên gia đã tiến hành xác định được gần 100 cơ sở đào tạo tại Pháp thường xuyên bị những phần tử xấu từ bên ngoài xâm nhập vào quấy nhiễu. "Về mặt cảnh

SỰ KIỆN QUỐC TẾ

- Việc Mỹ tiếp tục bán hệ thống phòng không Patriot tiên tiến cho Đài Loan đã khiến Bắc Kinh phản ứng

mạnh mẽ. Thương vụ này là một phần trong hợp đồng bán vũ khí cho Đài Loan trị giá khoảng 6,5 tỉ USD, được ký từ cuối năm 2008, khi ông G. W. Bush còn làm tổng thống Mỹ. Những thế hệ tốt nhất trong dòng tên lửa Patriot có thể bắn hạ tên lửa tầm ngắn, tầm trung của Trung Quốc.

- Sự kiện Nga cho phép Gruzia mở lại các chuyến bay từ ngày 8/1/2010 giữa hai

nước là dấu hiệu mới cho thấy quan hệ hai bên bớt căng thẳng từ tháng 8/2008, sau khi giao thông trên bộ được tái lập với quyết định hôm 24/12/2009. Tuy nhiên, quan hệ ngoại giao vẫn chưa có hy vọng được nối lại. Chính quyền Nga vẫn từ chối đối thoại với Tổng thống Saakachvili.

- Hôm 9/1/2010, Tổng thống Venezuela Hugo Chavez tuyên bố phá giá đồng bolivar tới 17%. Đây là lần đầu tiên

báo, đã có rất nhiều biện pháp được áp dụng từ trước đến nay, nhưng tất cả chỉ mang tính chung chung chứ chưa được tiến hành cụ thể tại một cơ sở đào tạo nào đó. Để tiêu diệt tận gốc rễ những đường dây buôn bán ma túy trong trường học và nạn bạo lực học đường, cần phải có một sự phối hợp hành động mới bắt đầu từ trong nhà trường ra tới những khu phố, nơi những tên tội phạm ẩn nấp...” - Trung tá Samuel Dubuis, chủ nhiệm Văn phòng An ninh công cộng thuộc Ban chỉ huy lực lượng Hiến binh cộng hòa Pháp, cho biết.

Sơ đồ chiến thuật trên được chia thành 3 vòng kiểm soát. Vòng trong cùng, tức bên trong nhà trường, các nhân viên cảnh vệ chịu trách nhiệm cảnh báo tình trạng tội phạm vị thành niên sẽ tiếp cận giới lãnh đạo nhà trường, các hội phụ huynh và học sinh để cảnh báo về tác hại của ma túy, những trò chơi nguy hiểm hay hiện tượng trấn lột, tống tiền trong nhà trường. Ngoài ra, các nhân viên này còn phải xác định được những thành phần bất hảo trong nhà trường, sau đó chuyển thông tin này cho các đồng nghiệp của họ ở vòng 2, khu vực ngoài cổng trường. Đây là nơi lực lượng an ninh mặc đồng phục tiến hành các cuộc tuần tra nghiêm ngặt vào những giờ cao điểm (ra chơi, tan học), móc nối quan hệ với phụ huynh học sinh tới đưa đón con cái. Những người này có thể sẽ cung cấp thông tin rất bổ ích cho công tác nhận diện những tên đầu gấu. Cũng tại vòng này, lực lượng an ninh mặc thường phục sẽ theo dõi và phát hiện những kẻ tình nghi, chụp ảnh và lập hồ sơ về những tên này. “Khu vực

■ Tổng thống Nicolas Sarkozy quyết tâm tận diệt nạn băng đảng trong nhà trường

quanh trường là nơi thường xuyên xảy ra những cuộc ẩu đả. Chính tại đây những băng đảng được hình thành, ma túy được tuồn vào, nạn trấn lột và tống tiền thường diễn ra. Công việc theo dõi của các nhân viên an ninh mặc thường phục sẽ giúp hiểu được rằng tại sao một số học sinh rất ngoan ngoãn trong trường học nhưng lại có hành vi còn đố kỵ ngay khi bước ra khỏi cổng trường” - Trung tá Dubuis nhận xét.

Những thông tin và hồ sơ ở hai vòng trong sẽ được chuyển cho lực lượng hiến binh cơ động ở vòng ngoài cùng, nơi tội phạm vị thành niên ẩn nấp hay chuyển sang các hoạt động khác. Tất cả đều bị theo dõi chặt chẽ và bị bắt giữ ngay khi có hành vi phạm pháp.

Chiến thuật SAGES bắt đầu được áp dụng từ ngày 23/9/2009 sau một chỉ thị ban hành ngày 24/7/2009. SAGES ban đầu được áp dụng tại 12 cơ sở đào tạo (4 trường trung học phổ thông và 8 trường trung học cơ sở), trong các vùng như Bas-Rhin, Oise, Côtes-d'Armor, Moselle, Vosges, Rhône, Vaucluse, Essonne và Ain.

Từ khi áp dụng đến nay, chiến thuật này đã giúp cảnh sát bắt giữ được khoảng 20 tên buôn bán ma túy xung quanh một trường trung học ở Rillieux-la-Pape, thu giữ nhiều heroin và cấm sa ngoài cổng một trường trung học phổ thông ở Noyons và vô hiệu hóa được rất nhiều con buôn ma túy lớn chuyên cung cấp cho bọn bán lẻ trong các trường học ở Isle-sur-la-Sorgue. “Bình quân, cứ 3 tháng chúng tôi phá được một đường dây ma túy vào trường học” - Trung tá Dubuis khẳng định.

Do thu được kết quả rất đáng khích lệ, hệ thống an ninh mới này sẽ được áp dụng rộng rãi trong năm 2010. Theo đánh giá của các bộ phận theo dõi bạo lực học đường, hiện tại Pháp có khoảng 184 cơ sở đào tạo phổ thông đang chịu cảnh bạo lực học đường và sẽ được áp dụng SAGES trong năm nay. Chưa hết, lực lượng Hiến binh Pháp cũng đang xem xét khả năng sẽ áp dụng mô hình này vào một cộng đồng dân cư khác, đó là những người già trong các trại dưỡng lão.

(Tổng hợp)

nước này cho phá giá nội tệ để tăng doanh thu từ xuất khẩu dầu. Kinh tế Venezuela bị ảnh hưởng nghiêm trọng bởi khủng hoảng và giá dầu thô giảm.

● Đầu năm 2010, châu Âu và Mỹ bị giá lạnh tấn công dồn dập, khiến nhiệt độ giảm xuống mức kỷ lục “tương đương với nhiệt độ Nam Cực”. Nơi nhiệt độ xuống thấp nhất vừa qua là bang Bắc Dakota, Mỹ, với -50°C. Giá lạnh kèm theo mưa tuyết khiến giao thông ở châu Âu và Mỹ rơi vào cảnh hỗn loạn và cướp đi sinh mạng của hàng trăm người.

● Kể từ ngày 10/1/2010, Chính phủ Philippines áp dụng lệnh cấm sử dụng súng trong vòng 5 tháng nhằm giảm tình trạng bạo lực liên quan đến các chiến

địch vận động tranh cử tổng thống và Quốc hội ở nước này vào tháng 5/2010. Thời gian gần đây, nhiều ứng cử viên cho các vị trí trong một số chính quyền địa phương ở Philippines đã bị bắn chết. Theo quy định mới, chỉ có những thành viên thuộc lực lượng an ninh quốc gia và các vệ sĩ an ninh có giấy phép dùng súng mới được phép mang theo súng ở nơi công cộng.

● Hôm 8/1/2010, một cặp vợ chồng ở huyện Pingtung, phía Nam Đài Loan, đã khai trương một ngôi trường nhỏ được xây dựng bằng vật liệu làm từ...

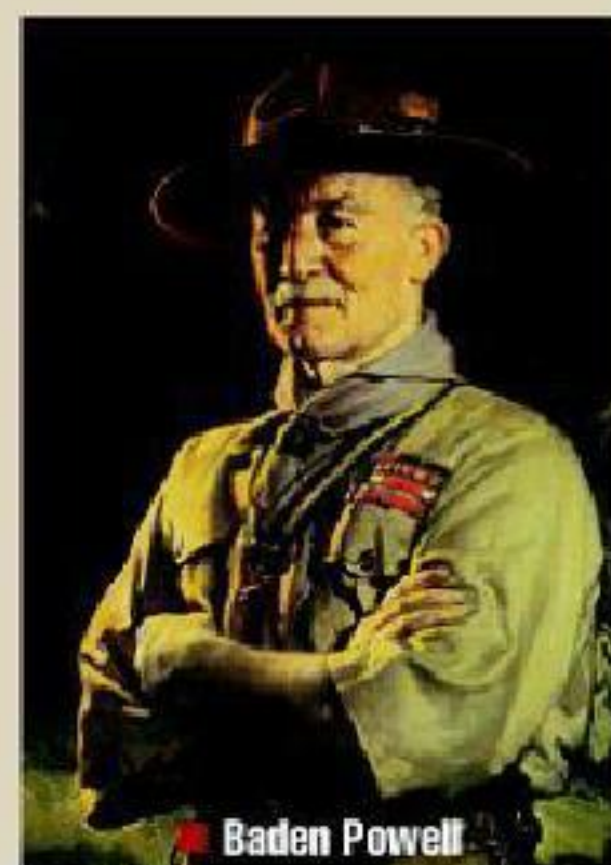
giấy báo. Ngôi trường học rộng 75m², có thể chứa được 16 học sinh, được “xây” từ hơn 1.000kg giấy báo trộn với nước và xi măng.

Bảo Phương (Tổng hợp)

THĂNG TRẦM HƯỚNG ĐẠO

Hướng đạo (Scouting), hay còn được biết với tên gọi Phong trào Hướng đạo (Scout movement), là một phong trào thanh thiếu niên có phạm vi toàn cầu với mục đích trợ giúp giới trẻ trong việc phát triển tâm linh, tâm trí và sức khỏe để góp phần xây dựng xã hội.

Kỳ 1: LỊCH SỬ PHONG TRÀO HƯỚNG ĐẠO THẾ GIỚI

Ảnh Thoan

Phong trào Hướng đạo bắt đầu vào năm 1907 khi Robert Baden Powell, trung tướng trong quân đội Anh tổ chức kỳ cắm trại Hướng đạo đầu tiên tại đảo Brownsea (Anh). Sau đó Baden Powell đưa ra các nguyên tắc Hướng đạo trong sách *Hướng đạo cho nam* (London, 1908).

Người khởi xướng

Những năm 1880-1890, khi còn là một quân nhân, Baden Powell đóng quân tại Ấn Độ và châu Phi. Do từ nhỏ đã rất mê kỹ thuật thủ công về rừng và trinh sát quân đội nên ông hay chỉ cho các quân nhân của mình, như một phần huấn luyện, cách làm thế nào để tồn tại ở những vùng hoang dã. Ông nhận thấy việc này đã làm cho quân nhân của mình phát triển được tính độc lập, sáng tạo. Tại Nam Phi, trong chiến tranh Boer lần thứ hai (1899-1900), Baden Powell bị bao vây trong một thị trấn nhỏ. Đội thiếu sinh quân của thị trấn - một nhóm thiếu niên trợ giúp quân đội bằng cách đưa tin tức - đã làm việc rất tốt, giúp bảo vệ được thị trấn (sau đó chính đội thiếu sinh quân này là một trong những yếu tố để Baden Powell khởi phát ý tưởng thành lập phong

trào Hướng đạo). Mỗi thành viên của đội thiếu sinh quân được nhận một huy hiệu có hình mũi kim la bàn và dấu giáo. Biểu tượng của huy hiệu giống như hình hoa bách hợp mà sau này Hướng đạo lấy làm biểu tượng quốc tế cho mình.

■ Biểu tượng phong trào Hướng đạo

Tại Anh, công chúng theo dõi cuộc giảng co của Baden Powell để giữ thị trấn qua bao vây bị phá vỡ, Baden Powell trở thành một anh hùng quốc gia. Sự kiện này làm tăng giá bán một cuốn sách nhỏ của ông viết với nội dung hướng dẫn về trinh sát quân sự, cuốn *Aids to Scouting* (Trợ giúp trinh sát). Khi trở về Anh, ông nhận

thấy có rất nhiều trẻ em tỏ ra thích thú với cuốn sách này và nó cũng được các giáo viên, các tổ chức thanh thiếu niên tin dùng, thậm chí cả tên gọi sau này của phong trào là Hướng đạo cũng được lấy dựa trên tiêu đề của cuốn sách. Nhiều người đề nghị ông viết lại quyển sách này cho nam, đặc biệt là lúc đi kiểm tra Lữ đoàn Nam (Boys' Brigade). Lữ đoàn này là một phong trào của thanh thiếu niên lớn, được huấn luyện theo sự chuẩn xác quân đội. Baden Powell cho rằng kiểu huấn luyện này sẽ không thu hút được thanh thiếu niên và để phong trào phát triển rộng hơn nên áp dụng phương pháp

trình sát. Sau đó ông đã nghiên cứu các phương thức huấn luyện khác, nhiều phần đó sau này được ông dùng cho Hướng đạo.

Năm 1907, Baden Powell viết một bản thảo có tên *Boy patrols* (Hướng đạo Việt Nam gọi là *Hàng đội*). Cùng năm đó, để thử ý tưởng của mình, ông tập hợp 20 bé trai thuộc đủ các thành phần xã hội và tổ chức một cuộc cắm trại dài một tuần trong tháng 8 trên đảo Brownsea ở Dorset, Anh. Cuộc cắm trại này được ông huấn luyện để áp dụng sự tháo vát, kỹ năng sống ngoài trời và những kiến thức mà ông đã học được trong thời gian sống ở châu Phi. 20 thiếu sinh được Baden Powell chia làm 4 đội được huấn luyện kỹ thuật hướng đạo, phương pháp hàng đội, trò chơi, lửa trại... Trong việc huấn luyện, Baden Powell đã thực hiện phương pháp "ba bước" (three-stage procedure). Mỗi đêm bên ngọn lửa, Baden Powell kể một câu chuyện phiêu lưu trong cuộc đời ông, những kỹ thuật chuyên môn đã được ông áp dụng trong chuyến phiêu lưu đó; đến buổi chiều ông tạo ra vài tình huống mà các thiếu sinh sẽ phải áp dụng những chuyên môn vừa học được và trong mọi tình huống đều có tính thi đua. Phương pháp tổ chức của ông hiện được biết đến với tên gọi là "Patrol system" (Hướng đạo Việt Nam gọi là *Phương pháp hàng đội*), đây cũng là một phần chính trong chương trình huấn luyện Hướng đạo, cho phép trẻ nam tự tổ chức thành các nhóm nhỏ có đội trưởng.

Tháng 8/1907, nhà phát hành của

Baden Powell là Arthur Pearson sắp xếp để ông tiến hành một chuyến đi nói chuyện rộng khắp để giới thiệu cuốn sách sắp ra đời là *Scouting for boys* (Hướng đạo cho trẻ em). Cuốn sách được Baden Powell hoàn thành dựa trên bản thảo *Aids to Scouting* nhưng đã lược bỏ đi các khía cạnh quân sự và chuyển đổi các kỹ thuật (chủ yếu là các kỹ thuật tồn tại mưu sinh) sang cho những anh hùng phi quân sự: những người sống, làm việc trong rừng, các nhà thám hiểm và sau đó là các thủy thủ, phi công. Ngoài ra, ông còn thêm vào trong cuốn sách những nguyên tắc giáo dục (phương pháp Hướng đạo) như việc kéo dài trò chơi hấp dẫn để giáo dục tinh thần cá nhân. *Scouting for boys* lần đầu tiên xuất hiện tại Anh vào tháng 1/1908 trong 6 kỳ bán nguyệt san và cuối năm đó được xuất bản thành sách. Cuốn sách này hiện đứng thứ tư trong các sách bán chạy nhất mọi thời đại và được xem là phiên bản đầu của *Boy Scout handbook* (Sách chỉ nam cho Hướng đạo).

Đầu tiên, Baden Powell có ý định chỉ phổ biến cuốn sách này trong các tổ chức đã được thành lập. Tuy nhiên, vì ông và cả trò chơi ngoài trời đầy tính mạo hiểm mà ông viết quá nổi tiếng nên các nam thiếu sinh liền hợp thành các đội Hướng đạo và liên tục yêu cầu Baden Powell giúp đỡ. Khi phong trào lớn mạnh, Hải hướng đạo, Không hướng đạo và các đơn vị đặc biệt khác cũng được đưa vào trong chương trình.

Phong trào hình thành và lan tỏa

Phong trào nam Hướng đạo nhanh chóng tự xây dựng trên khắp nước Anh ngay sau khi sách *Scouting for boys* được xuất bản. Đơn vị Hướng đạo hải ngoại được công nhận đầu tiên là ở Gibraltar vào năm 1908, sau đó không bao lâu là một đơn vị ở Malta. Canada trở thành lãnh thổ tự trị đầu tiên có chương trình Hướng đạo, theo sau là Úc, New Zealand và Nam Phi. Chile là nước bên ngoài đế quốc Anh có chương trình Hướng đạo được thừa nhận. Khoảng năm 1910, Argentina, Đan Mạch, Phần Lan, Pháp, Đức, Hy Lạp, Ấn Độ, Mexico, Hà Lan, Na

■ Hướng đạo sinh tại Anh năm 1914

Phong trào Hướng đạo không phân biệt giai cấp, tôn giáo, màu da. Baden Powell mong muốn được nhìn thấy tất cả thanh thiếu niên sống cuộc sống vui tươi, lành mạnh, đầy nghị lực, can đảm, yêu thương và nhất là có lý tưởng.

Uy, Nga, Thụy Điển và Mỹ là những nước có phong trào nam Hướng đạo. Cuộc diễu hành Hướng đạo đầu tiên được tổ chức vào năm 1910 tại điện Crystal ở London, thu hút 10.000 nam và một số nữ. Chương trình ban đầu chỉ lấy đối tượng là nam tuổi từ 11 đến 18, nhưng khi phong trào lớn mạnh thì mở rộng cho các đối tượng nam nhỏ tuổi hơn, nam lớn tuổi hơn và nữ. Các chương trình đầu tiên dành cho ấu sinh và kha (thanh) sinh được thực hiện vào cuối thập niên 1910. Các chương trình hoạt động độc lập cho đến khi được chính thức công nhận từ tổ chức Hướng đạo của quốc gia mình.

Thiếu sinh nữ cũng mong muốn trở thành bộ phận của Hướng đạo ngay khi phong trào mới bắt đầu. Robert Baden Powell và em gái mình là Agnes Baden Powell đã khởi xướng phong trào Nữ hướng đạo vào năm 1910. Agnes Baden Powell trở thành chủ tịch đầu tiên của Nữ hướng đạo khi mới được thành lập vào năm 1910, theo yêu cầu của các bé gái tham gia cuộc diễu hành điện Crystal. Năm 1914, bà khởi động chương trình ấu nữ cho các em gái nhỏ tuổi. Bà rời chức vụ chủ tịch Nữ hướng đạo năm 1920 và nhường lại trách nhiệm cho vợ của Robert Baden Powell là Olave Baden Powell - người được phong chức nữ trưởng Hướng đạo (của Anh) năm 1918

và nữ trưởng Hướng đạo thế giới vào năm 1930. Từ những năm 1990, hai phần ba tổ chức Hướng đạo thuộc Tổ chức Phong trào Hướng đạo thế giới (World Organization of the Scout movement - WOSM) trở thành Phong trào Hướng đạo đồng giáo dục (một tổ chức có cả nam và nữ).

Baden Powell không thể một mình đảm nhiệm vai trò cố vấn cho toàn thể các nhóm yêu cầu ông giúp đỡ, do đó các trại huấn luyện huynh trưởng Hướng đạo đầu tiên được tổ chức tại London vào năm 1910 và tại Yorkshire năm 1911. Baden Powell muốn công việc huấn luyện phải thực tế để khuyến khích những người lớn khác đảm nhận vai trò lãnh đạo, vì thế năm 1919, khóa huấn luyện Wood badge được phát triển để công nhận việc thụ huấn lãnh đạo cho người lớn. Khóa huấn luyện này nhanh chóng được phổ biến cho các đội Hướng đạo tại nhiều quốc gia trên thế giới và hiện nay vẫn còn sử dụng. Công viên Gilwell gần London được mua vào năm 1919 trên danh nghĩa Hội Hướng đạo dùng làm nơi huấn luyện của các huynh trưởng và là nơi cắm trại Hướng đạo. Baden Powell cũng viết cuốn sách *Trợ giúp huynh trưởng Hướng đạo* để giúp những người lãnh đạo Hướng đạo và viết nhiều sách chỉ nam khác để sử dụng trong các ngành mới lạ khác của

Trước khi một em bé trở thành một hướng đạo sinh, cậu ta phải làm lễ tuyên thệ Hướng đạo như sau:

Tôi xin lấy vinh dự hứa rằng, tôi sẽ cố gắng làm hết sức mình / Làm bốn phần đối với thượng đế và quốc gia (hoặc dùng "nhà vua" thay cho "quốc gia") / Giúp đỡ mọi người bất cứ lúc nào / Tuân theo Luật Hướng đạo.

Trong lúc đọc tuyên thệ, hướng đạo sinh đứng thẳng, đưa tay phải lên ngang tầm vai, lòng bàn tay đưa về phía trước, ngón tay cái đặt lên móng tay của ngón út, ba ngón còn lại duỗi thẳng và đưa thẳng lên - đây là cách chào Hướng đạo và cũng là cách ra dấu hiệu mật.

Hướng đạo như ấu nam và ấu nữ. Một trong những cuốn sách đó là *Rovering to success* (sách chỉ dẫn làm sao để thành công trong ngành kha), được viết cho Hướng đạo ngành kha (rover Scout) năm 1922.

Những phương pháp riêng mang tầm ảnh hưởng toàn thế giới

Hướng đạo được dạy bằng phương pháp riêng bao gồm một hệ thống giáo dục không chính thức thiên về các hoạt động thực tiễn ngoài trời. Hướng đạo có các chương trình dành cho hướng đạo sinh từ 6 đến 25 tuổi (giới hạn về tuổi có khác nhau trong từng quốc gia) và thích hợp cho từng lứa tuổi. Chính việc sử dụng phương pháp Hướng đạo đã làm cho các hướng đạo sinh trên toàn thế giới khăng khít với nhau hơn. Tổ chức Phong trào Hướng đạo thế giới diễn tả Hướng đạo như "một phong trào giáo dục phi chính trị cho thanh thiếu niên, mở rộng cho tất cả và không phân biệt nguồn gốc, chủng tộc, tín ngưỡng, miễn sao phù hợp với mục đích, các nguyên tắc và phương pháp của người sáng lập phong trào". Đó chính là mục tiêu của Hướng đạo "để góp phần phát triển thanh thiếu niên có được thân thể cường tráng, đạt được tiềm năng về trí tuệ, xã hội và tâm linh cho chính bản thân cũng như trở thành các

công dân có trách nhiệm...". Phương pháp Hướng đạo bao gồm bốn yếu tố là Luật Hướng đạo và Lời hứa Hướng đạo, học tập bằng các phương pháp thực hành, phát triển các nhóm nhỏ và các chương trình hoạt động khác nhau vừa cấp tiến vừa hấp dẫn. Hướng đạo còn có châm ngôn là "Sắp sẵn" (Be prepared - tức là sắp đặt và sẵn sàng) đã được phổ biến bằng nhiều thứ tiếng bởi hàng triệu hướng đạo sinh trên toàn thế giới.

Có rất nhiều cách thức trong phương pháp Hướng đạo, có thể kể đến những cách thông thường như: để cho hướng đạo sinh trải qua một thời gian sinh hoạt trong các nhóm nhỏ, được chia sẻ kinh nghiệm, các nghi thức và hoạt động; tiếp theo là nhấn mạnh đức tính công dân tốt, tính tự quyết, tự lập... Các hoạt động sơ khởi bao gồm cắm trại, kỹ thuật thủ công rừng, trò chơi dưới nước, du hành, mang trang bị sau lưng và các trò thể thao... Hướng đạo sinh tham dự trại hè như một cơ hội để thể hiện mình bằng cách đạt được thật nhiều huy hiệu ghi công, sự thăng tiến và các kỹ năng về kỹ thuật Hướng đạo hoàn chỉnh.

Tính đến năm 2005, Hướng đạo có hơn 28 triệu thành viên nam và 10 triệu thành viên nữ, từ 216 quốc gia và vùng lãnh thổ khác nhau.

Phong trào không phân biệt

Đồng phục của Hướng đạo rất dễ nhận biết. Theo lời của Baden Powell tại trại họp bạn Hướng đạo thế giới năm 1937 thì đồng phục Hướng đạo "giấu đi các khác biệt về địa vị xã hội trong một quốc gia, nhưng quan trọng hơn là nó bao phủ hết các dị biệt về quốc gia, chủng tộc và tín ngưỡng, làm cho mọi người cảm thấy rằng họ cùng là thành viên của một tình huynh đệ vĩ đại". Đồng phục ban đầu, hiện vẫn được công nhận, gồm có một áo sơ mi kaki cài khuy đến cổ, quần soọc và mũ rộng vành. Baden Powell cho rằng, đồng phục quần soọc sẽ giúp giảm khoảng cách tuổi tác giữa người lớn và giới trẻ, nó sẽ được thay thế bằng quần tây dài trong mùa đông và những vùng mà nền văn hóa kêu gọi theo thuần

phong mỹ tục.

Những phù hiệu đặc biệt đi kèm đồng phục của Hướng đạo cũng được công nhận trong Hướng đạo trên toàn thế giới, gồm có huy hiệu rừng (wood badge) và phù hiệu thành viên thế giới (World membership badge). Phong trào Hướng đạo có hai biểu tượng được thế giới biết đến là hoa bách hợp (của Tổ chức Phong trào Hướng đạo thế giới) và lá ba cánh (của Hội nữ Hướng đạo thế giới).

Phong trào Hướng đạo nói chung thường được chia thành các ngành theo lứa tuổi hoặc theo thứ lớp ở trường học để dễ dàng cho các hoạt động. Sự phân chia theo lứa tuổi này thay đổi theo thời gian khi được áp dụng môi trường và văn hóa địa phương. Ban đầu sự phát triển của Hướng đạo là dành cho lứa tuổi thanh thiếu niên từ 11 đến 17. Tại đa số các phong trào thành viên, nhóm tuổi này là ngành thiếu nam hướng đạo sinh (boy Scout) hoặc thiếu nữ hướng đạo sinh (girl guide và girl scout). Theo thời gian, các chương trình được phát triển để hội đủ nhu cầu của các trẻ em nhỏ tuổi hơn (thông thường là từ 6 đến 10 tuổi) và thanh niên (từ 18 đến 25 tuổi). Lứa tuổi chính xác cho các chương trình đa dạng theo từng quốc gia và từng hội, tuy nhiên, nhóm tuổi ban đầu được Baden Powell phát triển là: từ 7 đến 10 tuổi thuộc ngành *ấu*; từ 11 đến 17 tuổi thuộc ngành *thiếu*; từ 16 đến 18 tuổi thuộc ngành *kha* / *thanh*; từ 18 tuổi trở lên thuộc ngành *tráng*. Tại nhiều quốc gia, Hướng đạo được tổ chức thành các nhóm Hướng đạo trong vùng gia cư (neighborhood Scout groups), hay district (Hướng đạo Việt Nam gọi là *đạo*) gồm có một hoặc nhiều ngành. Dưới quyền lãnh đạo của đạo, các ngành được chia ra theo tuổi, mỗi ngành có cơ cấu lãnh đạo và thuật ngữ riêng của mình.

Các đơn vị Hướng đạo thường được dẫn dắt bởi các thiện nguyện viên trưởng thành như cha mẹ, cựu hướng đạo sinh, sinh viên và những lãnh đạo cộng đồng như giáo viên, lãnh đạo tôn giáo...

(Còn tiếp)

Ký sau: LỊCH SỬ HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM

Vượt qua nỗi đau da cam

Trần Ngọc

Nhân vật ngồi giữa trong ảnh là Phạm Hồ Bảo Trâm, năm nay 17 tuổi. Tại Đại hội II nhiệm kỳ 2010-2015 Hội Nạn nhân chất độc da cam/dioxin TP. Đà Nẵng (vừa diễn ra trong 2 ngày 5, 6/1/2010), Bảo Trâm cho biết: “Con chỉ muốn nhắn gởi đến những người bạn đồng lứa với mình, đang sống trên toàn thế giới nói chung và trên đất nước Việt Nam nói riêng, rằng, nếu các bạn đang có một cuộc sống khỏe mạnh, hạnh phúc thì mong rằng, các bạn hãy biết trân trọng, đồng cảm và chia sẻ với những người có số phận thiệt thòi, bất hạnh do nhiễm chất độc dioxin. *Tuy chiến tranh đã lùi vào quá khứ nhưng nỗi đau mà nó để lại vẫn còn nguyên vẹn*”. Còn với các bạn đồng số phận, Trâm nhắn gởi: “Các bạn ơi, tuy may mắn không mím cười với chúng ta, cuộc sống không mang lại cho chúng ta sự toàn vẹn như bao người, *nhưng điều quan trọng nhất vẫn là niềm tin phải cố mà vượt qua và vươn lên trong cuộc sống này*”. Bảo Trâm trở thành nhân vật trung tâm của giới truyền thông.

Bị nhiễm chất độc da cam (từ bố, nguyên là quân tình nguyện Việt Nam tại chiến trường Campuchia năm 1982, phục viên năm 1985 với hạng thương tật 4/4), từ lúc lọt lòng Bảo Trâm đã mang trên mình nhiều dị tật. Vượt qua những mặc cảm và nghịch cảnh, Bảo Trâm đã có 9 năm chăm chỉ học tập và luôn phấn đấu học khá, giỏi. Do sức khỏe quá yếu, giờ Bảo Trâm không thể tiếp tục đến trường, đã chuyển sang học làm trang điểm móng tay, móng chân để tự nuôi sống bản thân. Mong ước của Bảo Trâm là không bao giờ để mình trở thành gánh nặng cho gia đình và xã hội. Xúc động trước nghị lực vươn lên phi thường của Bảo Trâm, Tổ chức *Children of Vietnam* và Hội Từ

thiện Pháp đã hết lòng đưa Trâm vào TP.HCM rồi ra Hà Nội chữa trị đôi chân, giúp Trâm có thể đi lại bình thường. Tuy nhiên do di chứng quá nặng, Trâm đành chấp nhận tàn phế.

Tại đại hội trên, đại diện Hội Nạn nhân chất độc da cam/dioxin TP. Đà Nẵng cũng cho biết, ngoài các chương trình trợ dưỡng thường xuyên (cho 900 nạn nhân), trợ cấp đột xuất và trợ cấp học bổng; hỗ trợ khám chữa bệnh, phẫu thuật chỉnh hình phục hồi chức năng; tặng quà; xây mới và sửa chữa nhà tình thương, thông qua chương trình hợp tác với các tổ chức từ thiện nước ngoài, Thành hội vẫn đặc biệt quan tâm đến các dự án có thể giúp nạn nhân hòa nhập tích cực hơn với cộng đồng. Tính đến nay, hội đã triển khai thành công các dự án: hỗ trợ 500 triệu đồng giúp 300 gia đình nạn nhân ở các quận Liên Chiểu, Ngũ Hành Sơn, Cẩm Lệ, Hòa Vang sản xuất, chăn nuôi bò và heo; đầu tư thêm gần 600 triệu đồng mua trang thiết bị

đào tạo nghề, phục hồi chức năng. Bên cạnh đó còn có hàng loạt dự án phục hồi chức năng tại cộng đồng, các chương trình giáo dục thẩm mỹ đã được các tổ chức từ thiện Pháp, Quỹ Cựu chiến binh Mỹ tại Việt Nam, Quỹ Chữ thập Xanh, Bông Hồng (Đức), Quỹ Ford và các tình nguyện viên, thiện nguyện viên đến từ Canada, Úc, New Zealand, Mỹ, Hà Lan, Tây Ban Nha thực hiện. Đà Nẵng cũng là địa phương sớm có ý tưởng và đã huy động, đầu tư 2,5 tỉ đồng xây dựng 2 trung tâm chăm sóc nuôi dưỡng và phục hồi chức năng cho các nạn nhân. Hiện 2 cơ sở này đang nuôi dưỡng, chăm sóc, dạy học, dạy nghề, phục hồi chức năng cho gần 100 em.

Ước tính từ năm 2005-2009, Hội Nạn nhân chất độc da cam/dioxin TP. Đà Nẵng đã bằng nhiều hình thức kêu gọi và huy động được từ nhiều nguồn trong và ngoài nước giúp đỡ chục hàng ngàn lượt nạn nhân với tổng trị giá quà, tiền và hiện vật lên đến trên 25 tỉ đồng. ■

Tránh ngộ nhận về mỹ phẩm

Minh Thùy

Hiện nay không ít người đang chạy theo mỹ phẩm, giống như chạy theo thời trang, để làm tăng vẻ đẹp của mình. Nhu cầu làm đẹp là chính đáng, song theo dược sĩ Phan Đức Bình, Phó chủ tịch Hội Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng TP.HCM, ít ai hiểu biết về mỹ phẩm một cách khoa học, nhất là cách chọn và sử dụng mỹ phẩm.

Mỹ phẩm tốt là do... quảng cáo?

Không phải tất cả các loại mỹ phẩm (nội cũng như ngoại) đều tốt và an toàn. Một số loại thuốc nhuộm tóc là nguyên nhân gây ung thư vì chứa độc tố lentine (dùng trong ngành nhuộm công nghiệp). Sơn môi có thể chứa chất sudan làm biến đổi cấu trúc gen và gây ung thư. Kem lột da có thể gây bỏng nếu để quá lâu, hoặc gây nám sau lột. Những thuốc làm thẳng tóc có thể làm tóc gãy, rụng. Những loại mỹ phẩm kẻ mắt hay dung dịch trang điểm khác có thể chứa nhiều vi trùng nguy hiểm từ cây cọ, vì cọ sau khi chạm vào lông mi lại được cho vào lọ... Dị ứng với hóa chất của mỹ phẩm cũng là sự nguy hại khác. Ghi chú "ít gây dị ứng" (hypoallergy) trên sản phẩm không hẳn là một đảm bảo cho người sử dụng. Dược sĩ Phan Đức Bình cho biết, đối với một loại hóa chất, nguy cơ gây dị ứng là 2-5%, trong khi đó mỗi loại mỹ phẩm chứa từ 7-15 hóa

chất khác nhau (các chất có hoạt tính trên da, các chất màu, chất tạo dáng, tạo dạng, các chất bảo quản, chất mùi, chất cấm mùi...). Chỉ riêng chất cấm mùi đã có thể gây dị ứng, ung thư, nhất là gây rối loạn nội tiết tố, trẻ em sử dụng sớm sẽ gây phát dục sớm, nam giới có thể bị nữ hóa, bất lực...

Hỗn hợp độc chất

Sự gia tăng sử dụng các hóa chất tổng hợp trong ngành mỹ phẩm do rẻ tiền và dễ bảo quản đã biến các loại sản phẩm có vẻ như vô hại như dầu gội đầu và dung dịch làm ẩm da thành những hỗn hợp độc chất có thể gây ung thư khi sử dụng trong thời gian dài. Mỹ phẩm ngày nay chứa nhiều tá dược chỉ được thí nghiệm trong phòng thí nghiệm chứ chưa được xác nhận là thử trên da mặt người. Nhiều chất có nguồn gốc từ hắc ín, phenylendiamin,

benzene, thậm chí là fomol đã được các nhà sản xuất đưa vào công thức sản phẩm dầu gội đầu, kem bôi da, phấn hồng... Dược sĩ Phạm Hữu Hiến, Tổng thư ký Hội Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng TP.HCM cảnh báo một số tá được trong mỹ phẩm có thể gây nguy hiểm cho người tiêu dùng:

Dung môi: 1,4-Dioxanne là tạp chất có trong tá được điện hoạt nhóm ethoxyl có nguy cơ gây ung thư. Isopropyl alcohol làm khô da, kích ứng da, loại bỏ lớp axit bảo vệ da khiến da dễ bị nhiễm trùng, có thể tạo các nốt nâu trên da và làm da mau lão hóa. Dibutyl phthalate là dung môi và cũng là chất làm dẻo nhựa được dùng rộng rãi trong các sản phẩm nhuộm móng, nước hoa, dung dịch xịt tóc, chất tẩy rửa, đồ chơi trẻ em, bao bì thực phẩm... Thử nghiệm trên thú vật cho thấy có tác dụng làm giảm lượng tinh trùng, gia tăng nguy cơ ung thư tinh hoàn và khuyết tật cơ quan sinh dục. Polyethylen Glycol (PEG) có trong nước lau rửa sàn nhà để làm sạch vết bẩn; đây là tá được từ hóa dầu có tác dụng gây ung thư. Propylen (PG) và butylen glycol cũng có nguồn gốc từ hóa dầu và có khả năng thẩm thấu qua da rất nhanh. Các nhà khoa học đã khuyến cáo nên tránh để những chất này tiếp xúc trực tiếp với da vì có khả năng gây ngộ độc thần kinh, gan, thận. Tuy nhiên các hãng mỹ phẩm lại sử dụng các hóa chất này trong những sản phẩm khử mùi dành cho phụ nữ.

Chất bảo quản: Nhóm paraben (Metyl paraben, propylparaben, butylparaben, etylparaben) được xem như có độc tính dễ gây dị ứng da và làm da nổi mẩn đỏ. Thử nghiệm cho thấy nhóm chất này có tương tác với hoạt động của gen. Vì vậy một số quốc gia đã cấm sử dụng

trong mỹ phẩm hoặc cảnh báo không an toàn khi sử dụng cho mỹ phẩm.

Chất điện hoạt: dùng trong bào chế mỹ phẩm thường có lẫn tạp chất thuộc nhóm nitrosamine dễ gây ung thư.

Hương liệu: Từ fragrance trên nhãn mỹ phẩm bao gồm 4.000 hóa chất khác nhau, có loại có khả năng gây ung thư. Các khảo sát lâm sàng cho thấy hương liệu (fragrance) có tác động trên hệ thần kinh trung ương gây trầm cảm, kích ứng và tăng nhạy cảm da.

Kim loại độc: Thủy ngân có thể được dùng làm chất bảo quản trong một số loại kem trị mụn; có thể phát hiện dễ dàng bằng cách bôi kem lên nắp nhôm hoặc miếng nhôm sẽ thấy xuất hiện các vết như mũi kim trên mặt lớp nhôm. Sơn môi được cảnh báo là có hàm lượng chì vượt mức quy định; nguy cơ do nhiễm độc chì từ sơn môi là điều các nhà khoa học đang tiến hành khảo sát.

Các loại dầu: dầu khoáng vật (mineral oil), dầu paraffin ngăn sự hô hấp của da, bít các lỗ chân lông, thường có tạp chất PAH (Polycyclic aromatic hydrocarbon) là tác nhân gây ung thư được xác lập.

Chất ổn định pH: MEA, DEA và TEA (Mono, Di và Tri Ethanolamin) các chất này đã bị châu Âu hạn chế sử dụng do nguy cơ gây ung thư gan và thận.

Sẽ rất khó trả lời cho câu hỏi đã có bao nhiêu người bị hóa chất trong mỹ phẩm gây hại nhưng chúng ta nên tự hỏi vì sao chưa thấy được tác hại của chúng. Dù cho vô số hóa chất độc hại được đưa vào mỹ phẩm đã có cảnh báo là có thể gây ung thư nhưng vẫn được sử dụng, vì một điều dễ nhận thấy là mỹ phẩm không được quan tâm như thuốc và thực phẩm. ■

www.sapuva.com.vn

**Duy nhất tại Việt Nam đạt chứng nhận quốc tế
Về chất lượng SQF2000 / HACCP / ISO9001**

THUỐC GIA TRUYỀN
Hồng Khôi Viêm Xoang Hoàn

**Chuyên trị: Viêm mũi
Viêm xoang
Viêm xoang dị ứng**

Sản xuất tại:
NHÀ THUỐC ĐÔNG Y GIA TRUYỀN HỒNG KHÔI
Thị trấn Phố Mới - Quế Võ - Bắc Ninh
ĐT: 0241.3863270 - 0913.296737 - 0917.896889
Địa chỉ liên hệ phân phối và tư vấn tại Hà Nội
Phòng 2- Nhà D9 - Khu tập thể Kim Liên - Đống Đa - Hà Nội
Điện thoại: 04.3577.0005 - Di động: 0917.896.889

Sản phẩm có bán tại tất cả các nhà thuốc trên cả nước

• Em 24 tuổi, da tay mỏng, gần đây hai bàn tay nổi gân xanh rất nhiều mặc dù em không làm việc nặng, làm việc nhà vẫn đeo găng tay. Xin bác sĩ cho biết em có bị bệnh gì không? (Trần Uyên Nhi, TP. Huế)

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM: Nổi gân tay - theo cách nói dân gian - tức là nổi tĩnh mạch tay theo từ chuyên môn. Đây là một hiện tượng được khá nhiều người, nhất là những người trẻ quan tâm. Chúng tôi từng tiếp một nữ bệnh nhân lặn lội từ Ninh Bình vào TP.HCM để xin cắt bỏ các gân tay nổi. Thật ra hiện tượng này không thể gọi là bệnh, ngoại trừ một số trường hợp là u máu hay giãn tĩnh mạch tay rất hiếm gặp so với giãn tĩnh mạch chân. Nó chỉ làm cho người bị như vậy khó chịu về mặt thẩm mỹ và ngại ngùng trong giao tiếp. Phần lớn những người bị nổi tĩnh mạch ở tay đều trẻ, gầy và phụ nữ thường hay than phiền nhất. Nguyên nhân cho đến nay vẫn chưa xác định được, có người cho rằng do lao động chân tay nhiều quá, có tác giả lại cho có nguyên nhân di truyền trong cùng một

gia đình. Về điều trị vẫn chưa tìm ra một phương pháp nào thật sự có hiệu quả, các thầy thuốc thường cho thuốc làm tăng trương lực thành mạch với mục đích dừng để giãn tĩnh mạch chỉ trên tiến triển thêm. Các phương pháp khác như sử dụng võ áp lực hay phẫu thuật thường không được đề cập đến.

• Thừa bác sĩ, gia đình em bị cao huyết áp (cả bên nội và bên ngoại). Bố em đã một lần bị tai biến và bây giờ vẫn còn di chứng. Vậy em sau này có bị cao huyết áp không? Em phải làm gì để phòng bệnh cao huyết áp? (Phạm Hoàng Hiệp, P. Tam Bình, Q. Thủ Đức, TP.HCM)

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM: Cho đến nay, theo các chuyên gia y tế, cao huyết áp là một bệnh có tính di truyền. Ngoài những rối loạn về gien gây cao huyết áp, bệnh còn di truyền yếu tố cơ may và cách sống trong một gia đình, chế độ ăn uống và sinh hoạt cũng dễ làm những người trong cùng một gia đình mắc bệnh cao huyết áp. Cách phòng ngừa tốt nhất cho đến nay vẫn là chế độ ăn uống: giảm ăn mặn, hạn chế mỡ động vật, hạn chế ăn ngọt, ăn vừa đủ để tránh tăng cân, béo phì. Siêng năng vận động và tập luyện thể thao để có cân nặng phù hợp.

• Em đã 17 tuổi rồi nhưng bao quy đầu vẫn chưa rụng, liệu có sao không? Em cần phải làm gì? (chinhnguyen...@gmail.com)

BS. TRẦN THANH HOÀNG: Theo như em mô tả thì hiện nay quy đầu của em chưa "rụng". Không biết em quan niệm như thế nào về "rụng". Liệu đó có phải là hẹp bao quy đầu không? Khi em dùng tay để tụt bao quy đầu xuống thì quy đầu có lộ ra không? Nếu khi dùng tay kéo mạnh mà bao quy đầu vẫn chưa tụt xuống thì có thể là em bị hẹp bao quy đầu thật rồi đó. Khi bao quy đầu bị hẹp, chúng ta khó có thể làm vệ sinh cho quy đầu được, nhất là phía chân quy đầu có một rãnh lõm bao quanh, là

nơi tích tụ cấu bẩn, nếu để lâu ngày, nơi này có thể trở thành môi trường cho vi trùng phát triển, sau đó sẽ gây viêm nhiễm. Khi lập gia đình, người bị hẹp bao quy đầu có thể gặp khó khăn, đau đớn khi cương cứng và giao hợp. Tóm lại, em nên đến bác sĩ nam khoa ở các bệnh viện đa khoa để được giúp đỡ.

• Em muốn hỏi màu sắc của bộ phận kín ở phụ nữ có ý nghĩa gì không? Tại sao có người có màu hồng, có người lại có màu đen? Người có bộ phận kín màu hơi đen thì có liên quan gì đến việc tình dục hay không? Nếu chưa quan hệ tình dục nhưng bộ phận kín có màu hơi đen thì có bị bệnh gì không? (Mộng T., TP. Biên Hòa, Đồng Nai)

BS. TRẦN THANH HOÀNG: Đã có rất nhiều bạn băn khoăn về mối liên hệ giữa màu sắc của nhũ hoa và cơ quan sinh dục của bạn nữ với việc đã có quan hệ tình dục hay chưa. Trong thực tế, khoa học cho thấy màu sắc của da là do sắc tố da quyết định, nơi nào tập trung nhiều sắc tố da thì da có màu sẫm và ngược lại. Màu sắc của da ở cơ quan sinh dục không liên quan gì đến việc một người đã có quan hệ tình dục hay chưa, do vậy, việc da ở cơ quan sinh dục bị sẫm màu khi người đó chưa quan hệ tình dục cũng là điều bình thường, không liên quan gì đến bệnh tật cả.

• Em đã lớn rồi mà núm vú của em vẫn bị tụt vào trong, như vậy có bình thường không? (Lê Thị Ngọc N., Tây Ninh)

BS. TRẦN THANH HOÀNG: Núm vú nhỏ và thụt vào, không phải là dị tật đâu bạn ạ! Có rất nhiều bạn nữ cũng băn khoăn về vấn đề này. Bạn có thể điều chỉnh bằng cách dùng tay kéo nhẹ núm vú ra. Lập đi lập lại nhiều lần trong một thời gian dài có thể núm vú sẽ trở lại bình thường. Ngoài ra bạn cũng nên chú ý chọn cho mình một loại nịt ngực vừa với mình, không chọn loại ôm chặt quá. ■

**VĂN PHÒNG CÔNG TY MẸ
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM**

81 Trần Hưng Đạo, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 39425369 Fax: 39428035

**NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI HÀ NỘI**

187B Giảng Võ, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 35121980 Fax: 35121602

**NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI TP. ĐÀ NẴNG**

15 Nguyễn Chí Thanh, TP. Đà Nẵng

Mã vùng: 0511 ĐT: 3894752 Fax: 3827368

**NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI TP. HỒ CHÍ MINH**

231 Nguyễn Văn Cừ, Q5, TP.HCM - Mã vùng: 08

ĐT: 38356111 Fax: 38350983

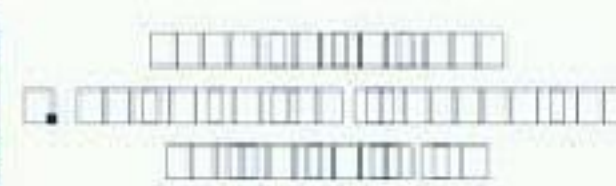

**CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI TP. CẦN THƠ**

5/5 Đường 30/4, P. Xuân Khánh, TP. Cần Thơ

Mã vùng: 0710

ĐT: 3740868 Fax: 3740869

223 Nguyễn Tri Phương, P.9, Q.5, TP.HCM

ĐT: (08)38554645 Fax: 38564307

**CÔNG TY CỔ PHẦN
ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN
GIÁO DỤC HÀ NỘI**

187B, Giảng Võ, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 35122568 Fax: 35123838

**CÔNG TY CỔ PHẦN
BẢN TỰ VÀ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC PHƯƠNG NAM**

231 Nguyễn Văn Cừ,

Q5, TP.HCM - Mã vùng: 08

ĐT: 38300707

Fax: 38300702

**CÔNG TY CỔ PHẦN
HỌC LIỆU**

240 Trần Bình Trọng, Q5, TP.HCM

Mã vùng: 08 ĐT: 38351179 Fax: 38357917

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH DÂN TỘC**

25 Hàn Thuyên, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 38246923 Fax: 38246923

**CÔNG TY CỔ PHẦN
HỌC LIỆU GIÁO DỤC HÀ NỘI**

9 Vũ Thạnh, Q.Đống Đa, TP. Hà Nội

Mã vùng: 04 ĐT: 35122264 Fax: 39682664

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH - THIẾT BỊ GIÁO DỤC
MÌNH THUẬN**

70 Nguyễn Văn Trỗi, TP. Phan Thiết

Mã vùng: 062 ĐT: 39726508 Fax: 39726508

**CÔNG TY CỔ PHẦN
THIẾT KẾ VÀ PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO DỤC**

187B, Giảng Võ, TP. Hà Nội

Mã vùng: 04

ĐT: 35122308

Fax: 35122308

HEBCO

**CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH GIÁO DỤC
TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

240 Trần Bình Trọng, Q5, TP. Hồ Chí Minh

Mã vùng: 08 ĐT: 38323557 Fax: 38307141

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH GIÁO DỤC TẠI TP. ĐÀ NẴNG**

78 Pasteur, Q. Hải Châu, TP. Đà Nẵng

Mã vùng: 0511 ĐT: 3889326 Fax: 3887793

CÔNG TY CP IN SGK TẠI TP. HÀ NỘI

Tổ 60, Thị trấn Đông Anh, TP. Hà Nội

Mã vùng: 04 ĐT: 38833628 Fax: 38833786

**NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM
CÔNG TY CỔ PHẦN
THIẾT BỊ GIÁO DỤC 2 (EECO2JSC)**

79/81 Nguyễn Xí, P.26, Q. Bình Thạnh

ĐT - Fax: (08) 35114776

CÔNG TY CP IN SGK TP.HCM

240 Trần Bình Trọng, Q5, TP.HCM

Mã vùng: 08 ĐT: 38353171 Fax: 38352027

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH DỤC VÀ TỰ THIÊN GIÁO DỤC**

25 Hàn Thuyên, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 39726508 Fax: 39726508

283 Thích Quảng Đức,

TX. Thủ Dầu Một, Bình Dương

Mã vùng: 0650

ĐT: 3858330 Fax: 3836704

**CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH - THIẾT BỊ
GIÁO DỤC BÌNH DƯƠNG**

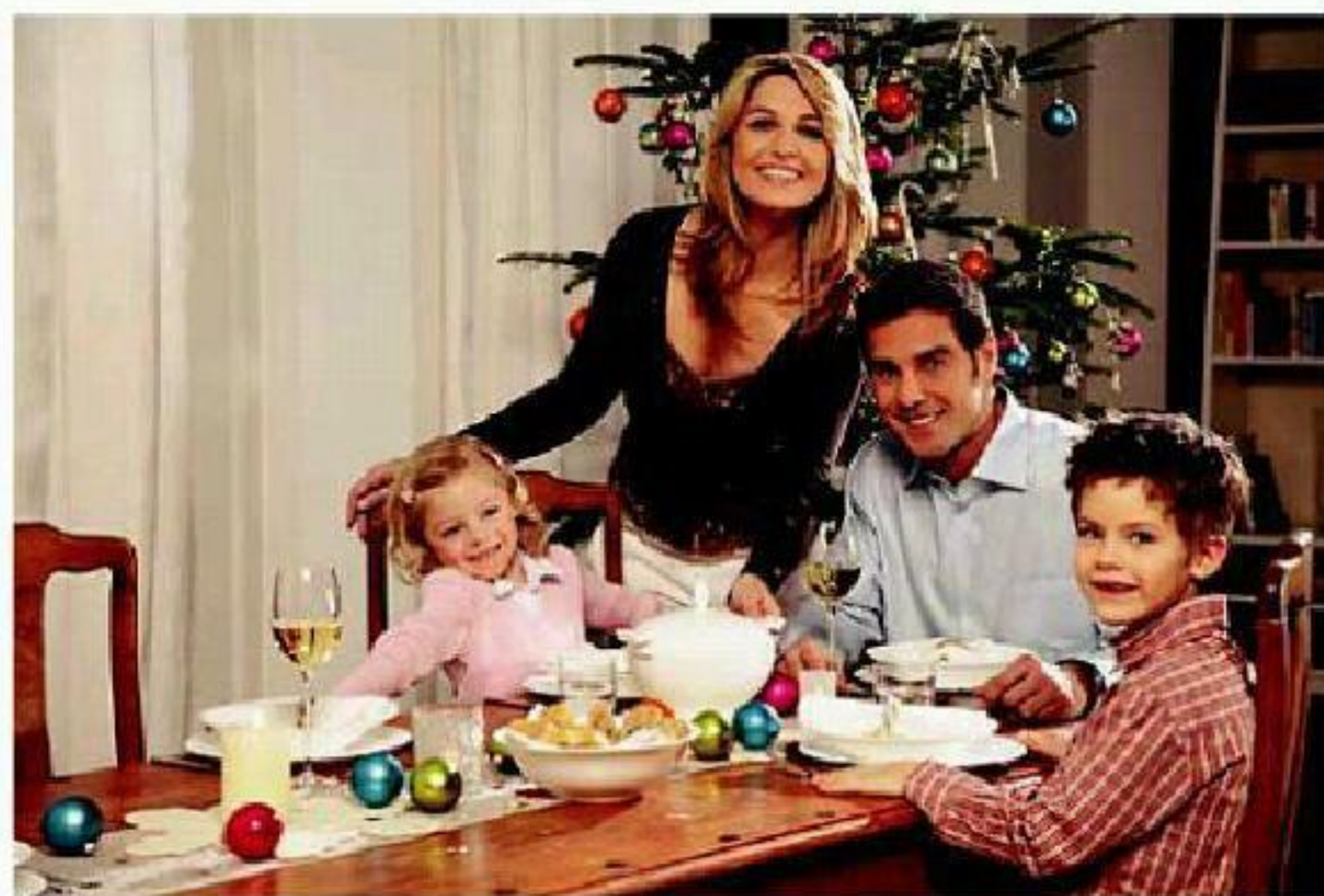
**CÔNG TY CỔ PHẦN
MÉ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG**

187B Giảng Võ, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 35122317 - 35122163 Fax: 35121385

Niềm vui chiến thắng viêm khớp dạng thấp

Đó là trường hợp của chị Nguyễn Thị Kim Anh (41 tuổi) ở số 10 ngõ 2, Phúc Xá, Ba Đình, Hà Nội – một người bị viêm khớp dạng thấp. Chị đã trải qua quá trình điều trị khá dài và vất vả để có được kết quả như ngày hôm nay: sức khỏe gần như hồi phục hoàn toàn.

Ảnh minh họa

Ai đã và đang trải qua căn bệnh viêm khớp dạng thấp, dạng viêm khớp có khả năng gây tàn phế nhất, như chị Kim Anh thì có thể tưởng tượng được những cơn đau khớp dữ dội mà chị đã phải chịu đựng. Ngay cả chúng tôi, khi gặp người phụ nữ có khuôn mặt bầu bĩnh phúc hậu này cũng không nghĩ rằng chị vừa chiến đấu với căn bệnh viêm khớp dạng thấp để giành lại sức khỏe. Giọng nói sôi nổi, ánh nhìn thân thiện, chị kể: “Khoảng tháng 3 năm 2008, tôi bắt đầu bị đau ở khớp ngón tay giữa bên tay phải, tôi đã uống thuốc chữa căn bệnh này nhưng không đỡ. Lúc đầu có hiện tượng đau lên cánh tay, rất nhanh sau đó, đau tiến lên các khớp vai, rồi lan nhanh ra các vùng như mắt cá chân kèm theo sưng tím nổi lên như đồng xu..., nản lắm chị ạ!”

Đó là khoảng thời gian khủng hoảng nhất của chị Kim Anh. Là người phụ nữ trong gia đình,

nhưng ngay cả sinh hoạt cá nhân còn khó khăn nên việc chăm con và những việc gia đình đều do chồng và mẹ chồng giúp đỡ. Thương chồng, thương con mà không thể làm gì được. Lúc đó, chị nghĩ: “Mình còn trẻ mà lại để bệnh tật thế này sao?”. Thế là lại tìm một số loại thuốc khác và dùng với liều cao nhưng chưa mang lại kết quả như ý.

Cùng thời gian đó, chồng chị đọc báo thấy viết về sản phẩm Hoàng Thấp Linh, đây là sản phẩm hỗ trợ điều trị bệnh viêm khớp dạng thấp đúng như bệnh của chị. Chồng chị liền mua ngay cho vợ dùng, lúc đầu chị cũng không tin tưởng lắm nhưng thấy Hoàng Thấp Linh “bắt” đúng các triệu chứng bệnh của mình nên mới mua về dùng.

Làm việc tại một bệnh viện tại Hà Nội, chị Kim Anh hiểu tốc độ máu lắng là một trong những yếu tố đánh giá mức độ viêm

khớp của chị. Ở đây, chị cũng có điều kiện để xét nghiệm máu mỗi tháng. Kết quả thật bất ngờ, sau tháng đầu tiên dùng Hoàng Thấp Linh, tốc độ máu lắng đã giảm đáng kể: lúc đau nhất tốc độ máu lắng của chị cao gấp 4 lần người không bị bệnh, nhưng tới giờ thì con số này đã trở lại bình thường. Thấy rõ tiến triển, chị Kim

Anh tiếp tục uống Hoàng Thấp Linh, mỗi tháng 4 hộp và uống trong 5 tháng liền kết hợp với đơn thuốc tây. Mỗi một tháng kết quả xét nghiệm máu lắng giảm đi lại làm chị thấy vui hơn.

Từ một bệnh nhân khớp còn gặp khó khăn trong sinh hoạt cá nhân, sau 5 tháng “gặp thấy, gặp thuốc”, chị Kim Anh đã gần hết bệnh hoàn toàn, trở lại con người hoạt bát vốn có, chị nói vui: “Bây giờ tôi đã khỏi được 80% rồi, lại có thể tết tóc cho con gái, đưa con đi siêu thị chơi. Nhớ lại thời gian chữa bệnh thật kinh khủng, tôi không dám nghĩ lại có được kết quả như ngày hôm nay”.

Chia tay chúng tôi, với đôi mắt sáng ngời niềm vui, chị Kim Anh cho biết sẽ tiếp tục uống Hoàng Thấp Linh để duy trì sự tiến triển của bệnh và hy vọng một ngày không xa chị sẽ vượt qua được viêm khớp dạng thấp.

Phan Thuỳ Dương

Bổ sung đồng thời Glucosamin và Chondroitin – giúp phục hồi cấu trúc sụn khớp

Vai trò của sụn khớp

Sụn khớp là phần bao bọc 2 đầu xương, nơi 2 đầu xương ti lên nhau khi khớp cử động. Sụn khớp bình thường có bề mặt trơn, nhẵn bóng, rất cứng và chịu đàn hồi tốt, chịu ma sát. Do vậy, giúp 2 đầu xương trượt lên nhau một cách dễ dàng. Đồng thời tăng khả năng chịu lực, giúp khớp thích nghi được với những cử động mạnh (chạy nhảy), áp lực lớn (bê vác nặng...).

Sụn khớp dễ bị thoái hóa

Cùng đảm nhiệm chức năng chung của hệ thống xương khớp, nâng đỡ và vận động, sụn khớp là nơi chịu tác động trực tiếp của nhiều áp lực: lực nén, lực ma sát. Do vậy, dễ bị bào mòn cơ học. Bên cạnh đó, các gốc tự do và các enzym (collagenase, phospholipase A2...) sinh ra trong quá trình vận động cũng là các tác nhân gây hủy hoại khớp.

Bình thường luôn có quá trình tổng hợp để cân bằng với quá trình phá hủy trên, nhằm đảm bảo sự toàn vẹn về cấu trúc và chức năng khớp. Nhưng khi có tuổi, quá trình tổng hợp bị suy giảm: do sự lão hóa và suy giảm chức năng chung của tế bào và tổ chức, trong khi đó, tế bào sụn khớp (tế bào đảm nhiệm chức năng tổng hợp) lại không có khả năng tăng sinh; đặc biệt là sự thiếu hụt các nguyên liệu cần thiết cho quá trình tổng hợp (thường được bổ sung từ nguồn thực phẩm). Do vậy, phần sụn khớp bị mất đi không được bù đắp lại dẫn tới biến đổi về cấu trúc: mỏng, dẹt, xơ hóa, mềm, yếu, thậm chí có thể mất đi để lộ phần xương dưới sụn. Từ đó dẫn tới suy giảm chức năng: giảm khả năng chịu lực, chịu ma sát, khiến khớp cử động đau. Sụn khớp bị thoái hóa là tổn thương chính trong bệnh thoái hóa khớp. Do vậy, phục hồi cấu trúc sụn khớp sẽ giúp ngăn chặn và làm chậm quá trình thoái hóa khớp, đồng thời, giúp cải thiện tự nhiên và lâu dài các triệu chứng đau khớp, hạn chế vận động....

Bổ sung Glucosamin và Chondroitin – giúp phục hồi cấu trúc khớp bị thoái hóa

Glucosamin và Chondroitin là 2 hoạt chất được nghiên cứu và ứng dụng trong điều trị thoái hóa khớp từ rất lâu và ngày càng được ưa chuộng do khả năng cải thiện cấu trúc khớp bị thoái hóa.

Glucosamin và Chondroitin bảo vệ khớp nhờ ức chế và kìm hãm hoạt động của các tác nhân xúc tác quá trình hủy hoại khớp như gốc tự do và các enzym collagenase, phospholipase A2, N – acetyl glucosaminidase... .

Glucosamin và Chondroitin chính là các nguyên liệu quan trọng tham gia xây dựng cấu trúc khớp. Bắt đầu từ các phân tử Glucosamin tham gia tổng hợp cấu trúc Proteoglycan. Sau đó, các chuỗi

Proteoglycan tiếp tục trùng hợp tạo nên chuỗi Mucopolysaccharid. Chuỗi Mucopolysaccharid tiếp tục gắn kết với một Protein tạo ra các Chondromucoprotein hay Chondroitin, chính là chất cơ bản của sụn khớp. Như vậy, nhờ việc tham gia xây dựng cấu trúc sụn khớp, Glucosamin và Chondroitin khi cung cấp đầy đủ cho cơ thể sẽ giúp phục hồi và tái tạo phần sụn khớp bị mất đi do thoái hóa. Việc đảm bảo sự toàn vẹn cấu trúc sụn khớp giúp duy trì và bình thường hóa chức năng của tổ chức này. Từ đó làm giảm một cách tự nhiên các triệu chứng đau khớp, hạn chế vận động. Đồng thời ngăn chặn và làm chậm quá trình thoái hóa tiếp theo.

Glucosamin và Chondroitin đều do cơ thể tự tổng hợp. Khi nguồn tự tổng hợp bị thiếu hụt, Glucosamin và Chondroitin có thể được bổ sung từ bên ngoài qua nguồn thức ăn, thực phẩm chức năng, thuốc... Glucosamin được chiết xuất từ vỏ các loại giáp xác (mai cua biển, tôm, sò...), Chondroitin chiết xuất từ sụn động vật (sụn vi cá mập). Cả 2 hoạt chất này đều hấp thu tốt qua đường tiêu hóa. Trong đó, Glucosamin được hấp thu tốt hơn vì có phân tử lượng nhỏ hơn. Đó cũng là lý do tại sao Glucosamin thường được phối hợp với tỉ lệ cao hơn Chondroitin (gấp 5 lần).

Xây dựng, phục hồi và tái tạo sụn khớp là một quá trình, được thực hiện trong thời gian dài. Do vậy, việc cung cấp nguyên liệu cho quá trình này cũng phải được thực hiện một cách thường xuyên, liên tục. Điều đó cũng giải thích vì sao khi sử dụng các sản phẩm dưỡng khớp chứa Glucosamin và Chondroitin, bệnh nhân thường được khuyến cáo sử dụng trong thời gian dài để có tác dụng điều trị tích cực.

Sản phẩm cho người thoái hóa khớp

Bảo Cốt Khang phối hợp Glucosamin 250mg và Chondroitin 50 mg với tỉ lệ thích hợp (5:1) giúp tăng hiệu quả điều trị thoái hóa khớp: Tăng khả năng phục hồi và tái tạo sụn khớp. Tăng sản xuất dịch nhờn bôi trơn khớp. Ức chế quá trình hủy hoại khớp. Giúp giảm sưng đau, cứng khớp. Duy trì tác dụng một cách tự nhiên và lâu dài. Làm chậm và ngăn chặn sự tiến triển của bệnh. Có thể dùng dài ngày, không gây hại dạ dày.

ĐT tư vấn: 04.22180613

TRÀ HOÀN NGỌC 7 NGA TÂY NINH

Những nghiên cứu mới phòng chống và điều trị UNG THƯ, HIV/AIDS...

Bà 7 Nga - chủ Doanh nghiệp tư nhân Trà Hoàn Ngọc vui mừng cho chúng tôi biết, "hiện nay tên của bà được các nhà khoa học đặt tên cho một hợp chất quý hiếm từ rễ cây Hoàn Ngọc có tác dụng phòng ngừa các khả năng gây bệnh ung thư, HIV/ADSL và đăng ký bản quyền sang chế thương hiệ tại Cục Sở hữu trí tuệ Việt Nam. Tin vui của bà cũng là tin vui cho mọi người khi có thêm một sản phẩm quý chăm sóc sức khỏe.

Tháng 6/2007, Doanh nghiệp tư nhân Trà Hoàn Ngọc 7 Nga có đề nghị các nhà khoa học thuộc Phòng hóa Terpenes, Viện Hóa học, Viện Khoa học và Công Nghệ Việt Nam tiến hành một số công trình nghiên cứu nhằm phân lập những chất có trong lá và rễ cây Hoàn Ngọc.

Kết quả nghiên cứu phân lập của PGS.TS Nguyễn Văn Hùng và KS Nguyễn Thành Minh (Viện Hóa học – Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam) công bố vào tháng 6 năm 2008 cho thấy: Chiết xuất trong rễ cây Hoàn Ngọc có các hoạt chất sinh học có giá trị cao như: Lupeol; Lupenone; Betulin; Axit Pomolic... Đây là các chất đang được các nhà khoa học thế giới tìm kiếm và nghiên cứu sử dụng để sản xuất các dược phẩm có hoạt lực cao nhằm điều trị các bệnh viêm nhiễm, ung thư và HIV/AIDS.

Theo đó, chất Lupeol là tác nhân có tiềm năng

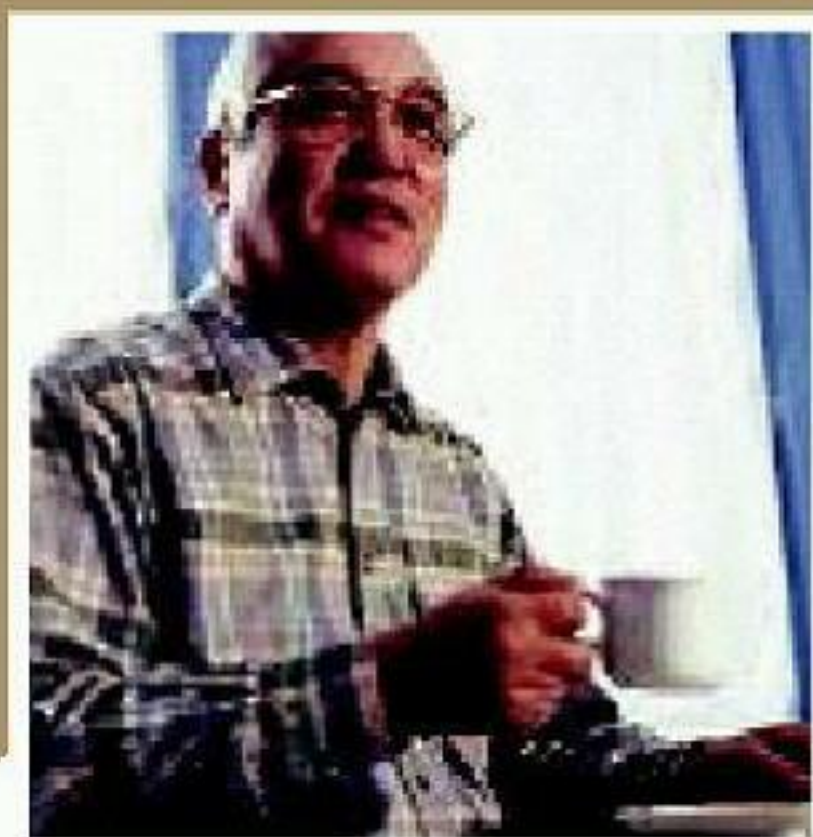
điều trị căn bệnh ung thư tuyến tụy, có khả năng thống chế quá trình tổng hợp thụ thể testosterone – một hormone kích hoạt sự phát triển các mô làm tác động chuyển hóa tăng lượng tế bào ung thư tuyến tiền liệt bị hủy diệt theo đường tín hiệu FAS. Nếu ở nồng độ thấp Lupeol có thể giết chết các tế bào khác có chung gốc như FAS – một trong ba cơ chế khởi động chương trình hủy tế bào ung thư. Chất Lupenone có khả năng kháng rất cao đối với loại virus đơn typ – 1. Đây là loại vi rút có thể khiến cho trẻ sơ sinh nhiễm bệnh viêm màng não, nhiễm khuẩn nội tạng, ở người lớn có khả năng từ 5 – 7% bệnh nhân viêm màng não. Chất Betulin theo các nhà khoa học Mỹ và Nga nghiên cứu: Là chất có khả năng ức chế HIV thâm nhập vào tế bào T bằng cách phong tỏa GP41 – một protein cần thiết của HIV giúp cho vi rút truyền bệnh vào tế bào lành. Betulin được chuyển hóa thành axit Betulinic là một hợp chất quý hiếm có khả năng ức chế khối u và ức chế HIV rất hiệu quả. Do vậy, các nhà khoa học khuyến bệnh nhân áp dụng liệu pháp hóa hay phóng xạ trị liệu được khuyến khích dùng thuốc chứa butelin và cư dân sinh sống tại các khu vực môi trường bị ô nhiễm rất cần để kháng miễn dịch. Chất Pomolic là chất có khả năng kháng lại cơ chế phá hủy tế bào bệnh trong chữa và điều

trị các khối u (MDR) trong cuộc chiến chống ung thư đang là căn bệnh nan giải của nhân loại.

Trước đó đã có công trình nghiên cứu của các nhà khoa học Nhật Bản của Đại học Nông nghiệp và Công nghệ Tokyo, Viện nghiên cứu Quốc tế về nông nghiệp Fuchu và Đại học Cần Thơ – Việt Nam, thì cây Hoàn Ngọc có khả năng phòng ngừa, chữa trị tới 25 loại bệnh cho con người. Trong đó có các loại bệnh như: Huyết áp cao, ung thư ruột, bệnh trĩ, viêm vú, viêm gan, viêm thận...

Những phân tích và thử nghiệm khoa học mới nhất đã cho thấy: Cây Hoàn Ngọc là một dược liệu quý hiếm tại Việt Nam mà Doanh nghiệp tư nhân Trà Hoàn Ngọc 7 Nga đã đầu tư nghiên cứu hoàn toàn có đủ cơ sở phòng chữa trị một số bệnh và mở ra một hướng mới trong nghiên cứu chế phẩm dược liệu chữa bệnh. Từ các phương pháp, hiệu quả chữa bệnh trong dân gian và kết quả nghiên cứu ứng dụng ban đầu của các nhà khoa học, Doanh nghiệp Trà Hoàn Ngọc 7 Nga (Tây Ninh) đã chế xuất thành công các sản phẩm từ cây Hoàn Ngọc uống giải khát và có tác dụng ngăn ngừa, chữa trị một số bệnh thông thường rất hiệu quả. Đây là sản phẩm dành cho mọi người làm quà tặng cho sức khỏe.

Tin vui không phải chỉ riêng đối với ông Tứ

Tăng tiết mồ hôi, một chứng bệnh không quá nguy hiểm đến tính mạng, nhưng để lại cho người bệnh nỗi ám ảnh về sự mặc cảm trong giao tiếp, bất tiện trong công việc và cảm giác khó chịu dai dẳng. Chính vì thế, nhiều người đã và đang tìm đến các phương pháp điều trị khác nhau, hy vọng chữa trị dứt điểm chứng bệnh này. Nhưng, thực tế nhiều người đành chấp nhận chung sống cả đời với chứng bệnh này, vì họ gặp rất nhiều trở ngại trong việc chữa trị. Tuy nhiên, thời gian gần đây, một số người đã may mắn tìm ra cách chữa trị hiệu quả căn bệnh này. Người mà chúng tôi muốn dẫn chứng ở đây là ông Nguyễn Ngọc Tứ, ở phòng 207 D5, phố Trung Tự, Q. Đống Đa, TP. Hà Nội.

Ông Tứ năm nay 79 tuổi - cái tuổi nó đuối xuân đi, nhưng chúng tôi vẫn nhận thấy ở ông một sự tinh anh và mạnh khỏe. Khi chúng tôi ghé thăm, ông đưa chúng tôi xem những ghi chép tỉ mỉ về diễn biến và quá trình điều trị bệnh tăng tiết mồ hôi.

Nhận tờ giấy với những dòng chữ ngay ngắn, rõ ràng, chúng tôi thật sự cảm phục về sự cẩn thận của ông.

Trong không khí thân tình, cởi mở, ông Tứ tâm sự với chúng tôi: "Tôi bị bệnh ra mồ hôi nhiều từ những năm 1960, vào thời gian tôi tham gia kháng chiến. Kể từ đó, dù mùa hè hay mùa đông, thời tiết nóng hay lạnh, từ sáng tới lúc đi ngủ, mồ hôi đều ra ướt đầm tay, chân, nách nhỏ thành giọt. Khi mồ hôi ra, tay chân và người rất lạnh, mùa hè thì không sao, nhưng đến mùa đông, dù mặc nhiều áo tôi vẫn thấy rét. Tình trạng đó kéo dài quanh năm, tôi cảm thấy rất bất tiện trong sinh hoạt, giao tiếp và ảnh hưởng đến sức khỏe".

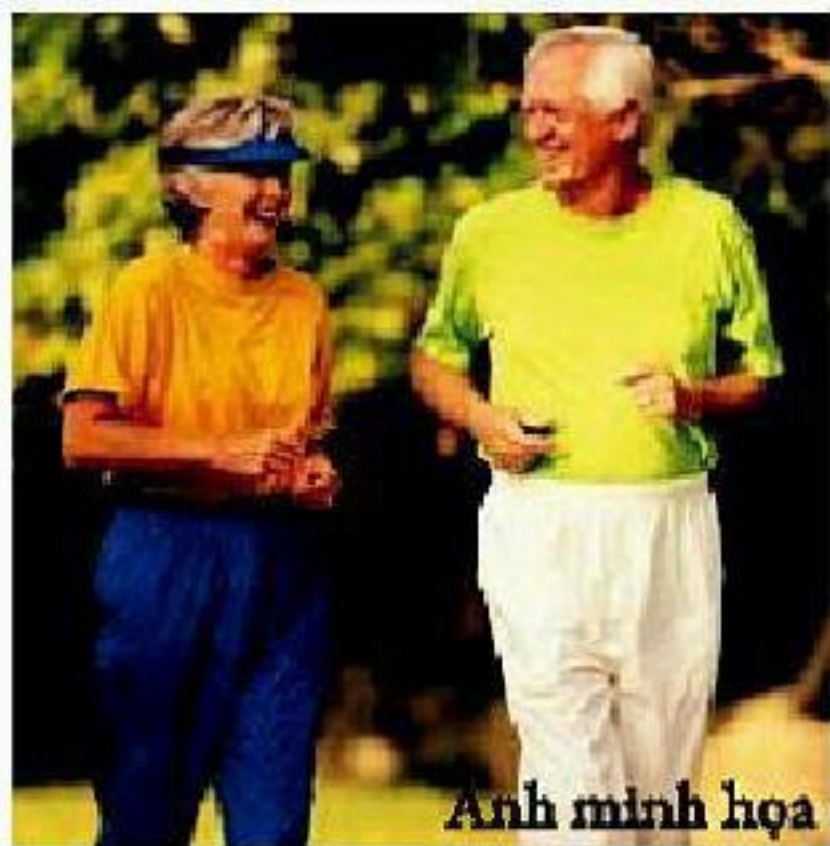
Khi chúng tôi hỏi "căn bệnh đó khó chịu thế, tại sao bác không tìm cách chữa trị sớm?", giọng ông chùng xuống: "Tôi rất muốn chữa trị, nhưng không biết thuốc gì hay nơi nào chữa bệnh này cả". Nhiều người cũng mách ông đi phẫu thuật cắt hạch thần kinh giao cảm, nhưng ông rất do dự, không muốn có sự can thiệp của dao kéo vào cơ thể. Khi hay tin, một đồng nghiệp bị chứng ra nhiều mồ hôi tay, chân đã phẫu thuật cắt hạch thần kinh giao cảm kể lại với ông rằng tuy bàn tay không

tiết mồ hôi nữa, nhưng lúc nào cũng thô ráp, nóng rất khó chịu. Từ đó, ông Tứ từ bỏ ý định cắt hạch thần kinh giao cảm.

Bảng đi một thời gian, đầu tháng 02/2009, qua báo *Sức khỏe và Đời sống*, ông biết đến sản phẩm Hòa Hãn Linh hỗ trợ điều trị chứng ra nhiều mồ hôi. Thấy sản phẩm ở dạng viên, dùng theo đường uống rất thuận tiện lại có nguồn gốc thảo dược an toàn, ông mua ngay và uống với liều cao nhất 9 viên/ngày. Sau khi uống 3 hộp, ông Tứ thấy bệnh ra mồ hôi giảm hẳn. Đến nay, ông đã uống được gần 3 tháng, về cơ bản mồ hôi không còn ra ở tay, chân nữa. Ông cho biết thêm: "trong tháng 04/2009, có 1 lần trở trời, tôi có ra mồ hôi, nhưng chỉ hơi dính ở tay và kéo dài 15 phút rồi lại khô". Kể đến đây, ánh mắt ông Tứ không dấu được niềm vui. Bởi, sau hơn 40 năm, cuối cùng ông Tứ cũng đã yên tâm sinh hoạt và làm việc mà không còn gặp trở ngại nào do chứng bệnh tăng tiết mồ hôi. Đây thật sự là một tin vui không chỉ đối với ông Tứ, mà với rất nhiều người đang phải chung sống với bệnh tăng tiết mồ hôi.

Thanh Xuân

(Theo báo *Giáo dục & Thời đại*, ngày 16/06/09)

Anh minh họa

Từng suy nghĩ mình không còn sống được bao lâu, thậm chí đã chuẩn bị hết mọi thủ tục chuyển giao tài sản, làm di chúc cho các con, nhưng lòng ham sống cùng những nỗ lực của bản thân đã giúp ông Nguyễn Hữu Chính, số nhà 52 ngõ 119 Giáp Bát – Hà Nội từng bước vượt qua căn bệnh tai biến mạch máu não (đột quỵ) của mình.

Tôi cứ tưởng mình ra đi từ tháng 5 năm 2008, cũng may bây giờ sức khỏe ổn định lại rồi! - Nụ cười cùng những lời tâm sự của ông Chính cứ hằn sâu trong tâm trí mặc dù tôi đã chia tay ông từ lâu.

...Đối lập với những ồn ào xô bồ của cuộc sống bên ngoài, không khí gia đình ông Chính thật ấm áp và rộn rã tiếng cười con trẻ. Phong thái điềm đạm, da dẻ hồng hào, cử chỉ thân thiện là ấn tượng đầu tiên tôi cảm nhận được khi tiếp xúc với ông Chính. Dù đã sắp bước sang tuổi 79

Tôi đã ngăn chặn thành công hiểm họa của đột quỵ

nhưng trông ông vẫn minh mẫn, khỏe mạnh và đặc biệt nói chuyện rất hài hước. Bác say sưa kể cho chúng tôi nghe về quá trình phát hiện bệnh cũng như điều trị của mình.

"Từ hồi đi kháng chiến, tôi bị huyết áp thấp, đồng thời nghiện thuốc lã và thuốc lá nặng, người đen sạm đi" - Ông Chính không tránh được cái lắc đầu ngán ngấm khi nói về những nguyên nhân sơ khai gây nên căn bệnh đột quỵ của mình.

"Thế bác bỏ thuốc lá khi nào?" - tôi quay sang hỏi ông. Giọng ông đều đều: "Năm 1995, tôi đi nội soi, và phát hiện bị xơ phế quản. Tôi phấn đấu hết sức mình và bỏ được thuốc lá. Từ đó tôi ăn được, ngủ được, cân nặng bỗng chốc tăng từ 62 lên 80 kg, vậy là tôi lại phải tìm phương cách chữa bệnh béo phì".

Ở tuổi như ông mà cân nặng cao như vậy đồng nghĩa với nhiều bệnh tật đe dọa. Và đến năm 2007, ông Chính có những biểu hiện thất thường: "Chuyện là như thế này, tôi đang ngồi xem ti vi, bỗng dưng tôi ngủ gật khoảng 1, 2 phút rồi lại tỉnh dậy. Hoặc đang nói chuyện mà tự nhiên tôi lại mất hết cảm giác trong vài giây. Tôi đọc sách báo, biết được đó là dấu hiệu của bệnh đột quỵ" - ông Chính chia sẻ.

Cho tới tháng 4 năm 2008: "Bác sĩ nói máu của tôi lên não không đều, cơ tim dày. Tôi lo sợ và tưởng sẽ "ra đi" nhanh nên vội vàng làm giấy tờ cần thiết để chuyển nhượng tài sản cho các con" - ông Chính nhớ lại sự cẩn thận và lo xa của mình khi ấy.

"Quá trình điều trị bệnh của bác như thế nào?" - Tôi nôn nóng. "Tôi tìm hiểu trên sách báo và được biết về thực phẩm chức năng Nattospes có tác dụng hỗ trợ điều trị, phòng ngừa đột quỵ từ giai đoạn sớm nên liền mua về uống ngay từ tháng 6 năm 2008 để ngăn chặn kịp thời mối hiểm họa của căn bệnh này. Chế độ ăn hàng ngày của tôi như sau: buổi sáng ăn mì, trưa ăn lưng bát cơm thôi, tối ăn canh mộc nhĩ đen. Tôi còn tập thể dục đều đặn để tăng cường sức khỏe. Cứ như vậy, trong hai tháng tôi từ 80kg xuống 74 kg. Đi khám lại, bác sĩ cũng ngạc nhiên và bảo sức khỏe của tôi đã tốt lên nhiều lắm".

Tiếp câu chuyện, ông hồ hởi: "Tôi không còn ngủ gật, đồng thời trạng thái mất cảm giác cũng đã hết. Tôi dùng Nattospes đều như vắt chanh từ đó đến nay, không dám bỏ ngày nào. Cũng nhờ phát hiện sớm và ngăn chặn đột quỵ ngay từ đầu nên sức khỏe của tôi đã ổn. Giờ tôi thấy trong người khoan khoái lắm" - Ông Chính mãn nguyện khi kể về sức khỏe hiện tại của mình. Ông cũng cho biết hiện tại huyết áp của ông đã ổn định. Đi chơi xa ông cũng không quên đem theo Nattospes để uống.

Chia tay ông Chính, chúng tôi thêm hiểu về nghị lực chiến thắng bệnh tật của một Đảng viên, một cán bộ hưu trí mẫu mực. Chúng tôi tin tưởng rằng với tình trạng sức khỏe tốt như vậy, ông sẽ luôn vui vẻ để tận hưởng cuộc sống tuổi già bên con bên cháu.

Kim Ngân

MANG ĐẾN NIỀM VUI CHO NGƯỜI MẮC BỆNH NGOÀI DA

Tim hiểu về người bệnh

Chị Diễm Phương ngụ tại 150/2/3 Nguyễn Trãi, Q.1 mắc bệnh nấm, chàm, mẩn ngứa dị ứng khi đến nhà thuốc **Bảo Thanh Đường 210 Lê Lai, Q.1, TP.HCM - ĐT: 08.39252818 - 0907566072** (Là đại diện của nhà thuốc **102 Trần Hưng Đạo, Quận Hoàn Kiếm, Hà Nội - ĐT: 04.39423585 - 0977.516228**) chỉ mới hết bệnh. Bà tiến sĩ Nguyễn Xuân Phương ở 179 Nguyễn Văn Hướng, P.Thảo Điện, Q.2 bị nấm tóc, ngứa, vướn tóc có rụng, nhiều gàu. Khi lấy thuốc uống, bôi của nhà thuốc đã hết bệnh.

Cần quan tâm và phát huy

Từ những người thực, bệnh thực, chúng ta đi sâu tìm hiểu: Đó là nhà thuốc có bề dày kinh nghiệm và uy tín, các lương y luôn đúc kết những kinh nghiệm quý. Từ cụ tổ Nguyễn Đăng Công Lập, lương y triều vua Thiệu Trị. Nay toàn bộ công nghệ triết tách, cô đặc, nấu chần không các dược liệu đông y, nhà thuốc phải nhập máy móc, công nghệ hiện đại từ Singapore, để tinh chế các loại thuốc bôi mà bệnh nhân khi dùng nhanh khỏi bệnh, hiệu nghiệm. Thí dụ: Điều chế lọ thuốc bôi chữa: chàm, vẩy nến, thật công hiệu, nhà thuốc phải qua cả một công đoạn triết tách như mỡ trăn, hoặc các dược liệu khác... Để khi bôi lên phần da hồng đỏ bệnh nhân thấy dễ chịu ngay. Bên cạnh đó đội ngũ lương y khép kín, từ việc trồng cây thuốc, thu hái sao tẩm cho nguồn thuốc luôn ổn định, chất lượng các vị thuốc được đảm bảo. Những bệnh nhân mãn tính thường rất khổ sở về căn bệnh của mình, khi tìm đến phương thuốc quý, vừa được các lương y tận tình khám bệnh, tư vấn miễn phí, họ vừa được chữa khỏi hẳn bệnh, không tái phát, giá cả phải chăng. Sở trường của nhà thuốc là chữa rất hiệu nghiệm. Đặc biệt với các bệnh như: **Nấm, Chàm, Lang ben, Viêm da, Viêm nang lông, Hôi nách, Eczema, Viêm chân tóc, Nấm bẹn, Nấm toàn thân, Bạc biến, Á sùng, Nấm tóc,...**

Ngoài sự nỗ lực không ngừng nghỉ của đội ngũ lương y giỏi. Nhà thuốc được bình chọn doanh nghiệp xuất sắc nhất qua mạng năm 2007. Người bệnh đến đây yên tâm, tin tưởng vào đội ngũ lương y chuyên nghiệp, phương thuốc độc đáo, mang đến niềm vui cho người bệnh. **NGUYỄN QUÝ - ĐOÀN TỬ**

CÁC ĐƯỜNG Y TẬN TÌNH KHÁM BỆNH TƯ VẤN MIỄN PHÍ

Bạn đọc ở xa khám miễn phí tại các chi nhánh:
Đà Nẵng: 60A Lê Hồng Phong ĐT: 0511. 3562037-0907566072
Nha Trang: 31 Nguyễn Thị Minh Khai ĐT: 058. 3522005,
Kiên Giang: 69 Hùng Vương, Rạch Giá ĐT: 077. 3947347
Website: www.baothanhduong.com

ÍCH TÂM KHANG

BẢO VỆ VÀ DUY TRÌ MỘT TRÁI TIM MẠNH KHỎE

Con người có thể sống thiếu một số cơ quan trong cơ thể như tai, mắt, tay, chân... nhưng không thể sống thiếu một trái tim. Điều này chứng tỏ tầm quan trọng không gì thay thế được của cơ quan đặc biệt này trong cơ thể. Tuy nhiên, có rất nhiều mối nguy cơ đe dọa trái tim - một trong số đó là căn bệnh suy tim.

Suy tim là tình trạng cơ tim ngày càng yếu đi và không thể bơm đủ máu đi nuôi các cơ quan trong cơ thể, không hút được máu đã thiếu oxy về tim, nên máu bị ứ lại, gây tình trạng phù nề, mệt mỏi, khó thở. Khi suy tim nặng, người bệnh cảm thấy khó thở mọi lúc mọi nơi, ảnh hưởng rất nghiêm trọng tới sức khỏe, sinh hoạt và lao động.

Suy tim thường xảy ra phần lớn ở những người ở độ tuổi trên dưới 50, người bị bệnh mạch vành, bệnh tim bẩm sinh, tăng huyết áp, rối loạn mỡ máu, tiểu đường,... ngoài ra, những người béo phì cũng rất dễ bị suy tim. Mục tiêu chủ yếu trong điều trị suy tim là giảm triệu chứng, làm chậm tiến trình suy tim và kéo dài tuổi thọ cho người bệnh. Theo y học hiện đại, điều trị suy tim thường sử dụng các nhóm thuốc như: Digitalis, ức chế men chuyển, chẹn beta, lợi tiểu, tùy theo nguyên nhân có thể phẫu thuật. Bên cạnh sự cải thiện nhanh triệu chứng, các phương pháp này cũng có nhiều hạn chế trong việc sử dụng của các bệnh nhân như: phần lớn phải được chỉ định và theo dõi chặt chẽ của các bác sĩ chuyên khoa, có nhiều phản ứng không mong muốn: gây ho (ức chế men chuyển), suy tim nặng hơn (chẹn beta liều cao), quá liều ngộ độc (digitalis), rất tốn kém và chứa đựng nhiều tai biến (phẫu thuật tim)... Những hạn chế này trong các cách tiếp cận hiện tại đang phần nào ảnh hưởng đến hiệu quả của việc phòng và điều trị suy tim.

Vậy, làm thế nào để bảo vệ và duy trì trái tim khỏe mạnh cho mỗi chúng ta?

Sự xuất hiện gần đây của một sản phẩm, đang thu hút được nhiều sự quan tâm và kỳ vọng của các bác sĩ và đông đảo những người đang có nguy cơ phải sống với một trái tim "có vấn đề", đó là sản phẩm thực phẩm chức năng (thực phẩm thuốc) Ích Tâm Khang, được kết hợp giữa y học cổ truyền và y học hiện đại, an toàn, bổ ích cho trái tim như: cao Natto (chứa Nattokinase), cao Đan sâm, cao Vàng đằng, L-carnitine, giúp giảm nhanh các triệu chứng suy tim, giúp phục hồi khả năng sinh hoạt, làm việc bình thường của bệnh nhân. Ngoài ra, Ích Tâm Khang còn giúp hỗ trợ điều trị các bệnh lý có thể dẫn đến suy tim như: tăng huyết áp, tăng mỡ máu, bệnh tim thiếu máu..., giúp làm chậm tiến trình suy tim. Đặc biệt, Ích Tâm Khang hỗ trợ kéo dài tuổi thọ cho bệnh nhân. Để đạt kết quả cao nhất, một đợt sử dụng Ích Tâm Khang nên kéo dài trung bình từ 4-6 tháng, sau đó dùng liều duy trì để củng cố sức khỏe của tim và phòng ngừa tái phát các triệu chứng.

Với mục tiêu giúp cho mọi người có thể bảo vệ và duy trì một trái tim hoàn toàn khỏe mạnh, Ích Tâm Khang mang lại niềm tin không chỉ cho những người đang mắc bệnh suy tim, mà với cả những người chưa mắc bệnh.

Hoàng Xuân Ba

Thông tin chi tiết về sản phẩm xin liên hệ.

Công ty Đông Tây: số 42A, ngõ 159,

phố Pháo Đài Láng, Q.Đống Đa – Hà Nội

ĐT: 04.3775.9865 – 04.3775.9866 – 0906.268.403

ẤM CHI VƯƠNG – CHÂN TAY KHÔNG CÒN LẠNH GIÁ

Vào mùa đông giá rét, bàn tay của chúng ta nếu không được giữ ấm thường bị lạnh. Nhưng nếu đôi bàn tay luôn lạnh giá một cách bất thường, cho dù được giữ ấm, thậm chí cả khi thời tiết ấm áp thì đó là những triệu chứng bất thường. Đó là tín hiệu của một số căn bệnh nguy hiểm mà chúng ta không ngờ tới.

Nguyên nhân, triệu chứng?

Chứng bệnh chân tay lạnh xuất hiện không phải hoàn toàn do thời tiết bởi vì cơ thể con người luôn tự điều chỉnh theo cơ chế phản ứng với các tác động bên ngoài. Tuy nhiên vì một lý do nào đó dẫn đến tuần hoàn máu trong cơ thể suy giảm, kéo theo việc cung cấp máu tới vùng ngoại vi, bàn chân, bàn tay cũng bị giảm theo, khiến người bệnh cảm thấy lạnh cóng, buốt giá. Chứng chân tay lạnh thường gặp ở phụ nữ, người cao tuổi; những người ăn uống kiêng khem, kém dinh dưỡng; hút thuốc lá, uống rượu nhiều; ngoài ra những người có tiền sử mắc các bệnh về tim mạch, tiểu đường, huyết áp thấp, suy tuyến giáp, viêm tĩnh mạch, hội chứng Raynaud, xơ vữa động mạch,... cũng thường bị chứng bệnh lạnh chân, tay. Đặc biệt, khi người bệnh lo lắng, căng thẳng, mệt mỏi thì bệnh sẽ càng nặng thêm.

Biểu hiện có thể nhìn thấy là bề mặt da bị bệnh tái nhợt hoặc trắng bệch, đôi bàn tay hoặc chân tê cóng, phù nề gây đau đớn. Bệnh nhân bị nhức nhối đến tê dại và các vùng da đó trở nên dày hơn khiến

việc cầm nắm, đi lại bị hạn chế. Với những bệnh nhân mắc cảm với thời tiết thì giá lạnh kéo dài có thể gây ra những biến chứng tai hại do các ngón tay ngón chân có thể bị hoại tử.

Phương pháp điều trị

Hiện nay, việc điều trị chứng chân tay lạnh theo Y học hiện đại vẫn chưa được rõ rệt. Do đó cả bệnh nhân và bác sĩ đều gặp khó khăn trong việc lựa chọn một giải pháp hiệu quả. Khác với Y học hiện đại, y học cổ truyền nhận thức chứng bệnh chân tay lạnh từ rất sớm. Theo y học cổ truyền, chứng bệnh này là do khí huyết kém lưu thông liên quan đến thận dương hư. Do vậy, việc điều trị là phải bổ thận dương, bồi bổ và tăng cường lưu thông khí huyết, làm ấm kinh mạch.

Dựa trên cơ sở lý luận, kinh nghiệm của y học cổ truyền, kết hợp với những nghiên cứu tác dụng dược lý mới nhất của các thành phần có nguồn gốc thiên nhiên, các nhà khoa học đã cho

ra đời thực phẩm chức năng Ấm Chi Vương. Đây là sự phối hợp toàn diện các thành phần nguồn gốc thiên nhiên có tác dụng tăng cường năng lượng cho tế bào (L carnitine, Niacin); giảm độ nhớt máu, (cao Natto), giãn mạch, cải thiện tuần hoàn (Niacin, cao Bạch quả), chống thiếu máu (Niacin, acid folic) và các dược thảo có tác dụng bổ thận (Dầu bào ngư, Quế nhục), dưỡng huyết, tăng cường lưu thông khí huyết, làm ấm kinh mạch (Nhân sâm, Bạch thược, Quế nhục) giúp làm giảm triệu chứng chân tay lạnh, bồi bổ khí huyết tăng cường sức khỏe, sức đề kháng cơ thể.

Ấm Chi Vương mang lại nhiều tín hiệu khả quan. Đây sẽ là một tin vui cho các bác sĩ và bệnh nhân đang ngày đêm phải chịu đựng cảm giác lạnh cóng, tê cứng khó chịu do chứng chân tay lạnh gây ra. Để đạt hiệu quả tốt nhất, bệnh nhân nên sử dụng sản phẩm theo từng đợt kéo dài từ 2-4 tháng.

Trần Văn Đoàn

Mọi thông tin chi tiết về sản phẩm xin liên hệ:

Hà Nội: **CÔNG TY TNHH DƯỢC PHẨM Á ÂU – AEROPHA.**

P.205 – Y2 – TT Bộ Y Tế - Ngõ 115 Núi Trúc – Kim Mã – Hà Nội.

ĐT: 04.38461530 - 04.37367519.

TP Hồ Chí Minh: **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN MIỀN NAM**

68/ 120 Đồng Nai – Phường 15 -

Quận 10 – TP HCM.

ĐT: 08.62647169 - 08.39770045

Website: <http://duocphamaau.com>

Sản phẩm có bán tại các nhà thuốc trên toàn quốc.

Sản phẩm này không phải là thuốc và không thay thế thuốc chữa bệnh

Khống chế chứng nhút nhát

Nguyễn Vũ Minh Trang

Chứng nhút nhát có thể chỉ là một phiền toái nho nhỏ mà người ta nên học cách kiểm soát một cách tự nhiên. Nhưng khi nó giam hãm cuộc sống của chúng ta, kéo đến hàng loạt nguy cơ về thể chất và tình cảm, sự nhút nhát trở thành một vấn đề sức khỏe, một căn bệnh cần được chữa trị, trước khi dẫn đến sự cô độc hay trầm cảm...

Đứt gãy

Mỗi người, trong cuộc sống đều phải đối mặt với một số tình huống khó khăn (trải qua một kỳ thi, phát biểu trước đám đông, trao đổi với người lạ...). Nhìn chung, thời gian và kinh nghiệm có thể làm biến mất sự nhút nhát. Nhưng khi xảy ra quá thường xuyên, chứng nhút nhát trở nên khó kiểm soát hơn rất nhiều.

Nguồn gốc của sự nhút nhát

Không nghi ngờ gì nữa, sự nhút nhát tồn tại ở rất nhiều người. Để tìm hiểu nguồn gốc của sự nhút nhát, người ta thường phải quay về thời thơ ấu. Một đứa trẻ lớn lên trong một gia đình mà ở đó nó được chăm sóc quá cẩn thận, được bảo vệ quá mức, sẽ cảm thấy rất nặng nề hay lạc lõng trong môi trường xã hội khi nó trưởng thành, tương tự với một đứa trẻ thiếu sự quan tâm, dạy dỗ khi phải chịu đựng những mâu thuẫn gia đình. Nói một cách ngắn gọn, những cá nhân có tâm hồn nhạy cảm sẽ bị tổn thương nặng nề trong cuộc sống bởi sự nhút nhát của mình.

Những biểu hiện

Nhìn chung, sự nhút nhát được thể hiện ra ngoài bởi sự sợ hãi, lo lắng và thiếu tự tin trong hoạt động giao tiếp với người khác. Nhưng nó cũng thể ẩn đằng sau những hành vi bạo lực mà nguyên

nhân đơn giản chỉ là sự thiếu niềm tin vào bản thân. Sự nhút nhát có những biểu hiện cả về sinh lý lẫn tâm lý. Ra nhiều mồ hôi, có cảm giác nghẹt thở, hay đỏ mặt (hoặc khuôn mặt tái nhợt), nói lắp, giọng nói ấp úng khó nghe, cơ bắp tê cứng dẫn đến những hành động vụng về, run rẩy... là những biểu hiện sinh lý phổ biến nhất ở những người mắc chứng nhút nhát. Về mặt tâm lý, người nhút nhát cảm thấy tê liệt, không có khả năng đáp lại những phản ứng dù là nhỏ nhất, bị nỗi sợ hãi chi phối. Họ từ chối giao tiếp, tự hạ thấp mình. Trong một số trường hợp đặc biệt, họ còn tưởng tượng rằng người khác sẽ làm đau họ và họ chẳng có yêu cầu gì đối với người khác, cũng chẳng thấy ai thú vị cả.

Chữa trị sự nhút nhát

Dưới góc độ y học, không có cách chữa trị hoàn toàn cho chứng nhút nhát, ngay cả khi người ta có thể ngăn chặn kịp thời những biểu hiện của nó. Tuy nhiên, để giảm bớt sự nhút nhát, có thể sử dụng liệu pháp hành vi - cách chữa trị có thể giúp bệnh nhân phát hiện những vết thương về mặt tâm hồn. Có thể áp dụng cho mọi lứa tuổi, phương pháp trị liệu này rất hiệu quả, cho phép bệnh nhân làm quen dần với những tình huống khác nhau trong sự tương tác với chuyên gia trị liệu. Cách làm này tập trung chủ yếu vào những

nguyên nhân gây ra vấn đề trong hành vi, chứ không phải những nguyên nhân vô thức. Ngoài ra, việc chơi thể thao, tham gia một số hội, nhóm để giao lưu và kết bạn cũng góp phần hạn chế sự cô độc, từ đó kiểm soát chứng nhút nhát. Đối với trẻ em, hành vi của cha mẹ rất quan trọng. Cha mẹ cần ủng hộ và khích lệ con cái ngay khi đứa trẻ mất tự tin vào bản thân mình, trong cuộc sống ở trường học và cuộc sống xã hội.

Có một cái nhìn tinh tế về bản thân

Chứng nhút nhát không phải là rào cản để thể hiện bản thân. Người ta đã chứng minh được rằng rất nhiều diễn viên, ca sĩ và người của công chúng đã sử dụng việc xuất hiện trên sân khấu để kiểm soát tốt hơn chứng nhút nhát từng làm họ sợ hãi.

Giao tiếp, tự thể hiện bản thân một cách không hạn chế và phức tạp, có thể con người ta sẽ có "nguy cơ" bị đặt vào những câu hỏi, bị nghi ngờ, không đồng tình và bị lộ cả những khuyết điểm. Song, đó cũng là cách để trao đổi, làm giàu những mối quan hệ với người khác và quan trọng nhất, đó là cách để được thừa nhận như một cá tính riêng biệt không trùng lặp với bất kỳ ai.

(Theo Isabelle Martin, *Doctissimo*)

MS: 325

Người hiệu trưởng đích thực

Những ai học cấp 3 thời ấy đều biết Hoàng Hỷ, Hiệu trưởng Trường cấp 3 Ngô Quyền, TP. Hải Phòng, là đồng tác giả của các bộ sách giáo khoa lịch sử; người am hiểu hơn chút thì biết thêm rằng Hoàng Hỷ thuộc dòng dõi một gia đình trí thức: giáo sư Hoàng Tuy, nhà giáo Hoàng Chung, đều là em nhà giáo Hoàng Hỷ.

Năm 1960, Trường cấp 3 Ngô Quyền, số lớp tăng vọt. Với đội ngũ giáo viên có trong tay, ông Hỷ cẩn thận nghiên cứu, chọn lựa đội ngũ các tổ trưởng chuyên môn và giáo viên chủ nhiệm. Ông biết trình độ các giáo viên trong các tổ chuyên môn không đồng đều, nên một mặt chủ động xếp thời khóa biểu cho tổ nào cũng có ít nhất một buổi trống trong tuần, không có giờ lên lớp, dùng buổi ấy làm buổi sinh hoạt tổ và ông thường sắp xếp thời gian đến dự, qua đó nắm tình hình các tổ; mặt khác, ông yêu cầu các giáo viên trong tổ phải có kế hoạch đi dự giờ lẫn nhau để trao đổi học hỏi kinh nghiệm, kế hoạch này được đưa vào trong kế hoạch thi đua. Ông cũng biết muốn dạy tốt phải có các thiết bị dạy học hỗ trợ, nhất là với các môn khoa học thực nghiệm; do vậy ông lên ngay kế hoạch xin xây dựng các phòng thí nghiệm kèm các phòng học bộ môn. Vào thời điểm ấy, Trường cấp 3 Ngô Quyền nằm trong những trường cấp 3 đầu tiên xây phòng thí nghiệm và phòng học bộ môn phục vụ giảng dạy và học tập. Ông thành lập hệ thống chủ nhiệm khối, hệ thống phó chủ nhiệm để lôi kéo hầu hết giáo viên đều phải làm công tác chủ nhiệm. Các giáo viên chủ nhiệm, phó chủ nhiệm phải có kế hoạch công tác từng học kỳ, ngoài việc theo dõi học sinh học tập trên lớp, còn phải chủ động nắm hoàn cảnh gia đình học sinh, việc học tập của học sinh ở nhà. Mỗi giáo viên chủ nhiệm phải lên kế hoạch đến thăm gia đình học sinh mỗi năm học ít nhất một lần, phải theo dõi, phân loại học sinh; với các học sinh gọi là "cá biệt" phải có kế hoạch riêng giúp đỡ. Ông cũng thường dành thời gian đến dự giờ sinh hoạt lớp ở một vài lớp để nắm tình hình thực tế.

Ông đề ra yêu cầu nghiêm ngặt cho văn phòng nhà trường là phải ghi chép, bảo quản các tư liệu về giáo viên, học sinh cẩn thận. Đã ghi điểm tổng kết vào sổ điểm gốc

của trường cấm không được sửa chữa nữa; trường hợp đặc biệt cần sửa lại thì phải báo cáo lý do, được ông chấp thuận mới được sửa và giáo viên phải ký tên xác nhận trước sự chứng kiến của ông. Ông làm chặt như vậy để tránh tình trạng xin điểm. Ngoài việc duy trì sổ ghi dấu bài giúp cho việc quản lý giờ lên lớp cũng như sự chuyên cần đi học đều đặn của học sinh, ông còn yêu cầu văn phòng lập sổ lưu trữ về học sinh. Nhờ sổ này, bất kỳ học sinh nào từng theo học ở trường, về sau giả sử bị thất lạc học bạ, giấy tờ, có thể đến trường xin giấy chứng nhận, cán bộ văn phòng chỉ việc giở cuốn sổ này ra tra cứu, sẽ có thể cấp cho ngay.

Thông qua Ban Chấp hành Công đoàn và Ban Chấp hành Đoàn trường, ông cho tổ chức tập thể dục giữa giờ hàng ngày vào giờ nghỉ giải lao 15 phút. Đến giờ này, khi tiếng trống vang lên, đồng thời tiếng nhạc hiệu thể dục cũng ngân nga. Toàn thể giáo viên và học sinh ủa ra khỏi các lớp, nhanh chóng xếp thành hàng ngũ theo từng lớp ở ngoài sân trường. Hàng năm, có thi biểu diễn thể dục giữa các lớp, xếp thứ hạng và có khen thưởng. Ông cũng khuyến khích thành lập đội diễn kịch, đội bơi của trường, các đội bóng đá, bóng chuyền, bóng rổ ở các lớp, cho tổ chức thi đấu giao hữu giữa các lớp vào các buổi chiều, sau giờ học hay vào ngày chủ nhật; đồng thời cho tuyển những học sinh chơi hay, thành lập các đội bóng của trường, đi thi đấu với các trường bạn. Các đội bóng này được nhà trường chi tiền bồi dưỡng mỗi khi đi thi đấu để động viên các em. Chính tôi là người được ông tin nhiệm cử làm tổng phụ trách thể dục thể thao toàn trường. Tôi còn nhớ năm 1961, thị xã Hòn Gai mở đại hội thể dục thể thao, gửi công văn mời thành phố Hải Phòng cử cho một đội bóng đá, một đội bóng chuyền nam, một đội bóng chuyền nữ ra thị xã thi đấu giao hữu, Sở Thể dục thể thao Hải Phòng đã hội ý với Sở Giáo dục, đề nghị cử 3 đội bóng của Trường Ngô Quyền đại diện thành phố ra thị xã Hòn Gai.

Phong trào văn nghệ phát triển mạnh, lớp nào cũng đua nhau tập văn nghệ vào các buổi sinh hoạt lớp; nhà trường cũng lập một đội đồng ca do một giáo viên Văn là anh Nguyễn Huy Diễm phụ trách. Tôi còn

nhớ vào năm 1961 hay 1962, anh Diễm cho các em dựng bản hợp xướng "Bài ca người chiến sĩ biên thùy" của nhạc sĩ Tô Hải, các em biểu diễn rất hay, đã được Đài Tiếng nói Việt Nam về tận nơi thu thanh, đưa lên sóng trong tiết mục "Khắp nơi ca hát". Cá nhân có tài năng cũng được quan tâm: em Phạm Ngọc Lâm, học sinh lớp 10D, đã được phép tổ chức một buổi triển lãm các tác phẩm hội họa của mình ngay tại trường trong một buổi tổng kết cuối năm, được thầy và bạn vô cùng tán thưởng. Phải chăng một phần cũng nhờ được quan tâm khuyến khích ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường mà sau này nhiều em thành đạt, trở thành những nhà văn, nhà thơ, nhà biên kịch, đạo diễn điện ảnh... có tiếng như nhà văn Trung Trung Đình, nhà thơ Tô Hà (đã quá cố), nhà thơ Phạm Văn Ngà - nguyên giám đốc Nhà xuất bản Hải Phòng, nhà quay phim kiêm đạo diễn Phạm Xuân Nhân, nhà biên kịch điện ảnh kiêm đạo diễn Đào Trọng Khánh...

Về giáo dục lao động, ông cho thành lập xưởng trường đặt ngay trong trường, liên hệ với Nhà máy Điện, Nhà máy Toa xe, Nhà máy Xi măng... mua lại các máy điện, máy tiện, máy phay... cũ, nhờ các nhà máy cử công nhân đến dạy học sinh tiện, phay, quần mô tơ... Nhiều trường khác ở Hải Phòng cũng muốn học tập làm như Trường Ngô Quyền, song không làm được. Trước thực tế ấy, Sở Giáo dục quyết định thành lập xưởng trường chung, xưởng trường Ngô Quyền dành giải thể, máy móc được nhập vào xưởng trường chung của Sở Giáo dục.

Ông Hỷ cũng rất quan tâm đến việc giáo dục truyền thống, tổ chức xây dựng Phòng truyền thống nhà trường, cử giáo viên phụ trách là anh Nguyễn Như Cách, giáo viên Sử. Chính ông đã gợi ý nên coi các trường trước đây đã từng đóng trên địa bàn Trường Ngô Quyền hiện nay như các trường Bonnan, Bình Chuẩn là thuộc truyền thống Trường Ngô Quyền. Ông cho sưu tầm các tài liệu cũ có liên quan đến các trường này, gửi thư liên hệ với một số học sinh cũ hiện lúc ấy còn sống, đang nắm những cương vị cao như các đồng chí Nguyễn Văn Linh, Lưu Văn Lợi, Văn Cao, Nguyễn Đình Thi..., mời các đồng chí ấy về dự hội trường thường được tổ chức vào tháng 5, lấy gương

MỜI BẠN THAM GIA CUỘC THI **SOI GUƠNG HAI TỐT**

I. CÙNG ĐỌC KÝ DỰ THI: NGƯỜI HIỆU TRƯỞNG ĐÍCH THỰC

Thầy hiệu trưởng Hoàng Hỷ đã có cách tổ chức lực lượng hợp lý nhất, để phát huy sở trường của mỗi cá nhân giáo viên, hình thành sức mạnh của một tập thể mà không cá nhân nào có được: "biết trình độ các giáo viên trong các tổ chuyên môn không đồng đều... ông chủ động xếp thời khóa biểu cho tổ nào cũng có ít nhất một buổi trống trong tuần, không có giờ lên lớp, dùng buổi ấy làm buổi sinh hoạt tổ... ông yêu cầu các giáo viên trong tổ phải có kế hoạch đi dự giờ lẫn nhau để trao đổi học hỏi kinh nghiệm". Với Hiệu trưởng Hoàng Hỷ, Ngô Quyền không chỉ là ngôi trường dạy tốt học tốt, mà còn là xưởng thợ, phòng triển lãm tranh, nhà hát, sân vận động, lò đào tạo vận động viên, khung cửa ngoại giao...

1. Nhờ đâu thầy Hoàng Hỷ có thể thực hiện "khối lượng công việc đồ sộ" như bút ký đã nêu?

2. Bút ký không chỉ nêu tên thầy Hoàng Hỷ, mà đưa cả một danh sách những người được thầy Hỷ tổ chức, bằng nhiều cách thành lực lượng giáo dục, sức mạnh giáo dục của Trường Ngô Quyền. Với danh sách này, tác giả muốn nói điều gì?

5 bạn đọc trả lời hay và sớm nhất sẽ nhận giải thưởng *Soi gương hai tốt*. Kết quả SGHT 869 công bố ở TGM 873 ra ngày 15/2/2010.

II. BẠN ĐỌC NHẬN GIẢI SOI GUƠNG HAI TỐT TGM 865: QUÀ TẶNG CÔ GIÁO

1. NGUYỄN THỊ NGỌC XUÂN, Trường Tiểu học Xã Phan, huyện Dương Minh Châu, Tây Ninh: Đọc truyện ngắn này, tôi thật sự xúc động trước tình cảm của một cô bé học trò với món quà nghèo: "một con gà nhép, vàng như năm tơ", món quà nhỏ bé nhưng là món quà "sạch" không tính toán vụ lợi như ai "mua cả quần áo lẫn bút chì màu" để rồi mua luôn người "ngày mai cậu đi sớm, mang vở toán cho tớ chép bài". Rõ ràng trò chơi hồi lộ, tham nhưng đã bắt đầu ngay tại sân một trường tiểu học, nếu cô giáo

không kịp thời ngăn chặn, nó sẽ hình thành thói quen xấu. Thật đáng sợ!

2. KIỀU ĐĂNG LỢI, Đội phòng chữa cháy Hà Đông, Hà Nội: Đọc truyện, gặp người thầy cao tay như bà mẹ dạy học kia, tôi thấy tin tưởng vào tương lai. Sẽ có nhiều hơn một cô bé Cúc biết dành trọn tình yêu thương và sự kính trọng đối với người thầy của mình. Những đóa cúc với món quà "con gà nhép, vàng như năm tơ" sẽ như con gà biết đẻ trứng vàng, biết thanh lọc khỏi cơ thể mình những ham hố đời thường, vượt qua những cám dỗ tầm thường để trở thành những người con biết sống với tận cùng yêu thương, biết chiến đấu cho tận cùng lý tưởng.

3. TRẦN VĂN MẬU, IC quán y, Khu tập thể Nguyễn Công Trứ, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội: Nếu phải chọn một nhóm từ trong truyện để giải đáp câu hỏi tham nhưng là gì của một trẻ tiểu học, tôi chọn nhóm từ: "Là tham lam, là thích những thứ không phải của mình". Đây là một định nghĩa dễ hiểu. Tham nhưng là tham, đơn giản vậy thôi, nhưng tham đến mức âm mưu chiếm đoạt những thứ không phải của mình. Tôi rất tán thành khi TGM liên hệ truyện này với đề án mới được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt ngày 2/12/2009 về việc đưa nội dung chống tham nhũng vào giảng dạy trong trường học.

4. TRỊNH THỊ THU, 4 ngách 10, ngõ 99 Trần Quang Khải, TP. Nam Định: Cúc - em học sinh đen xấu học kém bỗng hiện ra như một vầng sáng trong truyện nhờ sự phản quang, rất tương trưng của con gà thật "vàng như năm tơ". Chính những sợi vàng này - như lời bà giáo trong truyện - là gia sản của em Cúc, em đã tặng để thể hiện sự trân trọng chứ không để trao đổi. Những tơ vàng hôm nay sẽ dệt nên thế giới ngày mai.

5. NGUYỄN HỌC HẢI, 18/8 Ngõ Thới Nhậm, P.7, Q.3, TPHCM: "Con gà nhép, vàng như năm tơ" được cả hai mẹ con cô giáo sử dụng như một đồ dùng dạy học. Người mẹ đã dùng nó làm hình ảnh đối lập với những gì là xấu xa, đen tối, thâm hiểm thuộc về tham nhũng để dạy con mình. Và đến lượt con, hình ảnh ấy, tư tưởng ấy được truyền tụng. Hình ảnh con gà vàng đẹp thật, nhưng mong manh quá, yếu đuối quá. Lại đơn thương độc mã. Nó có lớn thành gà đá trong hiệp đấu sinh tử chống tham nhũng?

sáng của học sinh cũ để giáo dục học sinh hiện tại. Đồng chí Nguyễn Văn Linh bận việc, không về được, song có biên thư cho nhà trường. Hội trường Ngô Quyền được bắt đầu thành lập và tổ chức hàng năm cũng chính từ thời ông, về sau thành nề nếp.

Ông còn thiết lập quan hệ với Trường Lidixê ở Tiệp Khắc, tổ chức cho học sinh viết thư giao lưu với học sinh trường này, nhằm giáo dục tinh thần quốc tế vô sản cho học sinh. Riêng cá nhân tôi có một kỷ niệm đặc biệt, năm 1963, tôi đang là chi hội trưởng Chi hội Phổ biến khoa học kỹ thuật Trường Ngô Quyền kiêm ủy viên Ban Chấp hành Thành Hội, ông Hỷ đã thuyết phục Chi bộ, Ban Giám hiệu, Công đoàn và Đoàn Thanh niên mời tôi, cùng tham gia sinh hoạt "Bộ

tử" để cùng hoạch định kế hoạch hàng tháng của trường, biến "Bộ tử" - Ban Giám hiệu, Đảng, Đoàn, Công đoàn thành "Bộ ngũ"!

Do biết cách dùng người, đối nhân xử thế bằng tấm lòng trung hậu, ông Hoàng Hỷ đã tập hợp được một đội ngũ giáo viên có tâm huyết, có năng lực, có lòng yêu nghề. Về Văn có các anh Phan Tích Lương, Ngô Xuân Huy (em ruột nhà thơ Xuân Diệu), Nguyễn Huy Diễm..., về Sử có các anh Trần Học Hải, Nguyễn Như Cách..., về Địa có các anh Lê Mạnh Giao, Vũ Trọng Huỳnh..., về Nga văn có anh Nguyễn Đình Thái, chị Hoàng Thị Nguyệt..., về Toán có các anh Trần Quốc Diễm, Phạm Riêm, Lương Văn Tiên, Hồ Ngọc Đại..., về Lý có các anh Nguyễn Minh Vũ, Nguyễn Văn Tiệp..., về Hóa

có các a
Văn..., v
Hoàn...
Lược l
khối lượ
nhà giáo
trong 6 t
Quyển, v
việc lớn
của một
đích thự

Tiếng lóng trong Việt ngữ hiện đại

Tiếng lóng là một thực tế đầy sinh động mà hầu như bất kỳ ngôn ngữ nào trên thế giới đều có, dù muốn hay không.

Phanxipăng

Sơ lược về tiếng lóng

Văn hào Pháp Victor Hugo (1802-1885) từng chủ ý sử dụng tiếng lóng trong tác phẩm *Le dernier jour d'un condamné* (Ngày cuối cùng của một tử tù, 1828), thậm chí còn dành hẳn cả quyển VII trong phần thứ tư của bộ tiểu thuyết đồ sộ nổi tiếng *Les Misérables* (Những người khốn khổ, 1861) để bàn luận về tiếng lóng.

Victor Hugo nhận định: "Tiếng lóng là gì? Nó là quốc gia, đồng thời là quốc âm; đó là một đánh cắp dưới hai hình thức: nhân dân và ngôn ngữ. (...) Tiếng lóng vừa là một hiện tượng văn học, vừa là một kết quả xã hội. Tiếng lóng, căn bản, là gì? Tiếng lóng là ngôn ngữ của khốn cùng. (...) Mọi nghề, mọi nghiệp, có thể mọi ngẫu nhiên của hệ thống xã hội và hết thảy các hình thức của trí tuệ, đều có tiếng lóng của nó. Về phương diện thuần túy văn học, nghiên cứu tiếng lóng có thể là kỳ thú hơn nhiều khoa học khác" (bản dịch của Huỳnh Lý, Vũ Đình Liên, Lê Trí Viễn, Đỗ Đức Hiếu - NXB Văn học, Hà Nội, 1977).

Ngày nay, trong nhiều giáo trình ngôn ngữ học đại cương, tiếng lóng là nội dung không thể thiếu ở chuyên đề từ vựng học. Trong các hội nghị, hội thảo khoa học, chẳng hạn hội nghị *Giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt về mặt từ ngữ* được tổ chức quy mô vào tháng 10/1979, một số báo cáo về nghiên cứu tiếng lóng đã thu hút sự quan tâm của khá nhiều người. Cho đến nay, tồn tại nhiều cách cắt nghĩa, phân loại và đánh giá khác nhau về tiếng lóng.

Tiếng lóng ghi bằng chữ Anh, Ý, Đan Mạch, Na Uy, Tây Ban Nha là slang; Pháp - argot; Thổ Nhĩ Kỳ - argo; Bồ Đào Nha - gíria; Ba Lan - gwara; Hà Lan - straattaal; Séc - kolokvializmus; Đức - Umgangssprache; Nga - сленг; Nhật - 俗語; Hoa là 俚語, được phát âm Hán Việt thành lý ngữ.

Tiếng lóng được các từ điển định nghĩa

Ảnh: Ngọc Minh

ra sao? *Từ điển Việt Nam* của Ban Tu thư Khai Trí (Sài Gòn, 1971) giải thích: "Thứ tiếng dùng riêng với nhau trong một bọn, một hạng người cùng nghề". *Từ điển tiếng Việt* do Hoàng Phê chủ biên (Hà Nội, 1992) cắt nghĩa: "Cách nói một ngôn ngữ riêng trong một tầng lớp hoặc một nhóm người nào đó, nhằm chỉ để cho trong nội bộ hiểu được với nhau mà thôi". *Từ điển Le Petit Larousse illustré* (Paris, 1993) viết: "Từ vựng riêng biệt của một nhóm, một nghề, hoặc một giai tầng xã hội". *Advanced learner's English dictionary* (London, 1993) nêu: "Các từ, cụm từ rất thân mật, không nghi thức, thường dùng trong lời nói, nhất là những người cùng một nhóm xã hội, làm việc cùng nhau và không được xem là thích hợp cho những bối cảnh nghi thức, cũng như chẳng thể sử dụng lâu dài". *Hiện đại Hán ngữ từ điển* (Bắc Kinh, 1998) ghi: "Những phương ngôn thô tục hoặc lưu hành hạn hẹp".

Qua loạt định nghĩa văn gọn và phổ thông ấy, một số yếu tố đặc trưng của tiếng lóng đã bộc lộ: 1. Là loại khẩu ngữ đặc thù, dùng để giao tiếp phi chính thức trong một phạm vi xã hội hạn chế. 2. Hoàn toàn thuộc lĩnh vực từ vựng và mang tính lâm thời, bất ổn định.

Tuy nhiên, loạt từ điển vừa dẫn không phân biệt tiếng lóng với biệt ngữ và tiếng nghề nghiệp.

Biên soạn *Giáo trình Việt ngữ* (Tập II: Từ hội học - NXB Giáo dục, Hà

Nội, 1962), tác giả Đỗ Hữu Châu khẳng định: "Tiếng lóng (argot des déclassés) bao gồm một số từ bí hiểm để che giấu tư tưởng của người nói, không cho nhiều người ngoài tập đoàn xã hội của mình biết". Cũng giáo sư (GS) Đỗ Hữu Châu, với giáo trình *Từ vựng - ngữ nghĩa tiếng Việt* (NXB Giáo dục, Hà Nội 1981), lại chỉ ra: "Tiếng lóng

bao gồm các đơn vị từ vựng thuộc loại thứ hai trong biệt ngữ, tức là những tên gọi "chống lên" trên những tên gọi chính thức. Hiện tượng tiếng lóng là phổ biến đối với mọi tập thể xã hội. Hầu như tất cả các tập thể xã hội nào đã có cái gì chung về sinh hoạt hay về sản xuất, làm việc, thì đều có những tiếng lóng của riêng mình. (...) Do nhiều động lực khác nhau, như do ý muốn 'tự bộc lộ' cái về riêng của tập thể mình, do muốn gây được những sự chú ý đặc biệt, muốn che giấu những điều mà những người ngoài tập thể không nên biết, muốn biểu thị thái độ một cách mạnh mẽ, mà hàng ngày hàng giờ trong các tập thể xã hội đều xuất hiện tiếng lóng. Những tiếng lóng này rất "phù du", không hệ thống, lẻ tẻ, xuất hiện rồi mất ngay".

Một số nhà nghiên cứu như Lưu Văn Lăng và Hoàng Thị Châu liệt tiếng lóng vào loại không tốt đẹp vì phạm vi lưu hành "là trong đám người làm những nghề bất lương, bị xã hội ngăn cấm như bọn cờ bạc bịp, bọn ăn cắp, bọn buôn lậu". Sách *Ngôn ngữ học: khuynh hướng - lĩnh vực - khái niệm* của nhiều soạn giả (NXB Khoa học xã hội, Hà Nội, 1994) còn cho rằng: "Khác biệt ngữ, tiếng lóng có nghĩa xấu".

Thực tế, ở một số trường hợp, khó phân lập rạch ròi ranh giới giữa tiếng lóng với biệt ngữ và tiếng nghề nghiệp. Do đó, năm 1996, nhà nghiên cứu Da Zhaomin

(Tại Triệu Dân) của Trung Quốc để xuất lỗi gọi khác: *ấn ngữ / ám ngữ / hắc thoại*. Tác giả này lại chia ra 2 loại lớn là “ấn ngữ nghề nghiệp” và “ấn ngữ giang hồ”. Nếu thế thì cũng chưa rành mạch!

Một thực tế nữa: chưa hẳn tiếng lóng “chỉ thuộc bọn người xấu”, càng không thể là “ngôn ngữ dưới đáy xã hội”. GS Đỗ Hữu Châu từng nêu ví dụ về tiếng lóng của sinh viên một thời. Như *mẹ đốp* trở các nữ sinh đáo để, *nhuận sắc* là đẹp một cách tươi mát, *ngỗng* chỉ điểm 2, *gậy* - điểm 1, *trứng* - điểm 0.

Tùy quan niệm rộng hẹp mà có những cách nhìn nhận khác nhau về tiếng lóng đối với công cuộc giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt hiện nay.

Tiếng lóng với ngôn ngữ toàn dân

Từ đầu thế kỷ 20, tiếng lóng Việt Nam đã được nhiều học giả trong lẫn ngoài nước chú ý nghiên cứu. Một trong những công trình đầu tiên là của J. N. Cheon, mang tiêu đề *Largot annamite* (Tiếng lóng Việt Nam) đăng trên BEFEO (Bulletin de l'Ecole Française d'Extrême-Orient - Tập san Trường Viễn Đông Bác Cổ) năm 1905. Ứng Hòe Nguyễn Văn Tố (1889-1947) từng có khảo luận *Largot annamite de Hanoï* (Tiếng lóng Việt Nam ở Hà Nội) công bố năm 1925. Nhiều chuyên gia Việt ngữ học thời gian qua cũng dành công sức nghiên cứu tiếng lóng. Đến nay, nhìn nhận hiện tượng ngôn ngữ đặc thù này, tồn tại 2 quan điểm trái ngược nhau.

Một quan điểm cho rằng tiếng lóng là hiện tượng không lành mạnh trong ngôn ngữ, chỉ tồn tại ở xã hội có giai cấp, vì vậy phải triệt để chống tiếng lóng và kiên quyết gạt tiếng lóng ra khỏi ngôn ngữ văn hóa. Đây là ý kiến của Nguyễn Văn Tu và Nguyễn Kim Thân từng trình bày qua các tác phẩm *Từ và vốn từ tiếng Việt hiện đại* (NXB Đại học và Trung học chuyên nghiệp, Hà Nội, 1976), *Tiếng Việt trên đường phát triển* (NXB Khoa học xã hội, Hà Nội, 1982). Hai nhà nghiên cứu này cho rằng tiếng lóng “không có tác dụng tích cực, không làm giàu thêm ngôn ngữ toàn dân”.

Quan điểm khác thì đề nghị chấp nhận tiếng lóng tốt, tích cực, nhằm bổ sung vào ngôn ngữ toàn dân. Đây là ý kiến của Trịnh Liễn và Trần Viết Chánh phát biểu tại hội nghị khoa học *Giữ gìn sự trong*

sáng của tiếng Việt về mặt từ ngữ được tổ chức ở Hà Nội năm 1979. Đồng quan điểm ấy, Nguyễn Thiện Giáp soạn sách *Từ vựng học tiếng Việt* (NXB Đại học và Trung học chuyên nghiệp, Hà Nội, 1985) đã đặt tiếng lóng trong mối quan hệ với toàn bộ lớp từ tiếng Việt, rồi cho rằng chỉ nên lên án những tiếng lóng thô tục; còn loạt tiếng lóng không thô tục là tên gọi có hình ảnh của sự vật hoặc hiện tượng nào đó thì đủ khả năng phổ biến và thâm nhập dần vào ngôn ngữ toàn dân. Sách này còn khẳng định tiếng lóng là một phương tiện được dùng để khắc họa tính cách và miêu tả hoàn cảnh sống của nhân vật trong các tác phẩm văn học nghệ thuật. Ấy cũng chính là điều mà nhiều nhà nghiên cứu về tu từ học (rhétorique / rhetoric) và phong cách học (stylistique / stylistics) cũng như nhiều nhà thơ, nhà văn, nhà báo quan tâm tìm hiểu để khéo léo vận dụng.

Học giả Nguyễn Hiến Lê (1912-1984) rất hữu lý khi nhận xét rằng đọc *Truyện Kiều* của Nguyễn Du, thấy một trong những đoạn hay nhất chính là lời thoại độc địa phát ra từ miệng Tú Bà lúc *mụ nổi tam bành mụ lên* trước giai nhân Thúy Kiều: *Này này sự đã quả nhiên, / Thời đà cướp sống chồng mình đi rồi! / Bảo rằng đi dạo lấy người, / Dem về rước khách kiếm lời mà ăn. / Tuồng vô nghĩa ở bất nhân, / Buồn mình trước đã tấn mần thử chơi. / Mâu hổ đã mất đi rồi, / Thôi thôi vốn liếng đi đời nhà ma! / Con kia đã bán cho ta, / Nhập gia phải củ phép nhà tao đây. / Lão kia có giờ bài bầy, / Chẳng vắng vào mặt mà mày lại nghe. / Cớ sao chịu tốt một bề, / Gái tơ mà đã ngựa ghề lăm sao! Rõ ngôn ngôn tiếng lóng của giới buôn bán son ở Việt Nam vào thế kỷ 19. Ví thay đi dạo, rước khách, buồn mình, mâu hổ, bài bầy, chịu tốt, ngựa ghề, chơi, vắng bằng loạt từ ngữ “nghiêm chỉnh”, ắt đoạn lục bát vừa dẫn không chỉ mất hay mà còn hỏng bét!*

Tương tự như thế, nếu thiếu tích lũy vốn tiếng lóng phong phú để sử dụng phù hợp, làm sao bao tiểu thuyết - phóng sự của Vũ Trọng Phụng (1912-1939) cuốn hút độc giả? Từ tác phẩm *Cạm bẫy người* viết năm 1933, nhà báo kiêm nhà văn họ Vũ đã “đưa ra ánh sáng” cả lô tiếng lóng chính hiệu cỡ bạc bịp thuở nọ: *mòng, mềng, bắt, viên đạn, hòn đạn, của, lộ tẩy,*

cản, quých, v.v. Đến các cuốn *Kỹ nghệ lấy Tây* (1934), *Số đỏ* (1936), *Làm đi* (1936), *Lục xì* (1937), Thiên Hư Vũ Trọng Phụng trình thêm cả loạt “ấn ngữ giang hồ” mà công chúng bình thường khó hiểu nổi ý nghĩa: *chạy làng, chánh, chúa, hoa đào, ngày phiên, trò, xé giấy*, v.v. Cũng xuất bản giai đoạn đó, *Bỉ vỏ* của Nguyễn Hồng (1918-1982) là thiên tiểu thuyết đã chứa đựng một lượng lớn tiếng lóng - từ tiêu đề cho tới nội dung, thậm chí nhiều câu được vận về khiến bạn đọc dễ nhớ: *Không vòm, không sộp, không te, / Niềng mùn không có, ai mê nổi gì? Bỉ vỏ là à ăn cắp. Vòm là nhà. Sộp là giàu sang, hào phóng. Te là xinh đẹp. Niềng mùn là một trịnh nhỏ, tức nửa xu.*

Trong số tiếng lóng từng lưu hành, giờ đây có bao nhiêu đơn vị từ vựng trở nên quen thuộc và đi vào ngôn ngữ phổ thông? Chắc chắn không ít. GS Đỗ Hữu Châu đã trưng dẫn cả loạt tiếng lóng được chấp nhận gia nhập vào vốn từ ngữ chung như *ba hoa, lộ tẩy, nguội điện, cổ lỗ sĩ, gao, phe phẩy*... Tra cứu các từ điển tiếng Việt hiện đại, chẳng hạn *Từ điển từ mới tiếng Việt* do Chu Bích Thu chủ biên (NXB TP.HCM, 2002), chúng ta thấy muôn tiếng lóng hiện hữu.

Tiếng Việt, cùng bao ngôn ngữ khác, luôn cần được cộng đồng sử dụng cố gắng bảo tồn đồng thời tích cực phát triển. Nói cách khác, phát triển vừa là nguyên nhân, vừa là mục đích của công cuộc giữ gìn sự trong sáng tiếng Việt. Với ngôn ngữ, theo quy luật chung, phát triển mạnh nhất luôn là từ vựng. Đóng góp vào khía cạnh này, rõ ràng có tiếng lóng. Sau một thời gian tồn tại phi chính thức, bất ổn định trong phạm vi xã hội hạn hẹp, biết bao tiếng lóng không còn là... tiếng lóng. Phần lớn biến mất. Phần còn lại trở thành những đơn vị từ ngữ của toàn dân, được mọi người sử dụng rộng rãi - không chỉ trong các tác phẩm báo chí, văn chương, màn nhung, màn bạc, mà còn xuất hiện ở nhiều văn bản hành chính. Chẳng hạn các từ *nhí, quây, xin, xịn, mảnh mung, móc ngoặc, quay cóp, phốt lờ*... Từ *xì ke*, xuất xứ bởi tiếng lóng *scag* của Mỹ, là ví dụ khác.

(Còn tiếp)

Kỳ sau: PHÊ BÌNH MỘT TỪ ĐIỂN TIẾNG LÓNG

Phan Phúc Bình - hội viên Hội Văn học nghệ thuật Vĩnh Long, Trưởng phòng Hành chánh - Quản trị Trường Cao đẳng Sư phạm Vĩnh Long. Tác phẩm đã xuất bản: *Bổng thức dậy mặt trời - thơ in chung; Bài thơ viết từ nỗi nhớ - thơ in chung; Những chuyện tình có thật ở trên đời - tập thơ.*

Giải nhất thơ Vĩnh Long năm 2009

Giải Văn học nghệ thuật thường niên (chuyên ngành Văn học) năm 2009 của tỉnh Vĩnh Long vừa công bố kết quả. Giải nhất thơ thuộc về thầy giáo Phan Phúc Bình, Trường Cao đẳng Sư phạm Vĩnh Long với chùm thơ 5 bài: *Với Bình Tân, Như phù sa thâm lặng, Ký sự tự tình, Nhớ sông, Không phải tự nhiên*. Cộng tác viên tại Vĩnh Long của Thế Giới Mới có bài giới thiệu.

Hồ Tĩnh Tâm

Bản thân tôi đọc thơ Phan Phúc Bình đã 30 năm nay, tôi nhận ra ở anh một giọng điệu thơ rất nhẹ nhàng, nhưng lại rất sâu lắng, nghiêng nhiều về tự sự trữ tình, về chính những gì rất riêng tư của anh, cũng như của gia đình anh; nhưng qua đó, bạn đọc vẫn tìm được những điều trần trụi rất chung cho mọi người trong cuộc đời này.

Nhớ về sông

Anh bồi hồi cùng nỗi nhớ về em

*Ngày tháng mình yêu nhau có dòng sông
chứng nhận*

*Có dòng sông ngược xuôi dài theo thời
ta sống*

*Để đầu quên được bên đời tiếng sóng
lao xao.*

Vẫn tìm được hình bóng thật đẹp, thật hiện đại của đất Vĩnh Long, đẹp và mới, cả nước muốn ghé thăm, ngắm nhìn:

Đọc dài Tổ quốc tôi

Mùa xuân thơm lừng lộng

Dòng sông xanh bồi hồi

Cầu Mỹ Thuận vắt ngang sông Tiền

Như đỉnh ngực nhô lên thì con gái

Quê hương trở mình lớn dậy

RUBIC VĂN NGHỆ

Thùy Tiên "tậu" Ngôi nhà hạnh phúc

Có thể nói, ca sĩ Thùy Tiên gây ấn tượng bằng việc trình bài những ca khúc tự sáng tác và tự hát. Mới đây, Thùy Tiên đã cho ra mắt album vol. 4 *Ngôi nhà hạnh phúc*, tập hợp những ca khúc trong bộ phim cùng tên đang được

yêu thích hiện nay. Khác hẳn với hình ảnh gợi cảm trong thời gian vừa qua, Thùy Tiên của vol. 4 là một cô gái dịu dàng, trong sáng với thiết kế bìa màu hồng để nhấn mạnh nét nữ tính.

Một ngày yêu cùng Phương Trinh

Sau khi giành giải nhất cuộc thi Ngôi sao tiếng hát truyền hình năm 2006, Phương Trinh không phát triển mạnh bên lĩnh vực

Sóng vỗ bờ bắt nhịp giấc mơ đời

Tôi đi

Và ngọn gió phương Nam hào phóng

Lồng lộng ùa theo bước chân nhanh.

Thơ Phan Phúc Bình là thơ của sự lặng lẽ đi tới và vươn tới. Dòng chảy thơ của Phan Phúc Bình là mạch ngầm thấm lặng, cứ âm thầm thấm dần trong từng trang viết, rồi từ đó thấm vào tâm hồn người đọc, tự nhiên như là thở, như là ăn uống hàng ngày, nhưng lại mang được vẻ đẹp từng bước thăng hoa trong sự bình dị của tình yêu, mà chính anh đã gửi gắm trong tập thơ *Những chuyện tình có thật ở trên đời của anh*. Chuyện thật ấy có khi là những khúc ru ngọt ngào. Anh tâm sự: "Nhịp sống công nghiệp càng nhanh, càng cần những khúc ru níu lại" và tâm sự ấy thành thơ:

Ài buồn câu ru về trần

Để người hát chuyện phù vân đời người

Từ sinh ra giữa đất trời

Nghe lời ru thoát khóc cười thể nhân

Đường đi đến với trăm năm

Dài trong máu chảy nợ nần đầy vơi.

Ài thả câu ru về trời

Để người hoảng hốt tìm người thiết tha...

Về khúc ru êm ái này, trên báo Vĩnh

Long, tác giả Ngọc Hiệp đã bình, rất trân trọng, kỹ lưỡng: "Ngày xưa, mẹ thường ru con ngủ bằng ca dao no tròn vần lục bát. Khi ra đời, trên con đường dài đằng đẳng của cuộc sống ngồn ngàng, người ta cũng坎 diu nhau đến phút cuối đời. Cái hạnh phúc đó được tác giả Phan Phúc Bình dùng thơ lục bát để *Ru nhau*. Mười hai câu lục bát đã tài được nỗi lòng người cầm bút *Ru nhau* để cùng nhau đón nhận hạnh phúc đời người trong bộn bề cuộc sống. Câu đầu tiên của bài thơ có thể làm cho người yêu thơ lục bát tiếc rẻ cho tác giả vì bị phá luật bằng trắc. *Ài buồn câu ru về trần*, một câu thơ không có vần trắc. Tại sao tác giả không cho ai thả mà bắt người ta phải *buồn*? Giả như là *câu ru ai thả về trần* - Để người hát chuyện phù vân đời người thì lục bát sẽ thành hình vô cùng nghiêm chỉnh. Xét cho cùng, câu thơ không có vần trắc ấy đã giữ được cái ý. Biết đâu nhờ thanh của nó mà người đọc mang mang trong lòng một câu ru êm ái".

Thế mạnh và sự khẳng định của Phan Phúc Bình là thơ, nhưng truyện ngắn của anh (tuy ít) vẫn để lại được dấu ấn trong bạn đọc. Lối hành văn của anh chín chu,

mức thước, nhưng vẫn để được đặt ra lại rất thâm thúy - có lẽ vì vậy mà khi viết văn xuôi, anh thường ký dưới bút hiệu Phan Tư Thủy. Ngoài ra, Phan Phúc Bình còn là một tác giả viết ca khúc rất chắc tay. Thời còn là sinh viên (những năm đầu thập niên 1980), Phan Phúc Bình từng là một giọng ca có tiếng của Trường Đại học Sư phạm TP.HCM. Từ khi về Vĩnh Long dạy học, Phan Phúc Bình đã góp phần dàn dựng nhiều chương trình dự thi tiếng hát học sinh sinh viên cho Trường Cao đẳng Sư phạm Vĩnh Long và Sở GD&ĐT Vĩnh Long, dự thi khu vực và dự thi toàn quốc, đạt được nhiều giải thưởng cao. Với kinh nghiệm đứng lớp đã thâm niên, với sự am tường nhiều loại hình văn học nghệ thuật, với vóc dáng cao lớn, ăn ảnh hợp với các khuôn hình, thầy giáo Phan Phúc Bình còn là một người dẫn vững vàng trong nhiều chương trình sân khấu và truyền hình.

Giải thưởng thơ lần này và những thành tích văn nghệ của tác giả Phan Phúc Bình đã góp phần làm đầy đặn hơn những đóng góp của lực lượng giáo viên vào đời sống văn học nghệ thuật của đất nước. ■

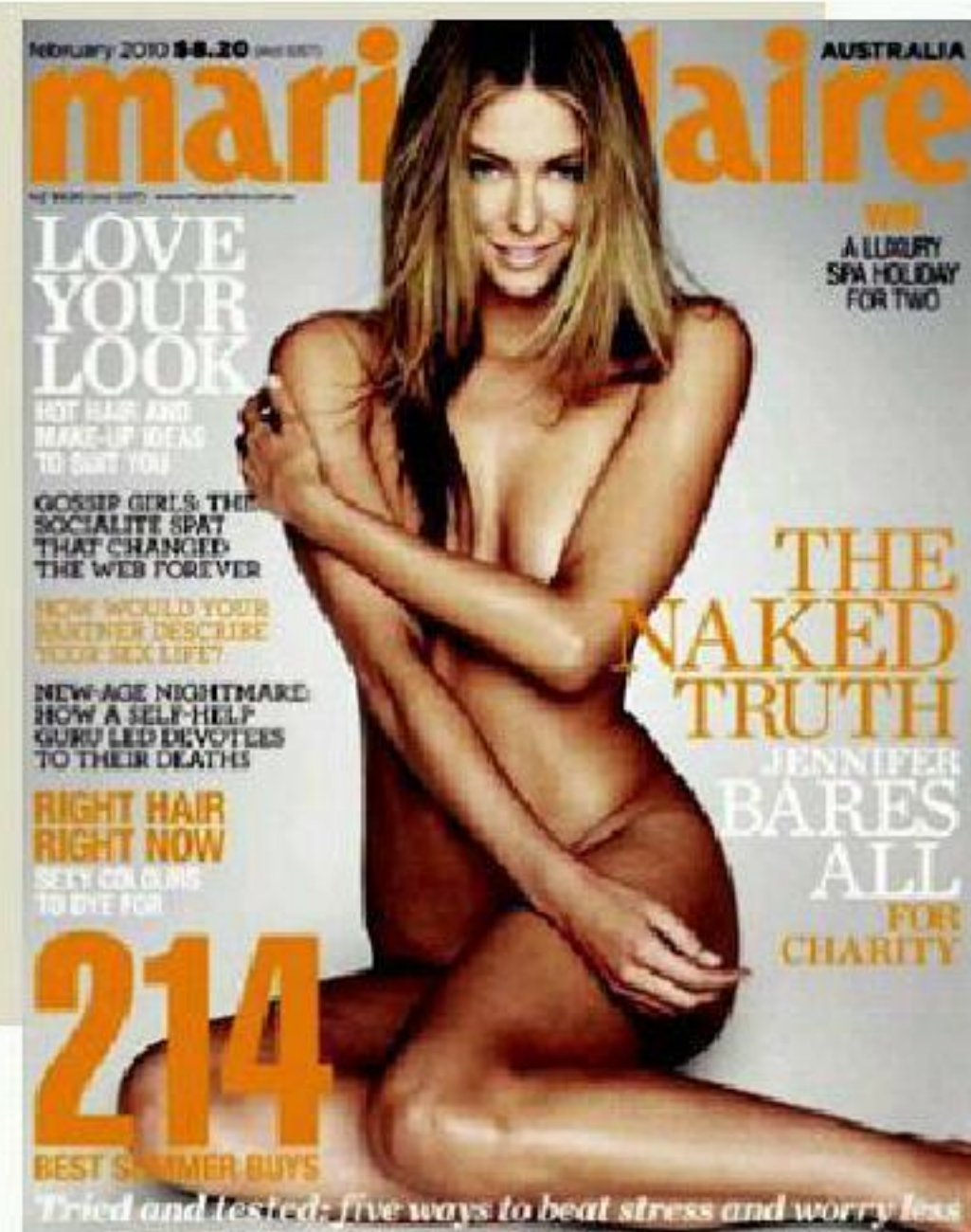
ca hát mà xuất hiện khá thường xuyên trên phim ảnh và dẫn chương trình. Vừa qua Phương Trinh đã cho phát hành album *Một ngày yêu* đánh dấu sự quay lại của mình trong vai trò ca sĩ. Album gồm các sáng tác mới của 4 tác giả Võ Mạnh Hiến, Nguyễn Hoàng Tôn, Cao Bá Thông và Đỗ Anh Hùng dành riêng cho Phương Trinh. Phần lớn các ca khúc trong album đều thuộc dòng pop ballad. Album tặng kèm 4 video clip, trong đó video clip của ca khúc *Vỡ tan* được thực hiện theo công nghệ 3D.

Jennifer Hawkins khóa thân làm từ thiện

Hoa hậu Hoàn vũ 2004 Jennifer Hawkins đã trút bỏ xiêm y trên trang bìa của tạp chí danh tiếng *Marie Claire* (Úc) số tháng 2/2010 với mục đích gây quỹ cho các hoạt động giúp những người mắc chứng rối loạn ăn uống. Jennifer cho biết loạt ảnh này hoàn toàn không có sự can thiệp của kỹ thuật photoshop. Thậm chí

cô còn để nguyên những khiếm khuyết nhỏ trên cơ thể của mình như nếp nhăn, màu da có chỗ không đồng nhất... "Tôi nghĩ thật tuyệt vời khi nói với các chị em phụ nữ rằng hãy là chính họ và tự tin với cơ thể của mình" - Jennifer Hawkins cho biết.

Đường Lam

Ảnh: Mễ Thuận

NGUYỄN PHI HÙNG “tung” phép màu

Ít tai tiếng và không có những phát ngôn gây “sốc”, Nguyễn Phi Hùng được xem là một trong những cái tên khá thành công ở lĩnh vực ca hát lẫn phim ảnh.

♦ *Dường như dạo này Nguyễn Phi Hùng chỉ mãi lo đóng phim và buôn bán... nhà đất mà quên mất ca hát?*

Đúng là thời gian qua công việc đóng phim và điều hành công ty mới khiến Hùng cũng có hơi bận rộn một tí.

♦ *Giữa lúc các ca sĩ ráo riết ra album, làm liveshow, Nguyễn Phi Hùng lại khá im hơi lặng tiếng? Anh giải thích gì về việc này?*

Hùng đang dành thời gian để tập trung cho một bài hát mang tính cộng đồng nói về lòng nhân ái của mọi người. Bài hát có tiêu đề *Phép màu*. Với bài hát

này, Hùng đã mời được rất nhiều người tham gia như doanh nhân, bác sĩ, nghệ sĩ, nhóm từ thiện LHL, những người kém may mắn trong cuộc sống... Hùng nghĩ đây là việc cần thiết để giúp đỡ những người có hoàn cảnh khó khăn, nên đành tạm gác lại việc riêng là phát hành album cá nhân để tập trung cho việc hoàn thành ca khúc *Phép màu* trước.

♦ *Tưởng đâu đối với anh bây giờ, công việc ca hát không còn là ưu tiên hàng đầu?*

Không phải vậy đâu! Đối với Hùng,

âm nhạc vẫn còn là ưu tiên số một đấy chứ. Hùng vẫn đang và cố gắng thực hiện những dự án của mình, nhưng tất cả đều phải có sự chuẩn bị chu đáo. Bởi Hùng muốn mọi sản phẩm của mình đều phải có giá trị nghệ thuật lâu dài, chứ không đơn thuần chỉ xuất hiện một sớm một chiều rồi biến mất. Có thể tuy không thấy Hùng xuất hiện nhiều trên báo chí hay truyền hình, nhưng thực tế Hùng luôn bận rộn với nhiều sân diễn ở các tụ điểm ca nhạc tại TP.HCM và các tỉnh trong suốt thời gian này. Các bạn có thể truy cập vào trang tin cá nhân hoặc hộp thư thoại số 80111858 để biết

thông tin về lịch diễn của Hùng.

• Bao nhiêu năm vẫn một hình ảnh và phong cách ấy, anh chưa tạo bước đột phá mới nào hay anh nghĩ không cần thiết vì bản thân đã có hương vị khác?

Sự đột phá vượt lên chính mình luôn là khao khát của Hùng đấy chứ. Nhưng muốn có được những điều đó, Hùng vẫn đang phải luôn cố gắng từng ngày.

• Trong khi các ca sĩ khác luôn tìm những cách làm mới mình như hát đa diện các thể loại nhạc, anh vẫn trung thành với dòng nhạc dành cho giới bình dân, chắc phải có lý do nào đó, chẳng hạn khả năng ca hát của anh có giới hạn?

Hùng nghĩ khả năng chưa phải là chuyện quyết định đối với ca sĩ, mà phải hiểu đang phục vụ cho ai, gu thưởng thức như thế nào để hát những bài hát phù hợp với tâm lý của mọi người. Cho nên ở mỗi sân khấu hay chương trình, Hùng và công ty đều chuẩn bị thật kỹ lưỡng trước khi biểu diễn. Sắp tới, Hùng sẽ giới thiệu một album với những tình khúc bất hủ và một album nhạc Pháp song ca cùng ca sĩ Vy Oanh. Hy vọng đây sẽ là món quà tri ân của Hùng gửi

“Hùng đang dành thời gian để tập trung cho một bài hát mang tính cộng đồng nói về lòng nhân ái của mọi người. Bài hát có tiêu đề *Phép màu*. Với bài hát này, Hùng đã mời được rất nhiều người tham gia như doanh nhân, bác sĩ, nghệ sĩ, nhóm từ thiện LHL, những người kém may mắn trong cuộc sống...” (Ca sĩ, diễn viên Nguyễn Phi Hùng).

tới những người yêu nhạc.

• Có thể nói vai diễn trong phim *Hải âu* (đạo diễn Lê Bảo Trung) gây được chú ý và nhận được sự yêu mến của khán giả dành cho khả năng diễn xuất của Nguyễn Phi Hùng. Thế nhưng những phim trở về sau, các vai diễn của anh không được đánh giá cao lắm?

Trong nghệ thuật luôn có nhiều đỉnh cao mà mình phải vươn tới. Một bộ phim hay, ngoài diễn viên hay cần phải có kịch bản tốt.

• Phải chăng ngoại hình cao đẹp của anh là đích ngắm của các đạo diễn? Bởi thế nên Nguyễn Phi Hùng đã không bỏ lỡ cơ hội... phủ sóng màn ảnh nhỏ bằng việc liên tiếp nhận được những vai diễn mới?

Trước hết, Hùng phải cảm ơn những đạo diễn đã tin tưởng Hùng. Ngoại hình cũng là một trong những yếu tố giúp Hùng thể hiện thành công vai diễn hơn. Đối với từng nhân vật ở mỗi phim, Hùng đều có sự nghiên cứu về tâm lý để nhập vai cho tốt, chẳng hạn có những vai diễn phải hóa thân làm người nghiện, người bị tai nạn cắt mất cánh tay, một cậu con nhà giàu... Hùng rất mừng vì những bộ phim mình đóng luôn được sự ưu ái của các đài truyền hình. Trên thực tế có những bộ phim mà từ những ngày đầu Hùng tham gia đã và đang được phát như *Hải âu*, *Sống chậm*, *Lọ lem thời @*, *Yêu từ thuở nào*... Hùng nghĩ không phần thưởng nào quan trọng hơn những vai diễn của mình được sự đón nhận của khán giả.

• Đóng nhiều phim mà không chọn lựa, anh có nghĩ vô tình tạo sự nhàm chán cho công chúng?

Mỗi lần nhận vai diễn, Hùng đều tìm hiểu kỹ nhân vật để không có sự trùng lặp gây nhàm chán nào. Dù cũng rất thích tham gia diễn xuất nhưng một

Nguyễn Phi Hùng đã tạo được dấu ấn trong các phim: *Hải âu*, *Khi đàn ông có bầu*, *Sống chậm*... Anh từng đoạt giải thưởng diễn viên triển vọng của giải thưởng *Cánh diều vàng* - Hội Điện ảnh Việt Nam năm 2004.

năm Hùng chỉ dám nhận 1-2 bộ phim thôi.

• Những dự án phim ảnh và ca hát sắp tới của anh là gì? Nghe nói anh còn dự định mở công ty đào tạo ca sĩ trẻ?

Trong thời điểm này, Hùng chưa nhận lời mời đóng phim để dành thời gian đầu tư cho âm nhạc. Ngoài album *Phép màu* và album nhạc Pháp, Hùng vẫn đang chuẩn bị cho mình một liveshow mang màu sắc khiêu vũ và múa. Còn những công việc khác như đào tạo ca sĩ, Hùng sẽ nhờ những người khác trực tiếp tham gia giảng dạy, chẳng hạn ca sĩ Kỳ Phương, nhạc sĩ Nguyễn Đức Trung...

• Hiện nay, một số ca sĩ tên tuổi đang có xu hướng mở công ty riêng đào tạo ca sĩ và rất ăn nên làm ra. Vì thế mà anh cũng có ý định mở công ty đào tạo ca sĩ trẻ hay còn một lý do nào đó?

Đó là kế hoạch của công ty. Hùng và công ty luôn mong được hợp tác với những người có khả năng và tâm huyết với con đường ca hát. Đây là công việc mà công ty đã luôn làm từ 10 năm nay rồi đấy chứ!

• Cảm ơn Nguyễn Phi Hùng về cuộc trò chuyện này và chúc anh tiếp tục thành công trên hành trình nghệ thuật.

Đường Lam thực hiện

THƠ LÃM THẮNG

Lâm Thắng - Nguyễn Lâm Thắng, là giảng viên Khoa Ngữ văn, Trường Đại học Sư phạm - Đại học Huế, giải thưởng thơ báo Mục Tím (*Gửi tới yêu thương*) năm 2003, giải thưởng thơ Hội Nhà văn Thừa Thiên - Huế 2007. Thế Giới Mới xin giới thiệu chùm thơ trích từ tập thơ thứ nhất của anh: *Điện ngữ tình* - NXB Hội Nhà văn 2006.

BIẾT ĐÂU

Bất ngờ ai biết... biết đâu?
Rồi thương như thể cau trầu ngàn năm
Người gần, què lại xa xăm
Cái duyên với cái nợ nần sánh đôi
Văn chương khi đứng khi ngồi
Tháng năm cơn áo buồn vui côi trăn
Yêu nhau... khổ... chờ ngại ngán
Gánh tình nặng gấp bội phần gieo neo
Cau gầy, trầu vẫn cứ leo
Trót thương nhau lấy chữ nghèo làm tin
Thủy chung là của chúng mình
Chăm nom cho lá khảm cảnh trêu bông
Tay không này với tay không
Khéo tay buộc sợi tơ hồng vào đời
Đời vui, vui quá em ơi!
Ngoài kia nắng đã xanh trời bình minh.

SÔNG TRĂNG

Chảy qua lòng thành phố
Xanh một dòng trầm tư
Nỗi niềm hoài sông võ
Sông gầy hơn lá thu
Cỏ dầu mùa biêng biếc
Trái vàng hoe bến mơ
Sông duỗi xanh nuôi tiếc
Cứ dài thêm mong chờ
Buồn nào cháy mù sương
Điện Nam ai tha thiết
Ngập ngừng chỉ sông Hương
Không trôi mà tiễn biệt
Chảy qua lòng thành phố
Chảy qua triển môi em
Sông hóa trắng từ độ
Quẩy sóng tình vào tim.

VỌNG LÀNG

Tôi lớn lên làng đã mất đình làng
Câu đối cũ vỡ òa từng nét vụn
Gò đối cũ nghiêng vai cho đồng ruộng
Và dấu xưa nuôi lúa biếc xanh đồng
Gần ba mươi năm... vương nợ dòng sông
Gió xa lắc cứ vọng về thuở nhỏ
Nỗi nhớ ngập ngòm hồn hoa gạo đỏ

Vu Gia ơi! Cuốn cuộn đến nao lòng!
Gần ba mươi năm... sao hết nỗi hoài mong?
Nghe nước mắt chảy mòn dốc núi
Cơn mê gánh bộn bề than củi
Gió đông sau thổi rất mặt đường làng
Tre vẫn thẳng và măng non ngạo nghễ
Vẫn đường hoàng nề đất mọc lên
Nuôi chí lớn bao tháng ngày âm ỉ
Vọng về làng ru mộng tuổi hoa niên.

Cây ngọc

Trần Thị Ái Hiệp (Cần Thơ)

Ngôi nhà từ đường xưa mãi ngôi âm dương rêu phong, cửa gỗ bức bàn, nền đất nện đen bóng nhẵn thín, không khí mát lạnh, tịch mịch yên bình. Hai cây ngọc lan cổ thụ, một ở đầu hồi nhà, một bên bờ giếng, không biết được các cụ trồng từ bao giờ. Những búp hoa thon thả xinh xinh như ngón tay út thiếu nữ, cánh mịn, sắc trắng, quanh năm tỏa hương nồng nàn ngan ngát, thơm ngôi nhà, thơm cả một thời thơ ấu. Nhớ ngày ấy mẹ vẫn nói câu ca dao:

Hoa thơm thơm lạ thơm lòng

Thơm cây thơm lá người trồng cũng thơm.

là lời ai đó mượn hoa khen người, nhưng mẹ nghĩ loài hoa được nói đến là ngọc lan này đây. Vò một chiếc lá còn tươi đã nghe nhựa tỏa thơm nồng. Đến mùa hoa, gió đưa hương vào tận buồng trong. Mẹ vẫn hái vài bông để vào cối trấu của bà. Biết tôi thích hoa, mẹ thả vài búp vào cái bát thủy tinh trong veo đặt nơi bàn học. Nhiều khi mãi ngắm bát hoa, tôi quên cả học bài...

Đó là những ngày gia đình tôi tá túc tại nhà từ đường của dòng họ, nơi ông bà nội tôi đang sống. Gia đình bác Hai tôi đang ở ngoài cánh đồng Nà cách đây không xa, chỉ chờ ngày cha mẹ tôi có điều kiện ra riêng là bác dọn về cùng ông bà, làm nhiệm vụ giám phụng tử đường của một người trưởng họ. Rồi cha mẹ tôi được ông bà ngoại cho đất cất nhà ngoài thị trấn. Năm 10 tuổi, tôi xa ngôi từ đường tịch mịch yên bình quanh năm thoảng hương ngọc lan.

Nhớ mấy ngọc lan xưa, tôi ước ao có một cây bên ngoài cửa sổ nhà mới. Năm 15 tuổi, tôi thi đậu trung học đệ nhất

cấp loại bình, chỉ hơn loại thứ đứng chót một bậc, mà mẹ tôi dành cho tôi một phần thưởng bất ngờ, quý giá. Đó là một cây ngọc lan non tơ mẹ trồng bên hông nhà như tôi hằng ao ước.

Nhớ sao những tuần rằm, nhằm lúc ngọc lan vào mùa hoa, cùng với nguyệt quế mẹ trồng, nở trắng dưới trăng. Trong không gian vắng vặc trắng rằm, dường như sắc hoa trắng hơn, hương hoa thanh khiết hơn. Lòng tôi cứ xôn xao không ngủ được. Tôi nghĩ, nếu trong cuộc đời của mỗi người, có những khoảnh khắc được lưu mãi vào tâm trí bởi một hình ảnh, một thanh âm, một thoáng hương... thì khoảnh khắc ấy đang như lan, như ngọc ngoài kia.

Mười tám tuổi tôi rời quê vào Sài Gòn học đại học, không ngờ từ đây tôi dần xa rồi xa mãi ngôi nhà yêu dấu quanh năm thoảng hương ngọc lan. Ra trường, tôi quyết định xa miền Trung ở lại miền Nam lập nghiệp. Nơi quê nhà, thời thế đổi thay, ngôi nhà phải bán đi để trả nợ và trị bệnh cho mẹ. Được tin, tôi khóc vui, ngán ngời tiếc nuối... Lấn ấy, tôi về thăm mẹ, nhà mình đã của người ta. Đi qua, tôi ngán ngại không vào, chỉ vừa đi vừa ngoái nhìn. Ngọc lan đang độ ra hoa. Vẫn những búp hoa thon thả xinh xinh như ngón tay út thiếu nữ, có hoa đã nở bung cánh, cánh đung đưa, lao xao tỏa hương theo gió...

...Tôi muốn trồng lại một cây ngọc để tìm hương xưa. Nhưng ở chung cư phố thị, đất còn không đủ cho người, lấy đâu cho cây? Ngọc lan! Giờ chỉ còn là cội xưa trong một hoài niệm xa vời.

Cần quan tâm tới việc dạy và học môn Kỹ thuật

Nhiều năm qua, có không ít thầy trò băn khoăn rằng môn Kỹ thuật ở các bậc tiểu học, trung học cơ sở còn có những bất cập, chưa đáp ứng được việc học sinh có khả năng tự thực hành lý thuyết đã học được. Chẳng hạn khi thực hành muối cà thì không mua được cà để tập muối, vì lúc đó không phải mùa cà, thế là các trò lớp 6 đành phải ra chợ tìm mua cà muối sẵn. Hay như đan nóng đôi, nóng mốt..., nhiều trò lớp 6 cũng không tìm mua được tre để thực hành, vì ngay ở nhiều vùng nông thôn Việt Nam hiện nay cũng không còn tre nữa, thay vào đó là các nhà cao tầng, các tường bao kiên cố! Vậy là không ít trò đành phải ra chợ tìm mua sản phẩm để chấm lấy điểm. Cũng môn Kỹ thuật ở tiểu học, trung học cơ sở, nhiều trường lớp thiếu dụng cụ học tập, đồ dùng giảng dạy (giáo cụ trực quan), nên trẻ chỉ được nghe giảng lý thuyết, còn việc thực hành ngay tại lớp thì không có, nên chất lượng môn học này còn nhiều hạn chế. Rất mong các cấp quản lý giáo dục quan tâm tiếp tục cải tiến đổi mới sách giáo khoa và việc dạy, việc học môn Kỹ thuật.

Nguyễn Cảnh (Cụm 6, thị trấn Phúc Thọ, huyện Phúc Thọ, Hà Nội)

Nên có định hướng nghề nghiệp ổn định cho thanh niên ngoại thành

Trong những năm gần đây, khi việc đô thị hóa mở rộng và phát triển mạnh mẽ cũng đồng nghĩa với việc các huyện ngoại thành bị thu hồi đất nông nghiệp. Đất dành cho khu dân cư, dành cho khu công nghiệp, công sở... ngày một tăng nhanh khiến cho quỹ đất nông nghiệp ở các huyện càng ngày càng teo tóp dần. Một số huyện như Đông Anh, Gia Lâm, Từ Liêm, Thanh Trì... ở Hà Nội, có lẽ chỉ vài ba năm nữa là đất nông nghiệp bị... xóa sổ.

Khi hết đất canh tác, thanh niên nói riêng và người lao động ở các địa phương này nói chung sẽ cực kỳ vất vả trong việc chuyển nghề, tìm nghề để sinh sống. Thực tế hầu hết thanh niên ở các huyện ngoại thành khi mất ruộng đều đi làm thuê làm mướn ở nội thành với các công việc thời vụ chứ không hề ổn định. Một số thanh niên chuyển qua làm nghề xe ôm, kinh doanh buôn bán nhỏ nhưng dường như cuộc sống cũng rất bấp bênh. Có một bộ phận thanh niên không hề nhỏ trở nên thất nghiệp, chơi bời lêu lổng từ khi mất hết ruộng đất. Với món tiền đền bù từ việc thu hồi ruộng, không ít thanh niên ăn chơi trác táng và sinh ra hư hỏng. Nhiều người còn nghiện ma túy và đương nhiên trở thành gánh nặng cho gia đình họ...

Để cuộc sống của thanh niên các huyện ngoại thành được đảm bảo sau khi hết ruộng đất, chính quyền các thành phố cần phối hợp với các địa phương trong việc giải quyết công ăn việc làm ổn định cho họ. Hướng trước mắt là đưa họ vào làm công nhân tại các nhà máy, khu công nghiệp đóng trên địa bàn, bằng hướng đào tạo nghề ngắn hạn để họ có công ăn

việc làm và thu nhập. Mặt khác, với những ai không đủ tiêu chuẩn làm công nhân cho nhà máy, khu công nghiệp, cũng nên định hướng cho họ bằng một công việc hoặc nghề phụ nào đó hợp lý. Có thể hỗ trợ họ bằng hình thức miễn phí các khóa dạy nghề và có thể tương trợ bằng cách cho vay vốn để họ làm nghề, hoặc kinh doanh buôn bán. Ví dụ: với các nữ thanh niên, có thể giúp họ chuyển qua nghề may, thêu, một số nghề thủ công mỹ nghệ khác... Nếu làm được như vậy thì về lâu dài, thanh niên ở các huyện ngoại thành sẽ đỡ vất vả và định hình được cuộc sống ổn định cho bản thân, cho gia đình mình.

Hoàng Huy (Tứ Liêm, Hà Nội)

Dân quê “quên” đội mũ bảo hiểm

Đi ra các huyện ngoại thành Hà Nội hay ven các thành phố khác ở miền Bắc, tôi thấy rất ít người đội mũ bảo hiểm khi tham gia giao thông bằng xe gắn máy. Người dân ở các làng quê dường như đã “quên” rằng việc đội mũ bảo hiểm khi đi xe máy là điều bắt buộc (!). Đi đâu đó trong phạm vi, xã, huyện, thậm chí liên xã liên huyện cũng không thêm đội mũ bảo hiểm. Một chị ở Vĩnh Ngọc (Đông Anh, Hà Nội) thường xuyên đi chợ cách nhà khoảng 5km cũng không bao giờ đội mũ bảo hiểm. Chị bảo: “Đi trong huyện cần gì đội mũ bảo hiểm cho nặng đầu, với lại có công an đâu mà lo phạt...”. Vâng, tình trạng người dân các vùng quê nói chung khi đi xe gắn máy ít khi đội mũ bảo hiểm đang rất phổ biến. Chỉ khi nào đi xa xa ra các tỉnh khác, ra thành phố, họ mới mang theo chú thực ra không hẳn mà với việc phải đội mũ bảo hiểm. Để việc đội mũ bảo hiểm khi đi xe gắn máy thực sự phổ biến sâu rộng trong mọi tầng lớp nhân dân, mong rằng chính quyền các địa phương cần tuyên truyền để người dân hiểu việc đội mũ bảo hiểm là lợi ích thiết thực đối với chính bản thân họ, đồng thời góp phần hạn chế các hậu quả của tai nạn giao thông. Hơn thế nữa, cảnh sát giao thông ở các địa phương cần nghiêm khắc trong việc kiểm tra, xử phạt để người dân nghiêm chỉnh thực hiện...

Ngô Quyết (Đông Anh, Hà Nội)

Làm lành

Ban sáng hai vợ chồng cãi nhau, không ai chịu nhường ai. Đến tối đi ngủ, người vợ làm lành:

- Em đã nghĩ lại rồi.
- Sao?
- Có lẽ anh đúng em sai.
- Nhưng cũng có thể là anh sai, em đúng.
- Anh lầm rồi, toàn lỗi của em cả.
- Im ngay, đó là lỗi của anh!

GIA BẢO (st)

Mong muốn

Hai cô gái nói chuyện với nhau:

- Trong dịp lễ mừng năm mới trước, tớ đã đi du lịch châu Âu. Năm nay tớ sẽ đi châu Phi.
- Còn tớ năm ngoái đã đi vòng quanh thế giới, năm nay tớ cũng muốn đi một nơi khác.

ANH QUỐC (st)

Anh biết rồi

Ngày cuối năm, đôi vợ chồng mới cưới hoàn toàn không biết cách cúng bái, thế là người chồng bảo vợ ra nhìn xem nhà thờ rên bên cạnh đón Tết như thế nào. Người vợ đứng rình bên cửa sổ thấy anh thợ rên đang

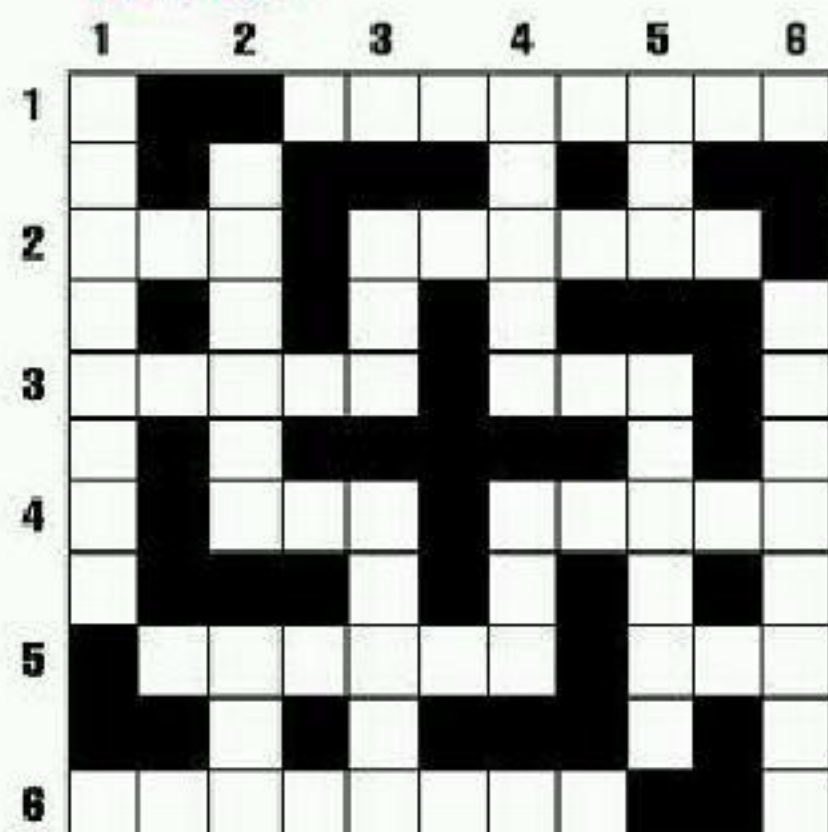
cắm que cời than đánh vợ thì quay vào. Anh chồng hỏi thấy gì, vợ cứ im lặng, cuối cùng anh chồng giận dữ cắm que cời than lên. Cô vợ thấy vậy khóc òa:

- Anh đã biết rồi còn hỏi em làm gì?

G.B (st)

Ô chữ 869

HÀNG NGANG

1. Nghệ sĩ ưu tú đóng vai Nữ thần Nhảy Múa trong vở kịch *Chuyện thần tiên xứ Phù Tang*.
2. Theo nhau cùng lúc làm việc gì một cách ố ạt - "Khổ tận..." (thành ngữ).
3. Ca sĩ có album mang tên *Trở lại hợp tác với phía Hàn Quốc* - Ngừng, đón ứ lại.
4. "Tham thực,... thân" (tục ngữ) - Quốc gia có thủ đô là Porto - Novo.
5. Vùng biển thuộc Đại Tây Dương ngoài khơi bờ biển phía Nam của Ireland,

nằm gần vùng của các dân tộc người Celt - Quay trở về.

6. "... trách phận" (thành ngữ).

HÀNG DỌC

1. Người sáng lập đạo Hồi.
2. Biển này được bao bọc bởi bán đảo Scandinavia, Trung Âu, Đông Âu và quần đảo Đan Mạch (tiếng Anh) - Cơ quan Hàng không - Vũ trụ châu Âu (tiếng Anh, viết tắt).
3. Người nói câu "Chị Tấm, đầu chị lấm, chị lặn cho sâu" trong một truyện cổ tích - Tật mắc từ lâu không chữa được.
4. "... giấu tay" (thành ngữ) - Chỗ đặt chân để bước lên xuống.
5. "Thần... ưa nặng" (thành ngữ) - Tác giả bài hát *Du kích sông Thao*.
6. Đất rừng phương Nam là truyện đặc sắc nhất của nhà văn này.

ĐÔNG A

Đáp án Sudoku 868

5	4	2	7	1	8	3	6	9
8	9	7	6	2	3	4	1	5
1	6	3	4	9	5	7	2	8
3	5	6	1	4	2	8	9	7
4	7	9	5	8	6	2	3	1
2	1	8	9	3	7	5	4	6
6	8	5	2	7	4	1	9	3
7	2	1	3	6	9	8	5	4
9	3	4	8	5	1	6	7	2

MỜI BẠN THAM GIA CUỘC THI:

ỨNG XỬ SỰ PHẠM

Tình huống được chọn: **TỪ LÁ THƯ NHẬT ĐƯỢC**

Ảnh: Ngọc Minh

Thấy Ninh chủ nhiệm lớp 12B, một hôm tình cờ nhặt được một lá thư (không để trong phong bì) đánh rơi ở hè lớp. Thấy đọc thư, nhìn nét chữ biết ngay là thư của em Minh, học sinh nam lớp mình chủ nhiệm, gửi một bạn nữ chưa rõ danh tính. Trong thư có câu: “Anh không thể quên được, *Cái đêm hôm ấy đêm gì / bóng dương lồng bóng đổ mi chập trùng*, em đã hiến dâng cho anh tất cả”. Thấy biết, học trò của mình đã thành đàn ông, đã quan hệ tình dục.

(Nhà giáo ưu tú **ĐẶNG HIỂN** - Hà Nội)

I. Theo chúng tôi, với tình huống trên, ít nhất, thấy Ninh có ba ứng xử:

1. Bình thản trả lại lá thư cho Minh, ngay trước lớp và không nói gì, vì thấy nghĩ thư không có phong bì nên Minh biết thầy đã đọc và tự có cách ứng xử thích hợp.
2. Kín đáo gặp riêng, trả lá thư cho Minh. Đưa Minh những tài liệu về Luật Hôn nhân gia đình và giáo dục giới tính, yêu cầu em đọc và hẹn gặp lại Minh, để nói tiếp chuyện này.
3. Đưa lá thư cho hiệu trưởng xem và đề nghị tìm cho ra ai đã quan hệ với Minh, buộc cả hai (nếu người kia cũng là học sinh của trường) thôi học hoặc chuyển trường.

Bạn chọn ứng xử nào? Vì sao? Và vì sao không chọn các ứng xử kia?

II. Mời bạn đưa ra ứng xử của riêng mình, nếu có!

Hãy gửi bài dự thi về Thế Giới Mới, 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP.HCM hoặc ungxutgm@gmail.com cùng tham gia ỨNG XỬ SỰ PHẠM để nhận các giải thưởng.

KẾT QUẢ ỨNG XỬ SỰ PHẠM - TGM 869: Đức tin

I. Đa số chọn ứng xử số 1 với cách trả lời: “Ông già Noel có thật chứ. Ông có thật như tình yêu và lòng quảng đại luôn hiện diện quanh ta, nhờ đó mà cuộc sống của chúng ta vui tươi và ngập tràn hạnh phúc”.

1. **Giải ứng xử đẹp** (tặng người đầu tiên chọn đúng ứng xử mà số đông lựa chọn) thuộc về bạn đọc **BÙI CÔNG CƯỜNG**, ngách 151 ngõ 261, Y9 Thái Thịnh, Đống Đa, Hà Nội.

2. **Giải phân tích sắc bén** (tặng người bình vực có lý có tình, ứng xử mà số đông lựa chọn) thuộc về bạn đọc **NGUYỄN THỊ LÂM**, lớp tình thương, Trường Tiểu học Bình Thành, Lấp Vò, Đồng Tháp:

Từ góc độ tâm lý lứa tuổi, học sinh tiểu học, nhất là các lớp đầu cấp chưa có tư duy khoa học tưởng mình như người lớn, thế giới thần thoại còn là môi trường tinh thần không thể thiếu với các em. Chúng ta công nhận có ông già Noel chỉ là công nhận một biểu tượng, một ước lệ về hạnh phúc. Và vì thế không mắc lỗi nói dối. Đây là một ứng xử khoa học và quan trọng hơn, ứng xử khoa học này có tính nhân bản. Đức tin ở bài học này

sẽ duy trì trí tưởng tượng một khi các em lớn lên. Phương án 2 là không cần thiết, cần phân cực trong chuyện này. Phương án 3 nếu dùng, bảo vệ được uy tín ông già Noel nhưng vô tình hạ thấp thần thoại, cổ tích, tài sản vô giá của loài người.

3. **Giải phản biện hóm hỉnh** (tặng người phản đối có tình có lý, có chất hài, những ứng xử mà số đông không lựa chọn) thuộc về bạn đọc **NGUYỄN THỊ THỰC ANH**, Tòa án nhân dân TP. Vũng Tàu:

Không công nhận ông già Noel
Thì trên thế giới, đức tin tiêu tụt
Một giấc mơ cũng đừng hòng
Con người như sắt như đồng với nhau.

II. Đề nghị ứng xử mới: không có.

Mời bạn gửi tình huống sự phạm của mình về cho cuộc thi. Những tình huống sự phạm được chọn đều có nhuận bút, kể cả khi những tình huống này được in thành sách. ỨNG XỬ SỰ PHẠM TGM 869 có kết quả ở TGM 873 ra ngày 15/2/2010.